

EU-rettsakter som etter en foreløpig oversikt vil kunne behandles i EØS-komiteen 30. september 2011

-FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET	8
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING.....	8
Vedlegg XI Telekommunikasjonstjenester	8
32010 D 0146 Kommisjonsvedtak 2010/146/EU av 5. mars 2010 i henhold til parlaments- og rådsdirektiv 95/46/EC om beskyttelse av personopplysninger i henhold til den færøyske loven om behandling av personopplysninger (vedlegg XI FAD gr3).....	8
-FINANSDEPARTEMENTET.....	9
RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTEMDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	9
Vedlegg IX Finansielle tjenester	9
Kapittel II Banker og andre kredittinstitusjoner	9
32009 R 1060 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1060/2009 av 16. september 2009 om kredittvurderingsbyråer (vedlegg IX kap II FIN gr1)	9
RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTEMDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	10
Vedlegg XXI Statistikk	10
32010 R 1151 Kommisjonsforordning (EU) nr. 1151/2010 av 8. desember 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 763/2008 om folke- og boligtellinger når det gjelder kvalitetsrapportenes metode og struktur samt det tekniske formatet for innberetning av data (vedlegg XXI FIN gr2)	10
32009 R 0471 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 471/2009 av 16. mai 2009 om fellesskapsstatistikker over varehandelen med tredjeland og om opphevelse av rådsforordning (EF) nr. 1172/95 (vedlegg XXI FIN gr2)	11
32010 R 0092 Kommisjonsforordning (EU) nr. 92/2010 av 2. februar 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 471/2009 om fellesskapsstatistikk over varehandelen med tredjeland når det gjelder datautveksling mellom tollmyndigheter og nasjonale statistikkmyndigheter, utarbeiding av statistikk og kvalitetsvurdering (vedlegg XXI FIN gr2).....	12
32010 R 0216 Kommisjonsforordning (EU) nr. 216/2010 av 15. mars 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 862/2007 om Fellesskapets statistikk om migrasjon og internasjonalt vern hva gjelder definisjonen av kategoriene over grunner til bosettingstillatelse (vedlegg XXI FIN gr2)	12

32011 D 0142 Kommisjonsvedtak 2011/142/EF av 3. mars 2011 om endring av vedtak 97/80/EF om gjennomføringsbestemmelser for rådsdirektiv 96/16/EF om statistiske undersøkelser på området melk og melkeprodukter (vedlegg XXI FIN gr2).....	13
32010 R 0113 Kommisjonsforordning (EF) nr. 113/2010 av 9. februar 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 471/2009 om fellesskapsstatistikk over varehandelen med tredjeland, for så vidt gjelder dekning av handelen, datadefinisjoner, utarbeidelse av handelsstatistikker etter virksomhetskjennetegn og etter faktureringsvaluta samt særlige varer eller særlige varebevegelser (vedlegg XXI FIN gr2)	13
32011 R 0263 Kommisjonsforordning (EU) nr. 263/2011 av 17.mars 2011 om implementering av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 458/2007 om det europeiske systemet for integrert statistikk om sosial trygghet (ESSPROS) for så vidt angår iverksettelsen av en komplett datainnsamling til ESSPROS-modulen om netto sosiale ytelser (XXI FIN gr2)	14
32009 R 1200 Kommisjonsforordning (EF) nr. 1200/2009 av 30. desember 2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning nr. 1166/2008 om undersøkelser om strukturen og produksjonsmetodene i jordbruket når det gjelder koeffisienter for dyreenheter og fastsettelsen av variabler (XXI FIN gr2).....	14
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING.....	15
Protokoll 10 om forenkling av kontroll og formaliteter i forbindelse med godstransport	15
EØS-komiteébeslutning om opprettelse av en felles arbeidsgruppe for overvåkning av gjennomføringen av kapittel IIa i EØS-avtalens protokoll 10 om forenkling av kontroll og formaliteter i forbindelse med godstransport og definering av dens prosedyreregler (prot.10 FIN gr3)	15
-FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET.....	17
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING.....	17
Vedlegg XIII Transport	17
Kapittel V Sjøtransport	17
32009 D 0584 Kommisjonsbeslutning 2009/584/EF av 31. juli 2009 om opprettelse av Styringsgruppen på høyt nivå vedrørende SafeSeaNet (vedlegg XIII kap V FKD gr3)	17
-FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET/HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET/LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	19
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING.....	19
Vedlegg I Veterinære og plantasanitære forhold	19
Kapittel I Veterinære forhold	19
32010 D 0617 Kommisjonsvedtak 2010/617/EU av 14. oktober 2010 om endring av vedtak 2009/821/EF hva gjelder listene over grensekontrollstasjoner og veterinærenheter i TRACES (vedlegg I kap I FKD/HOD/LMD gr3)	19

-HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET	20
RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTEENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	20
Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering	20
Kapittel XIII Legemidler	20
32006 R 1901 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1901/2006 av 12. desember 2006 om legemidler for barn og ungdom og om endring av forordning (EØF) nr. 1768/92, direktiv 2001/20/EF, direktiv 2001/83/EF og forordning (EF) nr. 726/2004 (vedlegg II kap XIII HOD gr1)	20
RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTEENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	21
Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder prøving og sertifisering	21
Kapittel XIII Legemidler	21
32006 R 1902 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1902/2006 om endring av forordning (EF) nr. 1901/2006 av 20. desember 2006 om legemidler for barn og ungdom (vedlegg II kap XIII HOD gr2)	21
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING.....	22
Vedlegg I Veterinære og plantesanitære forhold	22
Kapittel I Veterinære forhold	22
32010 D 0653 Kommisjonsvedtak 2010/653/EU av 21. oktober 2010 om endring av vedlegg II til vedtak 2009/861/EF som gjelder overgangsordninger under europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 når det gjelder bearbeiding av rå melk som ikke er i samsvar med regelverket i visse melkebearbeidingsvirksomheter i Bulgaria (vedlegg I kap I HOD gr3).....	22
32010 D 0654 Kommisjonsvedtak 2010/654/EU av 27.oktober 2010 om endring av kommisjonsvedtak 2009/852/EF når det gjelder listen over visse melke- bearbeidingsvirksomheter i Romania, som er omfattet av overgangsordninger (vedlegg I kap I HOD gr3)	23
32011 D 0009 Kommisjonsvedtak 2011/9/EU av 10. januar 2011 om endring av kommisjonsvedtak 2010/89/EF når det gjelder anvendelsen for virksomheter i Romania av visse strukturelle krav i forordningene (EF) nr. 852/2004 og (EF) nr. 853/2004 (vedlegg I kap I HOD gr3)	24
-JUSTISDEPARTEMENTET	25
RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTEENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	25
Vedlegg XVII Opphavsrett	25

32009 R 0469 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 469/2009 6. mai 2009 om supplerende beskyttelsessertifikater for legemidler (kodifisert versjon) (vedlegg XVII JD gr1)	25
Protokoll 31	26
32008 L 0114 Rådskonklusjon 2008/114/EF av 8. desember 2008 om identifisering og utpeking av europeisk kritisk infrastruktur og vurdering av behovet for å beskytte den bedre (prot 31 JD gr1)	26
-LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	28
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING.....	28
Vedlegg I Veterinære og plantesanitære forhold	28
Kapittel I Veterinære forhold	28
32011 D 0007 Kommisjonsvedtak 2011/7/EU av 7. januar 2011 om endring av vedlegg XI til rådskonklusjon 2003/85/EF hva gjelder listeføring av laboratorier som er godkjente for å håndtere levende munn- og klauvsykevirus (vedlegg I kap I LMD gr3)	28
-MILJØVERNDEPARTEMENTET	29
RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTEMDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	29
Vedlegg XX Miljø.....	29
Kapittel III Luft	29
32008 L 0050 Europaparlaments- og rådskonklusjon 2008/50/EF av 21. mai 2008 om luftkvalitet og renere luft for Europa (vedlegg XX kap III MD gr1)	29
RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTEMDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	30
Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering.....	30
Kapittel XV Farlige stoffer	30
32008 L 0112 Europaparlaments- og rådskonklusjon 2008/112/EF av 16. desember 2008 om endring av direktivene 76/768/EØF, 88/378/EØF, 1999/13/EF, 2000/53/EF, 2002/96/EF og 2004/42/EF for å tilpasse disse til forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (vedlegg II kap XV MD gr2)	31
32008 R 1272 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger - endringer til direktiv 67/548/EØF, direktiv 1999/45/EF og forordning (EF) nr. 1907/2006 - REACH (vedlegg II kap XV MD gr2)	32

32008 R 1336 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1336/2008 av 16. desember 2008 om endring av forordning (EF) nr. 648/2004 om tilpasning til forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (vedlegg II kap XV MD gr2).....	33
32010 R 0453 Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2009 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier (REACH) (vedlegg II kap XV MD gr2)	34
32011 L 0010 Kommisjonsdirektiv 2011/10/EU av 8. februar 2011 om endring av direktiv 98/8/EF om inkludering av bifenthrin som et aktivt stoff i vedlegg I (vedlegg II kap XV MD gr2)	37
32011 L 0011 Kommisjonsdirektiv 2011/11/EU av 8. februar 2011 om endring av direktiv 98/8/EF om inkludering av (Z,E)-tetradeka-9, 12-dienylsacetat som et aktivt stoff i vedlegg I og vedlegg IA (vedlegg II kap XV MD gr2)	38
32011 L 0012 Kommisjonsdirektiv 2011/12/EU av 8. februar 2011 om endring av direktiv 98/8/EF om inkludering av fenoxycarb som aktivt stoff i vedlegg I (vedlegg II kap XV MD gr2)	39
32011 L 0013 Kommisjonsdirektiv 2011/13/EU av 8. februar 2011 om endring av direktiv 98/8/EF om inkludering av nonansyre som et aktivt stoff i vedlegg I (vedlegg II kap XV MD gr2)	40
-NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET	42
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING.....	42
Vedlegg X Audiovisuelle tjenester.....	42
32010 D 0425 Kommisjonsbeslutning 2010/425/EU av 28. juli 2010 om endring av beslutning 2009/767/EF om etablering, vedlikehold og publisering av en liste over registrerte sertifikatutstedere som det føres tilsyn med (vedlegg X NHD gr3)	42
-SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	44
RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFSENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	44
Vedlegg XIII Transport	44
Kap VI Sivil luftfart	44
32008 R 0216 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 av 20. februar 2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet (EASA) (vedlegg XIII kap VI SD gr1)	44
RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	48
Vedlegg XIII Transport	48
Kapittel II Veitransport	48

32010 L 0040 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/40/EU av 7. juli 2010 om rammene for innføring av intelligente transportsystemer på vegtransportområdet og for grenseflater til andre transportformer (vedlegg XIII kap II SD gr2).....	48
Kapitel III Transport med jernbane	51
32010 D 0713 Kommisjonsvedtak 2010/713/EU av 9. november 2010 om moduler for vurdering av samsvar og bruksegnethet, samt EF-verifisering til bruk i tekniske spesifikasjoner for interoperabilitet vedtatt under direktiv 2008/57/EF (vedlegg XIII kap III SD gr2).....	51
32010 D 0017 Kommisjonsvedtak 2010/17/EF av 29. oktober 2009 om vedtakelse av grunnleggende parametre for registre over førerbevis og supplerende sertifikater til lokomotivførere, jf. europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/59/EF (vedlegg XIII kap III SD gr2)	52
32010 R 0036 Kommisjonsforordning (EU) nr. 36/2010 av 3. desember 2009 om felles modeller for førerbevis, sertifikater, bekreftede kopier av sertifikater og søknadsskjemaer til førerbevis, jf. europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/59/EF (vedlegg XIII kap III SD gr2)	53
Kapittel VI Sivil luftfart.....	54
32009 R 1108 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1108/2009 av 21. oktober 2009 om endring av forordning (EF) nr. 216/2008 angående lufthavner, lufttrafikkstyring og flynavigasjonstjenester og om opphevelse av rådsdirektiv 2006/23/EF (vedlegg XIII kap VI SD gr2) ...	54
32010 R 0255 Kommisjonsforordning (EF) nr. 255/2010 av 25. mars 2010 om trafikkflytledelse (vedlegg XIII kap VI SD gr2).....	58
32009 L 0012 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/12/EF av 13. mars 2009 om lufthavnavgifter (vedlegg XIII kap VI SD gr2).....	60
32009 R 0690 Kommisjonsforordning (EF) nr. 690/2009 av 30. juli 2009 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå, og om oppheving av rådsdirektiv 91/670/EF, forordning (EF) nr. 1592/2002 og direktiv 2004/36/EF (vedlegg XIII kap VI SD gr2).....	61
EØS-komitebeslutning om endring av tilpasningstekster til EØS-komitebeslutning om forordning europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for driften av lufttransporttjenester i Fellesskapet (vedlegg XIII kap VI SD gr2)	62
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING.....	62
Vedlegg XI Elektronisk kommunikasjon, audiovisuelle tjenester og informasjonssamfunnstjenester .	62
32009 D 0343 Kommisjonsbeslutning 2009/343/EF av 21. april 2009 om endring av beslutning 2007/131/EF av 21. februar 2007 om harmonisering av frekvensressurser til utstyr som benytter ultrabredbåndsteknologi (UWB) (vedlegg XI SD gr3)	62
32009 D 0884 Kommisjonsbeslutning 2009/884/EF av 30. november 2009 som endrer beslutning 2007/116/EF vedrørende innføring av flere reserverte nummer som begynner med "116" (vedlegg XI SD gr3)	63

32009 D 0381 Kommissjonsbeslutning 2009/381/EF av 13. mai 2009 om endring av beslutning 2006/771/EF om harmonisering av frekvensressurser til utstyr for kortholdskommunikasjon (vedlegg XI SD gr3)	64
32010 D 0166 Kommissjonsbeslutning 2010/166/EU av 19. mars 2010 om harmoniserte vilkår for bruk av mobile kommunikasjonstjenester ombord på skip i Den europeiske union (vedlegg XI SD gr3).....	65
Vedlegg XIII Transport	66
Kapittel II Veitransport	66
32010 D 0661 Europaparlaments- og rådsbeslutning 2010/661/EU av 7. juli 2010 om Unionens retningslinjer for utviklingen av det transeuropeiske transportnettverket (vedlegg XIII kap II SD gr3)	66

-FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg XI Telekommunikasjonstjenester

32010 D 0146 Kommisjonsvedtak 2010/146/EU av 5. mars 2010 i henhold til parlaments- og rådsdirektiv 95/46/EC om beskyttelse av personopplysninger i henhold til den færøyske loven om behandling av personopplysninger (vedlegg XI FAD gr3)

Sammendrag av innhold

Saken gjelder parlaments- og rådsbeslutning om beskyttelsesnivået ved behandling av personopplysninger på Færøyene. Beslutningen medfører at Færøyene vurderes å ha et tilfredsstillende personvern nivå i forhold til de krav som følger av direktiv 95/46/EC. Overføring av personopplysninger fra stater som er forpliktet av direktiv 95/46/EC kan derfor skje til behandlingsansvarlige etablert på Færøyene. Unntak kan likevel gjøres dersom det er grunn til å tro at personopplysningene ikke vil bli behandlet i henhold til direktivets krav etter overføringen.

Merknader

Rettsakten vurderes ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser, og krever ikke endringer i norsk regelverk.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for kommunikasjoner, der Samferdselsdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, Kulturdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet, Justisdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

-FINANSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg IX Finansielle tjenester

Kapittel II Banker og andre kredittinstitusjoner

32009 R 1060 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1060/2009 av 16. september 2009 om kredittvurderingsbyråer (vedlegg IX kap II FIN gr1)

Sammendrag av innhold

Den 12. november 2008 fremsatte Kommisjonen et forslag til regulering av kredittvurderingsbyråer (KOM (2008) 704 Kommisjonsforslag til forordning om kredittvurderingsbyråer). Forordningen ble endelig undertegnet av Europaparlamentet og Rådet 16. september 2009 og trådte i kraft i EU 7. desember 2009. Kredittvurderingsbyråene har tidligere ikke vært direkte regulert på EU-nivå. De fleste byråene har imidlertid sluttet seg til IOSCO (International Organization of Securities Commissions, der Finanstilsynet er medlem) frivillige anbefalinger vedrørende "code of conduct". Bakgrunnen for reguleringen er behovet for å gjenopprette tilliten til markedet for ratingvirksomheten i EU og å øke investorbekymringen. Forordningen bygger på en erkjennelse av at kredittvurderingsbyråene har bidratt vesentlig til finanskrisen ved å undervurdere kredittrisikoen i strukturerte kredittinstrumenter, og ved ikke å ha justert ratingene etter hvert som markedet forverret seg.

Virkeområdet for forordningen er kredittvurderinger som skal benyttes av kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, forsikringsselskap, reassuransforetak, verdipapirfond (UCITS) og forvaltningsforetak for pensjonsfond. Forordningen legger opp til å etablere et system der disse foretakene "for regulatory purposes" kan benytte ratinger utarbeidet av kredittvurderingsbyrå etablert innenfor EU og som er registrert av CESR (Committee of European Securities Regulators) i henhold til forordningen. Ratinger av enheter eller produkt lokalisert i et tredjeland kan benyttes innenfor EU på nærmere bestemte vilkår, herunder at ratingene bekreftes av et registrert kredittvurderingsbyrå.

Det legges opp til at CESR får en viktig rolle i tilsynsarbeidet. CESR skal blant annet være kompetent myndighet for mottak og registrering av søknader fra kredittvurderingsbyråene, og skal informere alle medlemsland om søknaden. Godkjenningskompetanse skal ligge hos hjemlandsmyndigheten, men CESR skal sikre at søknaden er tilstrekkelig og sikre at det opprettes en tilsynsgruppe bestående av relevante lands tilsynsmyndigheter.

Medlemslandene plikter å utpeke et kompetent myndighetsorgan med ansvar for reguleringen. Kompetent myndighet skal føre tilsyn med kredittvurderingsbyråene og håndheve deler av regelverket. Medlemslandene plikter å innføre bestemmelser om sanksjoner ved brudd på regelverket. Andre tilsynsmyndigheter enn hjemlandsmyndigheten har anledning til å reagere ved brudd på regelverket.

Forordningen har følgende fire overordnede formål:

- Sikre at kredittvurderingsbyråene unngår interessekonflikter/ sikre uavhengighet
- Forbedre kvaliteten i metodene som benyttes og forbedre kvaliteten i ratingene
- Øke gjennomsiktigheten (transparensen) ved å etablere krav til utlevering av informasjon/ offentliggjøring
- Sørge for et effektivt rammeverk for registrering og tilsyn – unngå regelverksarbitrasje mellom medlemslandene

De registrerte ratingbyråene underlegges relativt detaljerte regler for så vidt gjelder organisering og virksomhetsutøvelse. Blant annet inneholder forordningen bestemmelser om følgende:

Kredittvurderingsbyråene skal følge opp ratinger, og om nødvendig, gjennomgå egne ratinger.

Kredittvurderingsbyråene kan ikke yte konsulent- eller rådgivningstjenester til en klient som blir ratet. Metodene, modellene og de vesentligste forutsetninger for ratingen skal offentliggjøres – krav til rapportering.

Avlønningen av analytikere eller andre som er involvert i rating av en enhet skal ikke være avhengig av inntektene fra den enhet som rates.

Styret skal bestå av minst tre uavhengige medlemmer som ikke kan motta avlønning som er knyttet til virksomhetens resultat. De uavhengige medlemmene kan tjenestegjøre i maks fem år, minst én må ha dybdekunnskap og erfaring på seniornivå om markedet for verdipapirisering og strukturert kreditt. Et flertall av styremedlemmene må ha tilstrekkelig erfaring fra finansielle tjenester - også krav til kunnskap og erfaring hos ansatte.

Honorarstrukturene skal offentliggjøres. Dersom byrået mottar inntekter fra en ratet enhet som utgjør mer enn fem prosent av byråets årlige inntekter, skal navnet offentliggjøres.

Kredittvurderingbyråene skal utpeke en ansvarlig for etterlevelsen av regelverket.

Ansatte som er involvert i ratingvirksomheten skal ikke delta i forhandlinger om betaling fra de enheter som rates.

Kredittvurderingsbyråene skal sørge for at ansatte som er involvert i rating av en enhet roteres (maks fem år for samme enhet).

Kredittvurderingbyråene skal oppbevare og offentliggjøre alle tilfeller hvor det nedgraderer gjeldende kredittvurderinger utarbeidet av et annet kredittvurderingbyrå basert på vurdering av underliggende eiendeler eller strukturerte finansielle instrumenter.

Merknader

Ved innlemmelse i EØS-avtalen og ved gjennomføring i norsk rett, må forordningen gjennomføres "som den er", jf. EØS-avtalen artikkel 7 bokstav a. I tråd med praksis legges det til grunn at forordningen bør gjennomføres ved inkorporasjon (dvs. ved henvisning) i lov eller forskrift.

Det er ingen etablerte kredittvurderingsbyråer i Norge i dag. Finansdepartementet har i en høringsuttalelse av 5. september 2008 til et konsultasjonsdokument fra Kommisjonen av 31. juli 2008 lagt fram Norges foreløpige vurderinger av spørsmål knyttet til regulering av kredittvurderingsbyråer. Vurderingene i høringsuttalelsen er i stor grad i overensstemmelse med forordningen.

Forordningen vil kreve lovendring. Beslutningen i EØS-komiteen vil bli tatt med forbehold om Stortingets samtykke etter EØS-avtalens artikkel 103.

Sakkyndige instansers merknader

Finansdepartementet finner rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg XXI Statistikk

32010 R 1151 Kommisjonsforordning (EU) nr. 1151/2010 av 8. desember 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 763/2008 om folke- og boligtellinger når det gjelder kvalitetsrapportenes metode og struktur samt det tekniske formatet for innberetning av data (vedlegg XXI FIN gr2)

Sammendrag av innhold

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 763/2008 om folke- og boligtellinger er innlemmet i EØS-avtalen XXI Statistikk. Forordningen danner det felleskapsrettslige rammeverket for folke- og boligtellinger, og klargjør ansvars- og rollefordelingen i forbindelse med de tiårige tellingene.

Rammeforordningen stiller felles krav til datakvalitet og dokumentasjon av datainnsamling, bearbeiding og resultater. Valg av metode og datakilder for å produsere de nødvendige data overlates til det enkelte medlemsland. Samtidig oppstiller forordningen en kvalitetsgaranti samt krav til sammenlignbarhet.

Det følger av rammeforordningen art. 6 punkt 2 at medlemsstatene skal framlegge en rapport om kvaliteten på de innberettede dataene for Kommisjonen (Eurostat). I kommisjonsforordning (EU) nr. 1151/2010 fastsettes metodene og strukturen som skal ligge til grunn for disse kvalitetsrapportene. Videre fastlegger kommisjonsforordningen reglene for det tekniske formatet for datainnberetningen. Formålet med reglene er å sikre hensiktsmessig, korrekt og sammenlignbar innberetning av data og metadata fra de ulike landene.

Merknader

Statistisk sentralbyrå har deltatt i drøftingene av forslaget. EUs regler knyttet til folke- og boligtellinger medfører ingen grunnleggende endringer i planleggingen av neste telling. Det nye er at Norge nå vil være lovpålagt å levere alle data og at avvik fra de oppstilte krav ikke vil være akseptabelt. Den rapportering av metadata og kvalitet som forordningen fastlegger, går ut over det som norske brukere av en folketelling vil ha behov for og medfører dermed merarbeid. Det samme gjør implementering av det spesifiserte tekniske format for datainnberetning. Forordningen vil derfor medføre noen merkostnader for SSB. Dette vil bli dekket innenfor SSBs ordinære budsjettammer. Forordningen vil bli gjennomført i norsk rett i forskrift til statistikkloven.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Statistisk sentralbyrå, som finner den EØS-relevant og akseptabel.

32009 R 0471 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 471/2009 av 16. mai 2009 om fellesskapsstatistikker over varehandelen med tredjeland og om opphevelse av rådsforordning (EF) nr. 1172/95 (vedlegg XXI FIN gr2)

Sammendrag av innhold

Fellesskapsstatistikk over handelen med tredjeland er et uunnværlig redskap for den felles handelspolitikk. Statistikken må utarbeides etter metoder som er felles for alle medlemsstatene. I samsvar med nærhetsprinsippet må det imidlertid av effektivitetshensyn overlates til medlemsstatene å tilrettelegge og gjennomføre innsamlingen og analysen av dataene. Formålet med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 471/2009 er å revidere det nåværende statistiske system for varehandelen med tredjeland, ved

- å gjøre lovgivningen klarere, enklere og mer gjennomiktig
- å tilpasse systemet for fellesskapsstatistikker over varehandelen med tredjeland til de endringer som vil bli innført i tollprosedyrene som følge av innføringen av enhetsbevillinger til anvendelse av forenklet angivelse eller hjemstedsordningen samt innføringen av sentralisert tollbehandling i henhold til den moderniserte fellesskapstollkodeks (som skal avløse rådsforordning (EØF) nr. 2913/92 av 12. oktober 1992)
- å begrense "Rotterdam-effekten", som medfører
 - ✓ en overrepresentasjon i utenrikshandelsstatistikken av medlemsstater som tollbehandler en stor mengde varer eller har en stor utførsel, men som kun fungerer som transittland, i forhold til de egentlige bestemmelses- eller forsendelsesmedlemsstater, og
 - ✓ dobbelt innberetning av de samme varer i Extrastat som ikke-fellesskapsvarer og deretter i Intrastat som fellesskapsvarer som kommer fra en annen medlemsstat (samme forhold gjør seg gjeldende ved utførsel)
- å forbedre relevansen, presisjonen, aktualiteten og sammenlignbarheten av utenrikshandelsstatistikken og å etablere et kvalitetsvurderingssystem
- å bidra til å skape forbindelse mellom handelsstatistikkene og virksomhetsstatistikkene
- å oppfylle brukernes behov gjennom å utarbeide supplerende handelsstatistikker under anvendelse av de opplysninger som fremgår av tollangivelsene
- i overensstemmelse med atferdskodeksen for europeisk statistikk å kontrollere den privilegerte adgang til følsomme utenrikshandelsdata.

Merknader

De økonomiske og administrative konsekvenser for utenrikshandelsstatistikken vil bli små. Uten betydelige kostnader vil norske myndigheter kunne få på plass de variabler som mangler. Tilpasninger for å kunne levere etter nye krav vil være relativt små. Forordningen vil bli gjennomført i forskrift til statistikkloven.

Sakkyndige instansers merknader

Forordningen har vært vurdert av Statistisk sentralbyrå, som finner den EØS-relevant og akseptabel.

32010 R 0092 Kommisjonsforordning (EU) nr. 92/2010 av 2. februar 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 471/2009 om fellesskapsstatistikk over varehandelen med tredjeland når det gjelder datautveksling mellom tollmyndigheter og nasjonale statistikkmyndigheter, utarbeiding av statistikk og kvalitetsvurdering (vedlegg XXI FIN gr2)

Sammendrag av innhold

Ved forordning (EF) nr. 471/2009 oppstilles det en felles ramme for systematisk utarbeidelse av europeisk statistikk over varehandelen med tredjeland. Forordning (EU) nr. 92/2010 fastlegger nærmere prosedyren for datautveksling mellom tollmyndighetene og de nasjonale statistikkmyndigheter for å sikre at det skjer en fullstendig utarbeidelse av utenrikshandelsstatistikken.

Videre fastsettes det bestemmelser om månedlige statistikker, med sikte på harmoniserte og sammenlignbare resultater fra alle medlemsstatene, herunder regler for tilpasninger vedrørende forsinkede eller ufullstendige registreringer og data som er omfattet av fortrolighetsbestemmelser. I tillegg fastsettes det gjennomføringsbestemmelser om de nærmere retningslinjer for samt strukturen av kvalitetsrapporten, med sikte på å muliggjøre en vurdering av kvaliteten av den statistikk som innberettes til Kommisjonen (Eurostat).

Merknader

De økonomiske og administrative konsekvenser for utenriksstatistikken vil bli små. Statistisk sentralbyrå vil kunne få på plass de variablene som mangler uten betydelige kostnader. Tilpasninger for å kunne levere etter nye krav vil være relativt små.

Statistisk sentralbyrå leverer stort sett de dataene Eurostat ber om når det gjelder utenrikshandel, men det er noen få avvik: Det gjelder varekodespesifikasjon der det er litt forskjell på detaljert varenummernivå (både Norge og EU benytter samme internasjonale standard HS (seks siffer) som utgangspunkt, dvs. seks første siffer felles, men har avvik på de to siste sifrene (7 og 8). I tillegg er det en liten forskjell i landspesifikasjonene.

Forordningen vil bli gjennomført i forskrift til statistikkloven.

Sakkyndige instansers merknader

Forordningen har vært vurdert av Statistisk sentralbyrå, som finner den EØS-relevant og akseptabel.

32010 R 0216 Kommisjonsforordning (EU) nr. 216/2010 av 15. mars 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 862/2007 om Fellesskapets statistikk om migrasjon og internasjonalt vern hva gjelder definisjonen av kategoriene over grunner til bosettingstillatelse (vedlegg XXI FIN gr2)

Sammendrag av innhold

Komisjonsforordning (EU) nr. 216/2010 gjennomfører europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 862/2007 om Fellesskapets statistikk om migrasjon og internasjonalt vern innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XXI om statistikk. Det følger av europaparlaments- og rådsforordningen at det skal fastlegges definisjoner av kategoriene for de ulike grunnene for bosettingstillatelse i medlemslandene. Dette gjøres i kommisjonsforordning (EU) nr. 216/2010. Definisjonene skal sikre sammenlignbarheten av statistiske data fra administrative kilder om bosettingstillatelse i medlemslandene.

Merknader

Statistisk sentralbyrå har deltatt i drøftingene av forslaget. Rettsakten vil bli gjennomført i forskrift til statistikkloven. Forordningen har ingen administrative eller økonomiske konsekvenser.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Statistisk sentralbyrå, som finner den EØS-relevant og akseptabel.

32011 D 0142 Kommisjonsvedtak 2011/142/EF av 3. mars 2011 om endring av vedtak 97/80/EF om gjennomføringsbestemmelser for rådsdirektiv 96/16/EF om statistiske undersøkelser på området melk og melkeprodukter (vedlegg XXI FIN gr2)

Sammendrag av innhold

Rådsdirektiv 96/16/EF om statistiske undersøkelser på området melk og melkeprodukter er innlemmet i EØS-avtalen vedlegg XXI Statistikk. Rådsdirektivet er gjennomført ved rådsvedtak 97/80/EF. Vedtaket og senere endringer i dette er innlemmet i EØS-avtalen vedlegg XXI. For å imøtekomme behovet for mer detaljert oppdeling av de største meieriene har det vært behov for å gjøre ytterligere endringer i rådsvedtaket. Dette gjøres ved at vedlegg II til rådsvedtak 97/80/EF som angir mønsteret for tabellene som skal brukes til overføring av opplysningene, endres i tråd med vedlegg til det nye vedtaket 2011/142/EF.

Merknader

Statistisk sentralbyrå har deltatt i drøftingene av vedtaket. Rettsakten vil bli gjennomført i forskrift til statistikkloven. De administrative og økonomiske konsekvensene er begrenset, og vil bli dekket innenfor SSBs ordinære budsjettammer.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Statistisk sentralbyrå, som finner den EØS-relevant og akseptabelt.

32010 R 0113 Kommisjonsforordning (EF) nr. 113/2010 av 9. februar 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 471/2009 om fellesskapsstatistikk over varehandelen med tredjeland, for så vidt gjelder dekning av handelen, datadefinisjoner, utarbeidelse av handelsstatistikker etter virksomhetskjennetegn og etter faktureringsvaluta samt særlige varer eller særlige varebevegelser (vedlegg XXI FIN gr2)

Sammendrag av innhold

Fellesskapsstatistikk over handelen med tredjeland anses som et viktig redskap i EUs felles handelspolitikk. Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 471/2009 etablerer en felles ramme for systematisk utarbeidelse av EU-statistikk over varehandelen med tredjeland. Det nye statistikksystemet er i større grad tilpasset de endringene som er skjedd på tollområdet de seneste år, og statistikken vil bli forbedret med hensyn til relevans, nøyaktighet, aktualitet og sammenlignbarhet. Gjennom europaparlaments- og rådsforordningen etableres et kvalitetsvurderingssystem for statistikken og det skapes en tettere sammenheng mellom handelsstatistikken og de øvrige europeiske næringsstatistikkene.

I kommisjonsforordning nr. 113/2010 angis blant annet definisjoner og spesifikasjoner av dataene, reglene for utarbeidelse av statistikker etter virksomhetskjennetegn og etter faktureringsvaluta.

Merknader

Statistisk sentralbyrå har deltatt i drøftingene av forordningen. Det nye regelsettet vil ikke føre til store endringer i det norske opplegget for utenrikshandelsstatistikk, men enkelte justeringer vil være nødvendig også for den norske statistikken. Dette arbeidet, bl.a. en tettere og løpende knytning til næringsstatistikken (kobling mot Bedrifts- og foretaksregisteret), vil kreve tiltak som allerede er planlagt. Dette er imidlertid mindre ressurskrevende, og vil ikke få økonomiske konsekvenser av betydning for Norge. Forordningen vil bli gjennomført i norsk rett i forskrift til statistikkloven.

Sakkyndige instansers merknader

Forordningen har vært vurdert av Statistisk sentralbyrå, som finner den EØS-relevant og akseptabel.

32011 R 0263 Kommisjonsforordning (EU) nr. 263/2011 av 17.mars 2011 om implementering av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 458/2007 om det europeiske systemet for integrert statistikk om sosial trygghet (ESSPROS) for så vidt angår iverksettelsen av en komplett datainnsamling til ESSPROS-modulen om netto sosiale ytelser (XXI FIN gr2)

Sammendrag av innhold

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 458/2007 om det europeiske systemet for integrert statistikk om sosial trygghet (European System of Integrated Social Protection Statistics - ESSPROS) inntatt i EØS-avtalen Vedlegg XXI Statistikk.

ESSPROS omfatter beregning av utgifter til sosial beskyttelse, mens Kommisjonsforordning (EF) nr. 263/2011 av 17.mars 2011 beskriver tilleggsmodulen der en skal beregne gjennomsnittlige skatterater på kontantytelsene som så kan trekkes fra bruttotallene. Dette gjør ESSPROS statistikken mellom de ulike europeiske landene mer sammenlignbar i og med at det varierer i hvor stor grad ytelsene blir skattlagt. ESSPROS statistikken skal si noe om de sosiale ordningene i et land (i privat eller offentlig regi) som retter seg mot områdene sykdom/helse, uførhet, alderdom, etterlatte, familie/barn, arbeidsledighet, boligytelser og sosial ekskludering som ikke er klassifisert andre steder. I Norge omfatter statistikken informasjon fra statsregnskapet inkl. folketrygden, andre stats- og trygderegnskap (inkl. Statens pensjonskasse SPK), kommunale og fylkeskommunale regnskaper, helseforetakene samt Kommunal landspensjonskasse (KLP). Alle regnskapene innhentes av Statistisk sentralbyrå for videre bearbeiding og koding i forhold til nasjonalregnskapets standarder.

Utgiftene rapporteres totalt og fordelt på ulike ordninger (bl.a. folketrygden, SPK, KLP, helseforetakene og div. andre ordninger). Ytelser og rettigheter under de ulike ordningene skal beskrives i en egen database, blant annet med henvisning til lovverket som regulerer ordningene. Videre skal antall pensjonsmottakere rapporteres etter kjønn og totalt, og fordeles etter ordning. Utgiftstallene i ESSPROS benyttes også til rapportering til NOSOSCO - Nordisk Sosialstatistisk Komité.

I henhold til artikkel 7 nr. 3 i forordning (EF) nr. 458/2007 skal det i forbindelse med modulet om netto sosiale ytelser vedtas gjennomføringsbestemmelser angående første år som det samles komplette data for, samt gis bestemmelser om dataklassifiseringen, definisjonene, samt reglene for formidling. Definisjonene som skal brukes i forbindelse med modulet om netto sosiale ytelser er fastlagt i forordningenes bilag I. Klassifiseringene er fastlagt i bilag II, og i bilag III fremkommer kriteriene for dataformidlingen.

Merknader

Statistisk sentralbyrå har deltatt i forarbeidene til forordningen. Forordningen vil bli gjennomført i forskrift til statistikkloven. Administrative og økonomiske konsekvenser er av begrenset omfang, og dekkes innenfor SSBs ordinære budsjett.

Sakkyndige instansers merknader

Forordningen har vært vurdert av Statistisk sentralbyrå, som finner den EØS-relevant og akseptabel.

32009 R 1200 Kommisjonsforordning (EF) nr. 1200/2009 av 30. desember 2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning nr. 1166/2008 om undersøkelser om strukturen og produksjonsmetodene i jordbruket når det gjelder koeffisienter for dyreenheter og fastsettelsen av variabler (XXI FIN gr2)

Sammendrag av innhold

Statistikk om strukturen og produksjonsmetoder i jordbruket anses nødvendig for gjennomføringen av fellesskapets jordbruks- og distriktpolitikk. Statistiske undersøkelser om strukturen er blitt gjennomført siden 1966. Forordningene om disse undersøkelsene har alltid inneholdt tidsbegrensede

bestemmelser. Den rettslige rammen for fulltellingen av jordbruksbedriftene i 2010, samt utvalgsbaserte oppfølgninger i 2013 og 2016 er europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1200/2009, innlemmet i EØS-avtalen vedlegg XXI Statistikk.

Kommisjonsforordning (EU) nr. 1200/2009 gjennomfører europaparlaments- og rådsforordningen på i hovedsak tre ulike områder: vedlegg 1 definerer koeffisienter som brukes til omregning av forskjellige husdyrslag til en felles enhet kalt "husdyrenhet". Vedlegg 2 inneholder definisjoner av variablene som inngår i jordbrukets strukturundersøkelser, mens vedlegg 3 inneholder definisjoner av variablene i undersøkelsen av produksjonsmetoder i jordbruket.

Merknader

Statistisk sentralbyrå har deltatt i drøftingene av forslaget. Forordningen vil bli gjennomført i forskrift til statistikkloven.

Kommisjonsforordning 1200/2009 medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser utover det som dekkes innenfor SSBs ordinære budsjettamme

Sakkyndige instansers merknader

Forordningen har vært vurdert av Statistisk sentralbyrå som finner den EØS-relevant og akseptabel.

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Protokoll 10 om forenkling av kontroll og formaliteter i forbindelse med godstransport

EØS-komiteébeslutning om opprettelse av en felles arbeidsgruppe for overvåking av gjennomføringen av kapittel IIa i EØS-avtalens protokoll 10 om forenkling av kontroll og formaliteter i forbindelse med godstransport og definering av dens prosedyreregler (prot.10 FIN gr3)

Sammendrag av innhold

Med virkning fra 1. juli 2009 ble EØS-avtalens protokoll 10 endret ved at det ble innsatt et nytt kapittel om tollsikkerhetstiltak (kapittel IIa). Formålet var å sikre at tollregler i EU knyttet til bekjempelse av helse- og miljøfarer og terrorisme, i hovedsak kravet om forhåndsvarsling ved innførsel og utførsel av varer, ikke ble en handelsbarriere for vareførsel mellom Norge og EU.

Gjennom endringen ble det etablert et felles regelverk med gjensidige tollsikkerhetstiltak for transport av varer til og fra tredjeland. Dette medførte at varer mellom Norge og EU kunne unntas fra plikten til forhåndsvarsling. Forutsetningen var i korte trekk at Norge innførte: 1) krav om forhåndsvarsel av varer som importeres fra eller eksporteres til andre land enn EU-land, 2) kriterier for vurdering av risiko tilsvarende de som finnes i EU, og 3) opprettelse av en autoriseringsordning av foretak.

Kapittel IIa til protokoll 10 gjelder kun for vareførsel mellom Norge og EU. Liechtenstein ivaretar sine interesser gjennom en tilsvarende ordning som er etablert mellom Sveits og EU. På grunn av sin geografiske beliggenhet har Island inntil videre ikke funnet det formålstjenelig å bli med på ordningen.

I henhold til protokollens artikkel 9f, skal EØS-komiteen definere nærmere regler for å sikre at bestemmelsene gjennomføres korrekt og overholdes. Dette innebærer blant annet:

- Fortløpende evaluering av gjennomføringen av kapittel IIa, og da særskilt evalueringen av tollsikkerhetstiltakenes gjensidighet.
- Undersøkelser med henblikk på enten å forbedre anvendelsen av bestemmelsene i kapittel IIa, eller å justere dem for i bedre grad ivareta formålene med kapittelet.
- Organisering av møter mellom eksperter for å diskutere særskilte spørsmål eller gjennomgå administrative prosedyrer.

For å sikre korrekt gjennomføring og overholdelse av bestemmelsene er partene enige om å opprette en felles arbeidsgruppe ved en beslutning i EØS-komiteen. Arbeidsgruppen, som skal rapportere til Underkomité I (det frie varebytte), skal bestå av representanter fra EU og delegater fra relevante departementer og etater i EFTA-statene. For Norges del vil dette si Finansdepartementet og Toll- og

avgiftsdirektoratet. Kapittel IIa gjelder ikke for Island og Liechtenstein, men representanter fra disse landene kan delta i arbeidsgruppens møter. Om nødvendig åpnes det også for deltakelse for representanter fra EU-medlemsland.

Vedlagt EØS-komiteébeslutningen følger detaljerte prosedyreregler for arbeidsgruppen. Prosedyrereglene definerer blant annet gruppens sammensetning, oppgaver, hvordan formannskapet skal rulleres, hvordan møtene skal organiseres og hvordan dagsorden og rapporter skal utarbeides.

Sakkyndige instansers merknader

Finansdepartementet tilrår deltakelse i beslutningen.

-FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg XIII Transport

Kapittel V Sjøtransport

32009 D 0584 Kommisjonsbeslutning 2009/584/EF av 31. juli 2009 om opprettelse av Styringsgruppen på høyt nivå vedrørende SafeSeaNet (vedlegg XIII kap V FKD gr3)

Sammendrag av innhold

Direktiv 2002/59/EF om etablering av et felles europeisk maritimt trafikkovervåknings- og informasjonssystem stiller bl.a. krav til elektronisk informasjonsutveksling mellom EUs medlemsstater, men direktivet setter ikke krav til hvilket system som skal anvendes. EU vedtok bl.a. krav til innføring av det elektroniske informasjonssystemet SafeSeaNet (SSN) ved vedtakelse av direktiv 2009/17/EF som endrer direktiv 2002/59/EF. Ifølge direktiv 2009/17/EF artikkel 22a må medlemsstatenes nasjonale elektroniske informasjonsutvekslingssystemer kunne kobles til det europeiske informasjonsutvekslingssystemet SafeSeaNet. Målsetningen med kravet er å effektivisere den faktiske informasjonsutvekslingen mellom maritime administrasjoner i Europa. SafeSeaNet muliggjør fullstendig oversikt over fartøy som har farlig og forurensende last om bord, og vil forenkle fartøyers meldeplikt.

Kommisjonen er hovedansvarlig for forvaltning og politisk utvikling av det felles europeiske SafeSeaNet, jf direktiv 2009/17/EF vedlegg III punkt 2.1.2. Videre følger det av vedlegg III under punkt 2.2. at Kommisjonen skal etablere en styringsgruppe på høyt nivå som skal bistå i dens arbeid i forbindelse med SafeSeaNet.

Ved kommisjonsbeslutning 2009/584/EF av 31. juli 2009 etablerer Kommisjonen "Styringsgruppen på høyt nivå vedrørende SafeSeaNet".

Styringsgruppens sammensetning er ifølge kommisjonsbeslutningens artikkel 3:

- en representant fra hver medlemsstat
- en representant fra Kommisjonen
- en observatør fra European Maritime Safety Agency (EMSA)
- representanter fra medlemsstater av Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet kan delta som observatører

Styringsgruppens oppgaver er ifølge kommisjonsbeslutningens artikkel 2:

- rådgivning vedrørende utvikling av SSN
- å gi anbefaling knyttet til effektiv og sikker bruk av SSN
- veilede i bruk av SSN
- bistå med vurderinger knyttet til om SSN fungerer tilfredsstillende

Merknader

Norge har innført krav til informasjonsutveksling gjennom SafeSeaNet ved forskrift 17. desember nr. 1633 om krav til melding for fartøy over 300 bruttotonn og fartøy som transporterer farlig eller forurensende last som endret forskrift 1999 nr 727 om krav til melding og utfylling av kontrolliste ved fartøyers transport av farlig eller forurensende last.

SafeSeaNet er operativt i Norge, og Kystverket er en sentral aktør i utviklingen av systemet. Direktiv 2009/17/EF, herunder vedlegg III hvor omtale av etablering av styringsgruppen fremgår, har vært på høring hos berørte instanser. Høringsinstansene har særlig trukket frem etablering av SafeSeaNet i Europa som positivt. Det vises til at systemet gir Norge mulighet til å overvåke skipstrafikken langs hele norskekysten. Slik oversikt er en styrke for sjøsikkerheten i norske farvann.

Norge sikres deltakelse i Styringsgruppen gjennom kommisjonsbeslutningens artikkel 3. pkt.5. Det vil si at Norge gis en observatørrett og ikke har stemmerett i Styringsgruppen.

Kommisjonsbeslutningen er etter sitt innhold av en slik karakter at den ikke formelt må gjennomføres i norsk rett.

Kystverket deltar i styringsgruppen. Styringsgruppen legger føringer for den fremtidige utviklingen av SafeSeaNet. Norsk deltakelse i styringsgruppen er viktig for å ivareta norske interesser i dette arbeidet. Det legges til grunn at norsk deltakelse i Styringsgruppen dekkes innenfor gjeldende budsjetter.

Sakkyndig instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for transport, der Samferdselsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Miljøverndepartementet, Finansdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

**-FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET/HELSE- OG
OMSORGSDEPARTEMENTET/LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET**

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg I Veterinære og plantesanitære forhold

Kapittel I Veterinære forhold

32010 D 0617 Kommisjonsvedtak 2010/617/EU av 14. oktober 2010 om endring av vedtak 2009/821/EF hva gjelder listene over grensekontrollstasjoner og veterinærenheter i TRACES (vedlegg I kap I FKD/HOD/LMD gr3)

Sammendrag av innhold

Kommisjonsvedtak 2010/617/EU endrer vedlegg I og II til vedtak 2009/821/EF som fastsetter en liste over godkjente grensekontrollstasjoner og veterinærenhetene i det elektroniske datasystemet TRACES (Trade Control and Expert System).

For å importere levende dyr fra tredjestater til EU kreves det at de kontrolleres ved en veterinær grensekontrollstasjon etter direktiv 91/496/EØF. Tilsvarende krav stilles ved import av produkter av animalsk opprinnelse etter direktiv 97/78/EF. Den veterinære grensekontrollen må foretas ved en veterinær grensekontrollstasjon som oppfyller kravene som stilles både i direktiv 91/496/EØF og direktiv 97/78/EF. De godkjente veterinære grensekontrollstasjonene fremgår av vedlegg I til vedtak 2009/821/EF.

Endringene som er gjort i vedlegg I til vedtak 2009/821/EF er følgende:

- en grensekontrollstasjon i Spania og en i Storbritannia er fjernet fra listen
- det er gjort endringer for en grensekontrollstasjon i Italia og en i Spania i tillegg til ett kontrollsenter i Nederland, i forhold til hvilke produktkategorier de er godkjente for å kontrollere
 - listen er tilført ett nytt kontrollsenter i Spania og to nye kontrollsentre i Nederland
 - ett kontrollsenter i Latvia og ett i Italia er fjernet fra listen
 - det er gjort endringer i titlene til tre kontrollsentre i Italia og ett i Nederland

Vedlegg II inneholder en liste over sentrale, regionale og lokale veterinærenheter i hver medlemsstat, inkludert de veterinære grensekontrollstasjonene. Hver av veterinærenhetene er utpekt til å tilrettelegge for og bruke datasystemet TRACES. TRACES brukes til å sende informasjon om transport av dyr, import og eksport av levende dyr og produkter av animalsk opprinnelse i EU. Vedlegg II er endret for oppføringene av veterinærenhetene for landene; Tyskland, Irland, Frankrike, Italia, Nederland, Polen, Portugal og Storbritannia.

Merknader

Rettsakten medfører ikke behov for endring i norsk regelverk. Informasjon om endringene som følger av rettsakten er sendt til tilsynsavdelingen i Mattilsynet for videreformidling til de norske veterinære grensekontrollstasjonene. De veterinære grensekontrollstasjonene i Norge godkjennes av ESA og fremgår av en egen liste, som publiseres i Official Journal.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Spesialutvalget for matproduksjon, der Landbruks- og matdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

-HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel XIII Legemidler

32006 R 1901 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1901/2006 av 12. desember 2006 om legemidler for barn og ungdom og om endring av forordning (EØF) nr. 1768/92, direktiv 2001/20/EF, direktiv 2001/83/EF og forordning (EF) nr. 726/2004 (vedlegg II kap XIII HOD gr1)

Sammendrag av innhold

Med bakgrunn i manglende dokumentasjon og tilgang til legemidler til barn gir forordning 1901/2006 et nytt regelverk om legemidler til barn. Regelverket skal blant annet sikre bedre dokumentasjon av effekt og sikkerhet av legemidler til barn. Videre skal det sikre økt tilgjengelighet av legemidler spesielt beregnet på barn.

Et sentralt punkt i regelverket er at legemiddelindustrien nå er pålagt å inkludere barnepopulasjon i sine utviklingsplaner for legemidlene, dersom det er behov og forutsatt at det er forsvarlig. Ikke alle legemidler som utvikles er egnet til bruk på barn eller nødvendig for å behandle barn. I slike tilfelle bør utprøving unngås. Det opprettes et pediatrik utvalg (en vitenskapelig komité) under EMA (Det europeiske legemiddelbyrået) som skal vurdere og godkjenne de aktuelle forskningsprogrammene. Utvalget skal være et ekspertorgan og derved kunne ivareta barnas interesser.

For å fremme viktig utprøving på barn foreligger det en rekke incentiver. Blant annet får markedsføreren et særlig vern mot generisk konkurranse. Dette innebærer at legemidlet, som legemiddel til barn, vil være beskyttet mot generisk konkurranse i et lengre tidsperspektiv enn det som følger av det øvrige regelverket om legemidler.

Regelverket pålegger de nasjonale myndigheter å kartlegge all legemiddelbruk til barn (godkjent og ikke godkjent). Resultater av kartleggingen skulle rapporteres til EMA i løpet av januar 2009.

Merknader

Forordningen medfører behov for endringer både i legemiddellovgivningen og i patentlovgivningen. Behovet for endringer i patentlovgivningen skyldes at det foreslås endringer i reglene om supplerende beskyttelsessertifikat for legemidler.

Norge deltar allerede i arbeidet i det pediatrike utvalget (komiteen) med fast representant og vara. I tilpasningsteksten foreslått av EØS/EFTA -statene sikres Norge representasjon i utvalget på lik linje med EU-landene. I tilpasningsteksten er det videre foreslått en tilpasning i forbindelse med artikkel 49 nr. 3 som gir Kommisjonen hjemmel til å fastsette bøter overfor produsenter som ikke overholder vilkårene for godkjenning av legemidler etter sentral prosedyre. Til det sistnevnte må vi ha en tilpasning i tråd med den som blir fremforhandlet for forordning 726/2004, det vil si at bøkene fastsettes av EFTA-staten basert på et forslag fra EU-kommisjonen.

Økonomiske kostnader vil være utgifter som staten kan ha i forbindelse med refusjon av legemidler. Legemidler til barn får patenttiden utvidet med 6 måneder. Det innebærer at det tar lengre tid før generika kommer på markedet, og vil derfor kunne føre til økte kostnader for staten. Disse økonomiske konsekvensene er imidlertid vanskelig å beregne, da en slik situasjon kan ligge 8-12 år frem i tid. Det er vanskelig å tenke seg administrative konsekvenser som følge av forordningen.

Det er en svært begrenset del av norsk legemiddelindustri som utvikler nye legemidler. Det er for slike bedrifter de nye kravene vil ha betydning. Kravene vil uansett måtte oppfylles før markedsføringstillatelse kan oppnås i resten av Europa, og innovativ legemiddelindustri forholder seg

allerede til forordningens innhold. Statens legemiddelverk har vurdert rettsakten som positiv fra et forbrukerperspektiv, og anser det som svært positivt at det utvikles regelverk på området. Gjennomføringen av forordningen støttes av en rekke høringsinstanser, og ingen høringsinstanser motsetter seg at forordningen gjennomføres i Norge.

For di forordningen vil kreve lovendring, vil beslutningen i EØS-komiteens bli tatt med forbehold om Stortingets samtykke etter EØS-avtalens artikkel 103.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for helse, der Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Miljøvern departementet, Nærings- og handelsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder prøving og sertifisering

Kapittel XIII Legemidler

32006 R 1902 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1902/2006 om endring av forordning (EF) nr. 1901/2006 av 20. desember 2006 om legemidler for barn og ungdom (vedlegg II kap XIII HOD gr2)

Sammendrag av innhold

Forordningen endrer to artikler i forordning 1901/2006 om legemidler til barn, og gir ved dette Kommisjonen en rett til å endre ikke-vesentlige bestemmelser i forordningen, herunder supplere, for henholdsvis utsettelse (artikkel 20 nr. 2) og bøter (artikkel 49 nr. 3).

For det første gir forordning om legemidler til barn Kommisjonen en hjemmel til å utdype forhold som kan begrunne en utsettelse av undersøkelsesplanen, artikkel 20 nr. 2. I endringsforordningen gis Kommisjonen hjemmel til å vedta bestemmelser om endringer av ikke-vesentlige bestemmelser i forordningen, herunder supplere den når det gjelder å utdype forhold som kan begrunne en utsettelse av undersøkelsesplanen.

For det andre gir forordning 1901/2006 Kommisjonen en hjemmel til å ilegge produsenter en økonomisk sanksjon (bot), jf. artikkel 49 nr. 3, for brudd på forordningen for legemidler godkjent i sentral prosedyre, jf. forordning 726/2004. Kommisjonen gis hjemmel til å utforme botens maksimale størrelse, betingelsene og de nærmere regler for innkassering. I endringsforordningen gis Kommisjonen hjemmel til å vedta bestemmelser om endringer av ikke-vesentlige bestemmelser i forordningen, herunder supplere den, når det gjelder å utforme botens maksimale størrelse, betingelsene og de nærmere regler for innkassering.

Merknader

Forordningen endrer artikkel 49 nr. 3 som er nevnt under forordning 1901/2006. Tilpasningsteksten som er foreslått for ovennevnte forordning vil imidlertid fortsatt være dekkende for den endrede artikkel 49 nr. 3.

Endringsforordningen medfører ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for helse, der Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Miljøvern departementet, Nærings- og

handelsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg I Veterinære og plantesanitære forhold

Kapittel I Veterinære forhold

32010 D 0653 Kommisjonsvedtak 2010/653/EU av 21. oktober 2010 om endring av vedlegg II til vedtak 2009/861/EF som gjelder overgangsordninger under europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 når det gjelder bearbeiding av rå melk som ikke er i samsvar med regelverket i visse melkebearbeidingsvirksomheter i Bulgaria (vedlegg I kap I HOD gr3)

Sammendrag av innhold

Rettsakten er laget på bakgrunn av at Bulgaria tiltrådte Fellesskapet fra 1. januar 2007 og dermed fikk markedsadgang til EØS-området, også når det gjelder animalske produkter. I tiden før tiltredelsen ble det innrømmet overgangsordninger for Bulgaria, blant annet for kjøtt og melk. Overgangsordninger er ofte benyttet for stater som har søkt medlemskap i EU eller tredjestater som ønsker å bringe varer inn i EØS-området. Overgangsordningene kan være av ulik varighet, men skal sikre at kun varer som oppfyller alle regelverkskrav på de respektive områder, tillates omsatt i EØS-området.

Bulgaria skal sikre en gradvis oppfylling av alle regelverkskrav i alle landets virksomheter, og må sørge for at de virksomhetene som etter hvert etterlever alle krav, står på lister over godkjente virksomheter og at de virksomhetene som foreløpig ikke etterlever kravene, står på andre lister. Dette skal skje innen en gitt frist. Varer som er produsert uten å oppfylle alle relevante regelverkskrav, kan inntil videre omsettes på det nasjonale marked i Bulgaria.

Ved inspeksjoner og dialog med bulgarske kompetente myndigheter har det framkommet at mange virksomheter har sluttført sitt arbeid for å kunne etterleve alle hygienekravene i forordningene (EF) nr. 853/2004 og (EF) nr. 852/2004. Disse virksomhetene har tidligere vært listeført som virksomheter som ikke har oppfylt alle krav og må således slettes fra disse listene.

Til rettsakten, som endrer vedleggene til vedtak 2009/861/EF, er det utarbeidet et oppdatert vedlegg II med lister over virksomheter som tillates å bearbeide rå melk som ikke er i samsvar med regelverket, i separate produksjonslinjer. Det er også laget lister for virksomheter som ikke trenger å ha separate produksjonslinjer for slik bearbeiding av rå melk.

Disse listene har fortløpende vært revidert i prosessen fram mot og etter tiltredelsestidspunktet. Rettsakten gjelder fram til 31. desember 2011. Bulgarske kompetente myndigheter skal fortløpende informere Kommisjonen om endringer på området. Rettsakten er i tråd med anbefaling fra medlemslandet og Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen (SCFCAH).

Merknader

Rettsakten får ingen praktiske konsekvenser for Norge, og medfører ikke behov for regelverksendring. Den antas ikke å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser. Norge har ikke hatt praksis for å utarbeide regelverk på området, men vist til EUs hjemmesider hvor virksomhetslistene oppdateres fortløpende.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Spesialutvalget for matproduksjon, der Landbruks- og matdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32010 D 0654 Kommisjonsvedtak 2010/654/EU av 27.oktober 2010 om endring av kommisjonsvedtak 2009/852/EF når det gjelder listen over visse melkebearbeidingsvirksomheter i Romania, som er omfattet av overgangsordninger (vedlegg I kap I HOD gr3)

Sammendrag av innhold

Rettsakten er laget på bakgrunn av at Bulgaria og Romania tiltrådte Fellesskapet fra 1. januar 2007 og fikk dermed fri markedsadgang til EØS-området, også når det gjelder animalske produkter. I tiden før tiltredelsen ble det innrømmet overgangsordninger for Romania blant annet for kjøtt og melk. Overgangsordninger er ofte benyttet for stater som har søkt medlemskap i EU eller tredjestater som ønsker å bringe varer inn i EØS-området. Overgangsordningene kan være av ulik varighet, men skal sikre at kun varer som oppfyller alle regelverkskrav på de respektive områder, tillates å komme inn i EØS-området. Rettsakten om Bulgarias og Romanias tiltredelse angir overgangsordninger for Romania på dette området.

Ved inspeksjoner og dialog med kompetente myndigheter i Romania har det framkommet at det fortsatt er noen virksomheter som ikke vil kunne etterleve alle hygienekravene i forordningene (EF) nr. 853/2004 og (EF) nr. 852/2004. Man har derfor vært nødt for å forlenge fristen Romania fikk i den opprinnelige avtalen, for å kunne sikre at alle virksomheter etterlever alle relevante regelverkskrav.

Romania skal sikre en gradvis oppfylling av alle regelverkskrav i landets virksomheter. Kompetente myndigheter må sørge for at kun de virksomhetene som etterlever alle relevante krav i EØS-regelverket, står på lister over godkjente virksomheter, og at de virksomhetene som ikke etterlever disse kravene, står på andre lister. Varer som er produsert uten å oppfylle alle relevante krav, kan inntil videre omsettes på det nasjonale marked i Romania, under visse forutsetninger.

De omtalte listene med virksomheter har fortløpende vært revidert i prosessen fram mot og etter tiltredelsestidspunktet. Romanias kompetente myndigheter skal fortløpende informere Kommisjonen om endringer. I tillegg skal Romania rapportere årlig i et spesielt utarbeidet skjema.

Det er i angjeldende rettsakt, som gjelder Romania, foretatt flere endringer av eksisterende og godkjente virksomhetslister i vedtak 2009/852/EF. Disse listene oppdateres i nye lister over godkjente virksomheter. Rettsakten endrer også de virksomhetene som ikke etterlever disse krav, som står på andre lister.

Rettsakten er rettet til medlemsstatene. Rettsakten er i tråd med medlemslandets og SCFCAHs anbefaling. Denne rettsakten endrer listene for virksomheter som omfattes av overgangsordninger på melkeområdet.

Merknader

Rettsakten får ingen praktiske konsekvenser for Norge, og medfører ikke behov for regelverksendring. Den antas ikke å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser. Norge har ikke hatt praksis for å utarbeide regelverk på området, men vist til EUs hjemmesider hvor virksomhetslistene oppdateres fortløpende.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Spesialutvalget for matproduksjon, der Landbruks- og matdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32011 D 0009 Kommisjonsvedtak 2011/9/EU av 10. januar 2011 om endring av kommisjonsvedtak 2010/89/EF når det gjelder anvendelsen for virksomheter i Romania av visse strukturelle krav i forordningene (EF) nr. 852/2004 og (EF) nr. 853/2004 (vedlegg I kap I HOD gr3)

Sammendrag av innhold

Rettsakten er laget på bakgrunn av at Romania tiltrådte Fellesskapet fra 1. januar 2007 og fikk dermed fri markedsadgang til EØS-området, også når det gjelder animalske produkter. I tiden før tiltredelsen ble det innrømmet overgangsordninger for Romania, blant annet for animalske produkter. Overgangsordninger er ofte benyttet for stater som har søkt medlemskap i EU eller tredjestater som ønsker å bringe varer inn i EØS-området. Overgangsordningene kan være av ulik varighet, men skal sikre at kun varer som oppfyller alle regelverkskrav på de respektive områder, tillates å komme inn i EØS-området. Rettsakten om Romanias tiltredelse angir overgangsordninger for Romania på dette området.

Ved inspeksjoner og dialog med kompetente myndigheter i Romania har det framkommet at det fortsatt er noen virksomheter som ikke vil kunne etterleve alle hygienekravene i forordningene (EF) nr. 853/2004 og (EF) nr. 852/2004. Man har derfor vært nødt for å forlenge fristen Romania fikk i den opprinnelige avtalen, for å kunne sikre at alle virksomheter tilfredsstillt alle relevante regelverkskrav.

Romania skal sikre en gradvis oppfylging av alle regelverkskrav i landets virksomheter. Kompetente myndigheter må sørge for at kun de virksomhetene som etterlever alle relevante krav i EØS-regelverket, står på lister over godkjente virksomheter, og at de virksomhetene som ikke etterlever disse kravene, står på andre lister. Varer som er produsert uten å oppfylle alle relevante krav, kan inntil videre omsettes på det nasjonale marked i Romania, under visse forutsetninger.

De omtalte listene med virksomheter har fortløpende vært revidert i prosessen fram mot og etter tiltredelsestidspunktet. Romanias kompetente myndigheter skal fortløpende informere Kommisjonen om endringer. I tillegg skal Romania rapportere årlig i et spesielt utarbeidet skjema. Denne fristen er endret til 31. oktober 2011.

Det er i angjeldende rettsakt, som gjelder Romania, foretatt flere endringer av eksisterende og godkjente virksomhetslister i vedtak 2010/89/EF. Disse listene oppdateres i nye lister over godkjente virksomheter. Rettsakten endrer også tidsfristen for ferdigstilling av prosessen til 31. desember 2011. Rettsakten er rettet til medlemsstatene. Rettsakten er i tråd med medlemslandets og SCFCAHs anbefaling. Denne rettsakten endrer listene for virksomheter som omfattes av overgangsordninger for kjøtt, fisk og kjølte varer.

Merknader

Rettsakten får ingen praktiske konsekvenser for Norge, og medfører ikke behov for regelverksendring. Den antas ikke å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser. Norge har ikke hatt praksis for å utarbeide regelverk på området, men vist til EUs hjemmesider hvor virksomhetslistene oppdateres fortløpende.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Spesialutvalget for matproduksjon, der Landbruks- og matdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

-JUSTISDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg XVII Opphavsrett

32009 R 0469 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 469/2009 6. mai 2009 om supplerende beskyttelsessertifikater for legemidler (kodifisert versjon) (vedlegg XVII JD gr1)

Sammendrag av innhold

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 469/2009 6. mai 2009 erstatter rådsforordning (EØF) nr. 1768/92 18. juni 1992 om innføring av supplerende beskyttelsessertifikater for legemidler. Etter forordning 1768/92 kan beskyttelsestiden for et patentert legemiddel forlenges med inntil fem år, slik at samlet beskyttelsestid (patent + supplerende beskyttelsessertifikat) kan komme opp i 25 år. Bakgrunnen for ordningen med supplerende beskyttelsessertifikater er at det ofte kan ta lang tid å få på plass en markedsføringstillatelse for et legemiddel. Dette kan medføre at innehaver av et legemiddelpatent kan være forhindret fra å omsette legemiddelet i store deler av den tiden patentbeskyttelsen gjelder. Reglene om supplerende beskyttelsessertifikater skal kompensere for dette. Forordning 1768/92 ble inntatt i EØS-avtalen vedlegg XVII punkt 6 ved EØS-komiteens beslutning nr. 7/94 21. mars 1994 ("tilleggsavtalen") og gjennomført i norsk rett ved at det i patentloven ble tatt inn en ny § 62 a, jf. lov 24. juni 1994 nr. 40 om endringer i forsikringslovgivningen mv.

Den nye forordningen er vedtatt for å få en kodifisert versjon av forordning 1768/92 som tar hensyn til endringer som har skjedd i den sistnevnte forordningen. Bortsett fra visse endringer knyttet til nye medlemslands tiltrødelse til EU, er det europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1901/2006 som har medført endringer i forordning 1768/92. Endringene innebærer at innehaveren av et supplerende beskyttelsessertifikat har krav på en seks måneders forlengelse av sertifikatet hvis det har vært gjennomført en godkjent plan for å klarlegge om det aktuelle legemiddelet er egnet for bruk på barn ("paediatric investigation plan"). Disse endringene er reflektert i forordning 469/2009. De nærmere reglene om planen for klarlegging av legemiddelets egnethet for bruk på barn og godkjenningen av den finnes i forordning 1901/2006.

Merknader

Forordning 469/2009 er en kodifisering av forordning 1768/92 som allerede er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i patentloven § 62 a. Denne bestemmelsen må endres når forordning 469/2009 tas inn i EØS-avtalen. Et utkast til gjennomføring i norsk rett av forordning 1901/2006 og endring av forordning 1768/92 var på høring i 2009. I substans vil en gjennomføring av forordning 469/2009 svare til det forslaget som har vært på høring, men patentloven § 62 a må i stedet endres slik at det henvises til forordning 469/2009.

Forordning 469/2009 vil kunne medføre noe større kostnader for trygd og pasienter, men det er vanskelig å anslå beløpet på forhånd.

Fordi rettsakten krever lovendring vil beslutningen i EØS-komiteen måtte tas med forbehold om Stortingets samtykke etter EØS-avtalens artikkel 103.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for immaterialrett, der Kulturdepartementet, Justisdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Patentstyret, Kunnskapsdepartementet, Finansdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Protokoll 31

32008 L 0114 Rådskolektiv 2008/114/EF av 8. desember 2008 om identifisering og utpeking av europeisk kritisk infrastruktur og vurdering av behovet for å beskytte den bedre (prot 31 JD gr1)

Sammendrag av innhold

Som en naturlig konsekvens av EUs arbeid med å danne et indre marked har Europas kritiske infrastrukturer blitt stadig sterkere knyttet sammen og gjensidig avhengig av hverandre. Brudd i en kritisk infrastruktur kan således få ringvirkninger på tvers av sektorer og landegrensar.

På bakgrunn av terrorhendelsene i Madrid og London i 2004 og 2005, og ut i fra den erkjennelse av at infrastrukturen i Europa kun er så sterkt som det svakeste leddet, igangsatte EU et arbeid for å sikre europeisk kritisk infrastruktur (European Programme for Critical Infrastructure Protection - EPCIP). EPCIP-rammeverket omfatter beskyttelse mot både tilsiktede og utilsiktede uønskede hendelser (all-hazards approach), men trusselen fra terrorangrep har en uttrykt prioritet (se fortalen nr. 3). EPCIP-rammeverket består blant annet av direktiv 2008/114/EF om identifisering og utpeking av europeisk kritisk infrastruktur og vurdering av behovet for å beskytte den bedre (EPCIP-direktivet), et Critical Infrastructure Warning Information Network (CIWIN) og det finansielle programmet Prevention, Preparedness and Consequence Management of Terrorism and other Security Related Risks. I programmet ligger opprettelse av ekspertgrupper, utveksling av "best practice" og identifisering og analyse av gjensidige avhengigheter mellom ulike infrastrukturer. Programmet er ikke bindende og Norge deltar ikke i dette.

Bakgrunnen for EPCIP-direktivet er et identifisert behov for å få en oversikt over de kritiske infrastrukturer i Europa. EPCIP-direktivet oppstiller av den grunn prosedyrer for identifisering og utpeking av europeisk kritisk infrastruktur (art. 3 og 4), herunder en plikt til å informere medlemsstater som kan bli alvorlig påvirket av brudd i en kritisk europeisk infrastruktur om dens identitet samt plikt til å gjennomføre risikovurderinger (art. 7). I tillegg følger det av direktivet at operatører av kritisk infrastruktur skal involveres som liaisoner inn mot myndighetene (art. 6), at det skal opprettes operatørsikkerhetsplaner som operatørene skal forplikte seg til å følge (art. 5) samt at medlemsstatene skal utpeke nasjonale kontaktpunkt for beskyttelse av kritisk infrastruktur (art. 10).

EPCIP-direktivet utgjør det første steget i en skrittvis tilnærming til å identifisere og utpeke kritisk europeisk infrastruktur, jf. fortalen nr. 5. Direktivet konsentrerer seg i første rekke om energi- og transportsektorene, men det er klart forutsatt at EU tar sikte på å innta IKT-sektoren i direktivet på et senere tidspunkt (fortalen nr. 5, jf. direktivet art 11).

Merknader

Justis- og politidepartementet (JD) antar at ingen eksisterende lover per i dag samlet sett fanger opp direktivets krav med sikte på en fullstendig, systematisk gjennomføring av direktivets materielle krav.

Justisdepartementet har vurdert fire ulike modeller for implementering av EPCIP- direktivet, nærmere bestemt implementering gjennom en eksisterende lov, en fellesforskrift fastsatt med hjemmel i de sentrale sektorlovene på området, en systematisk innarbeiding av nødvendige bestemmelser i eksisterende sektorlover og -forskrifter eller en samlet implementering i en egen lov om europeisk kritisk infrastruktur. De ulike implementeringsmodellene er tidligere blitt kommunisert til berørte departementer gjennom Spesialutvalget for samfunnssikkerhet. Det bør generelt vises tilbakeholdenhet med å gi en ny lov eller nye bestemmelser om forhold som i stor grad allerede er lovregulert. JD foreslår å gjennomføre direktivet ved en endring i lov 25. juni nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven). Dette vil sikre en helhet i lovgrunnlaget til JD og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), som vil være ansvarlige for å samordne oppfølgingen av direktivet i Norge.

Direktivet har en "all hazards approach" tilnærming og har som formål å beskytte sivilbefolkningen både mot tilsiktede og utilsiktede handlinger. Sivilbeskyttelseslovens formål er å beskytte liv, helse, miljø og materielle verdier ved bruk av ikke-militær makt. I loven er det gitt bestemmelser om plikter og tiltak fra både virksomheter, kommuner, Sivilforsvaret og enkeltpersoner. Sivilbeskyttelseslovens formål er sammenfallende med direktivets formål om å beskytte sivilbefolkningen. Det er gjennomgående store likheter mellom sikkerhetsloven og reglene i EPCIP direktivet, og det er også

delvis sammenfall mellom formålet i sikkerhetsloven og direktivet. Forsvarsdepartementet skal i løpet av 2011 evaluere sikkerhetsloven med sikte på helhetlig revisjon. I denne sammenheng vil det også være naturlig at forholdet mellom sikkerhetslovens regler om objektsikkerhet og reglene i EPCIP direktivet vurderes nærmere. JD foreslår at ansvaret for identifisering og utpeking av europeisk kritisk infrastruktur plasseres på hvert enkelt departement innen deres myndighetsområde. I de tilfeller der det er et privat rettssubjekt som eier eller råder over EKI, vil ansvaret etter JDs vurdering måtte påhvile det departement som forvalter vedkommende område der virksomheten er tilknyttet. Objekteier plikter imidlertid å foreslå overfor sitt respektive departement hvilke av virksomhetens egne objekter som bør utpekes som europeisk kritisk infrastruktur. Det forutsettes således at den som eier eller råder over EKI skal ta aktivt del i identifiseringen.

JD har fra et tidlig stadium fulgt denne saken nøye og bidratt aktivt i Kommisjonens arbeid, blant annet ved å forsyne EU-kommisjonen med en engelsk oversettelse av NOU 2006:6 Når sikkerheten er viktigst og ved å stå for den nasjonale koordineringen av EUs grønnbok for EPCIP. Videre dannet JD – før opprettelsen av Spesialutvalget for samfunnssikkerhet – et eget EPCIP-nettverk med andre berørte departementer, for på den måten å være bedre koordinert i saken. Flere av medlemmene i EPCIP-nettverket har bidratt til utformingen av direktivet, ved at norske eksperter fra blant annet Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), Petroleumstilsynet (Ptil), Post- og teletilsynet (PT) og Jernbaneverket har deltatt på arbeidsmøter i regi av Kommisjonen.

Fordi rettsakten krever lovendring vil beslutningen i EØS-komiteen måtte tas med forbehold om Stortingets samtykke etter EØS-avtalens artikkel 103.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i spesialutvalget for samfunnssikkerhet, der Fiskeri- og Kystdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Samferdselsdepartementet, Finansdepartementet, Olje- og energidepartementet, Justisdepartementet, Arbeidsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøvern departementet og Utenriksdepartementet deltar. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

-LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg I Veterinære og plantesanitære forhold

Kapittel I Veterinære forhold

32011 D 0007 Kommisjonsvedtak 2011/7/EU av 7. januar 2011 om endring av vedlegg XI til rådsdirektiv 2003/85/EF hva gjelder listeføring av laboratorier som er godkjente for å håndtere levende munn- og klauvsykevirus (vedlegg I kap I LMD gr3)

Sammendrag av innhold

Rettsakten endrer vedlegg XI til rådsdirektiv 2003/85/EF, som listefører laboratorier og virksomheter som er godkjente for håndtering av levende munn- og klauvsykevirus. Laboratorier som er godkjente for diagnostikk og forskning er listeførte i del A av vedlegget. Endringen består i en navneendring av Frankrikes nasjonale laboratorium i vedlegg XI del A.

Merknader

Listen over laboratorier er ikke gjengitt i norsk forskrift fordi laboratoriene er spesifikke for hvert land. Rettsakten får derfor ingen praktiske konsekvenser for Norge og medfører ikke behov for regelverksendring. Rettsakten har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Spesialutvalget for matproduksjon, der Landbruks- og matdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten relevant og akseptabel.

-MILJØVERNDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg XX Miljø

Kapittel III Luft

32008 L 0050 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/50/EF av 21. mai 2008 om luftkvalitet og renere luft for Europa (vedlegg XX kap III MD gr1)

Sammendrag av innhold

Direktivet om luftkvalitet og renere luft for Europa ble vedtatt 21. mai 2008. Direktivet er en oppfølging av forslag til tematisk strategi for luftforurensning, og er en del av "Clean Air for Europe" (CAFE-programmet).

Det nye direktivet slår sammen rammedirektivet for luftkvalitet 96/62/EF og datterdirektivene 1999/30/EF, 2000/69/EF, 2002/3/EC, samt rådsbeslutning 97/101/EF (jf. EØS-komitebeslutning nr. 76/1998, nr.138/2001, nr. 97/2001, nr. 175/2002, og nr. 97/1998). Disse regulerer stoffene svoveldioksid (SO₂), nitrogenoksid (NO), nitrogendioksid (NO₂), partikler (PM₁₀ og PM_{2,5}), bly, benzen, karbonmonoksid (CO) og bakkenær ozon samt bestemmelser om utveksling av informasjon. Direktivet innebærer en forenkling av EUs eksisterende bestemmelser for lokal luftkvalitet, først og fremst gjennom en sammenslåing og revisjon av de nevnte direktivene.

Det stilles også nye og reviderte krav til rapportering av tiltaksplaner, overvåkningsprogram og kvalitetssikring av luftkvalitetsvurderinger. Direktiv 2004/107/EC om tungmetaller og polyaromatiske hydrokarboner (PAH) er ikke inkludert i det nye direktivet, men det vil bli vurdert når man har fått mer erfaring fra direktivet. Grenseverdiene for SO₂, CO, bly, benzen og NO/NO₂ beholdes slik de er regulert per i dag. Grenseverdien for PM₁₀ for 2005 beholdes, mens den indikative verdien for PM₁₀ i 2010 utgår. Målværdiene og langtidsmålet for bakkenær ozon beholdes i sin nåværende form. Det er nå mulig for medlemsstater å søke om utsettelse av oppfyllelse av tidsbestemte krav til luftkvalitet for PM₁₀, NO₂ og benzen.

Grenseverdien for PM₁₀ som gjaldt fra 2005 kan utsettes med opp til tre år fra direktivets ikrafttredelse, dvs. til 2011. Grenseverdiene for nitrogendioksid og benzen, som gjelder fra 2010, kan utsettes med opp til fem år, dvs. frem til 2015. I det nye direktivet har det blitt fastsatt nye mål og krav til mindre partikler, PM_{2.5}. De nye målene for PM_{2,5} er:

- 2010: Mål om maksimalt 25 mikrogram per kubikkmeter i gjennomsnitt over året - gjelder all utendørsluft.
- 2015: Bindende grenseverdi på maksimalt 25 mikrogram per kubikkmeter i gjennomsnitt over året - gjelder all utendørsluft.
- 2015: Forpliktelse til å nå et generelt eksponeringsnivå i byområder på under 20 mikrogram per kubikkmeter.
- 2020: Mål om å redusere det generelle eksponeringsnivået i byområder med opptil 20 prosent i forhold til nivåene i 2010. I 2013 skal Kommisjonen gjennomføre en revisjon av bestemmelsene knyttet til PM_{2.5}, med tanke på å etablere et juridisk bindende reduksjonsmål knyttet til eksponeringsnivå. Også andre stoffer kan bli gjenstand for revisjon. Det innføres nye krav til overvåkning av PM_{2.5} i byområder. I tillegg vil det bli krav om målinger og kjemisk analyse av PM_{2.5} på såkalte bakgrunnsstasjoner, hvor det skal være en stasjon per 100.000 km².

Direktivet stiller krav om utarbeidelse av kortsiktige handlingsplaner når det er risiko for at en eller flere av alarmterskler for ulike stoffer overskrides. Ved fare for overskridelser av grenseverdier eller målsetningsverdier, kan landene selv velge om de ønsker å utarbeide slike planer. Dette gjelder imidlertid ikke for NO₂ og SO₂ hvor det må utarbeides en handlingsplan ved risiko for overstigelse av terskelverdier.

Merknader

Hjemmelen for direktivet er EF-traktatens artikkel 175.

Gjeldende norsk regelverk og politikk på området

Direktivene som nå er samlet i ett direktiv er implementert i Norge gjennom forurensningsforskriftens kap. 7 om lokal luftkvalitet. Kommisjonsbeslutning 97/101/EF er implementert gjennom årlige oppdrag til Norsk institutt for luftforskning (NILU) om rapportering av data gjennom European Environment Information and Observation Network (EIONET). Norge har også fastsatt nasjonale mål for stoffene NO₂, PM₁₀, SO₂ og benzen. Disse er gjennomgående noe strengere enn EUs grenseverdier.

Rettslige konsekvenser i Norge

Direktivet vil medføre endringer i forurensningsforskriften kap. 7. Dette vil først og fremst være knyttet til de nye kravene og målsettingene for PM_{2,5}, samt en mulighet til å utsette frist for overholdelse av grenseverdier for NO₂ med inntil 5 år. Gjennom endring av forskriften forventes rettsakten å få rettslige konsekvenser for kommunene og anleggsiere.

Økonomiske og administrative konsekvenser i Norge

Implementering av direktiv 2008/50/EC gir trolig lite eller ingen endring i den lokale luftkvaliteten i Norge. Kravene utløser trolig ikke nye tiltak. Årsaken er at direktivets grenseverdier samsvarer med dagens krav i forurensningsforskriften, med unntak av reduksjon av finpartikler (PM_{2,5}) fra 2010 til 2020. Norge vil trolig nå dette reduksjonsmålet uten ytterligere tiltak. Vi vil få bedre overvåking og større kunnskaper om innholdet i partikler. Utgifter ved å gjennomføre direktivet vil bli dekket over de ordinære budsjetttrammene til Miljøverndepartementet.

Siden rettsakten vil kreve budsjettvedtak over flere år, tas artikkel 103-forbehold ved innlemmelse av rettsakten i EØS-avtalen.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for miljø, der Miljøverndepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Olje- og energidepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Samferdselsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Finansdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Utkastet til direktiv ble i 2005 også forelagt referansegruppen for miljø der berørte interessegrupper er representert (blant annet miljøorganisasjoner, arbeidslivsorganisasjoner, direktoratene og relevante forskningsinstitusjoner). Direktivforslaget og endelig direktiv har også vært omtalt på MDs hjemmesider og det er blitt informert om direktivforslaget i Bedre Byluftforum der bl.a. kommuner og samferdselsmyndigheter deltar.

Direktivet har ikke vært på høring, men har vært på en kort kommentarrunde hos utvalgte kommuner og Statens vegvesen. En kommune og Statens vegvesen har avgitt kommentarer. Kommunen ønsket å avvente konkrete innspill til det forelå et forslag til implementering i Norge. Statens vegvesen hadde en mer teknisk kommentar knyttet til hvor store områder en målestasjon eller beregnet verdi skal være representativ for.

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapitel XV Farlige stoffer

32008 L 0112 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/112/EF av 16. desember 2008 om endring av direktivene 76/768/EØF, 88/378/EØF, 1999/13/EF, 2000/53/EF, 2002/96/EF og 2004/42/EF for å tilpasse disse til forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (vedlegg II kap XV MD gr2)

Sammendrag av innhold

Forordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger harmoniserer klassifisering og merking av stoffer og stoffblandinger. Forordning (EF) nr. 1272/2008 (omtalt som CLP-forordningen) erstatter direktiv 67/548/EØF om klassifisering, merking og emballering av farlige stoffer og direktiv 1999/45/EF om klassifisering, merking og emballering av farlige stoffblandinger. Forordning (EF) nr. 1272/2008 bygger på erfaringene med direktiv 67/548/EØF og direktiv 1999/45/EF og inkorporerer kriteriene for klassifisering og merking av stoffer og stoffblandinger som er fastsatt i det globale harmoniserte systemet for klassifisering og merking av kjemikalier (GHS) som er vedtatt på internasjonalt nivå gjennom FNs regi.

Visse bestemmelser om klassifisering og merking som er fastsatt i henholdsvis direktivene 67/548/EØF og 1999/45/EF fungerer også som grunnlag for anvendelse av annen lovgivning som:

- Rådsdirektiv 76/768/EØF av 27. juli 1976 om kosmetikk
- Rådsdirektiv 88/378/EØF av 3. mai 1988 om sikkerhet ved leketøy
- Rådsdirektiv 1999/13/EF av 11. mars 1999 om begrensning av utslipp av flyktige organiske forbindelser fra bruk av organiske løsemidler i visse virksomheter og anlegg
 - Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/53/EF av 18. september 2000 om utrangerte kjøretøy
 - Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/96/EF av 27. januar 2002 om avfall fra elektrisk og elektronisk utstyr (WEEE-direktivet)
 - Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/42/EF av 21. april 2004 om begrensning av utslipp av flyktige organiske forbindelser fra anvendelse av organiske løsemiddel i visse malinger og lakk samt lakkeringsprodukter til reparasjon av kjøretøy.

Inkorporering av GHS-kriteriene medfører innføring av nye fareklasser og nye farekategorier som kun delvis tilsvarer bestemmelser om klassifisering og merking fastsatt i henholdsvis direktiv 67/548/EØF og direktiv 1999/45/EF. En analyse av de potensielle implikasjonene ved overgangen fra det gamle til det nye klassifiserings- og merkesystemet resulterte i at anvendelsesområdet for de pågjeldende rettsaktene bør fastholdes ved å tilpasse referansene til klassifiseringskriteriene i direktivene 76/768/EØF, 88/378/EØF, 2000/53/EF og 2002/96/EF til det nye systemet som ble innført ved forordning (EF) nr. 1272/2008.

Det er også nødvendig å tilpasse direktiv 76/768/EØF slik at det tar høyde for fastsettelsen av forordning (EF) nr. 1907/2006 REACH, videre om opprettelsen av det europeiske kjemikaliebyrået (ECHA) i tilknytning til REACH og om endring av direktiv 1999/45/EF og opphevelse av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektivene 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF.

Direktiv 1999/13/EF må også endres slik at det blir i overensstemmelse med direktiv 67/548/EØF der risikosekningen R40 er erstattet med to nye risikosekninger R40 og R68 for å sikre en korrekt overgang til de faresetninger som er fastsatt i forordning (EF) nr. 1272/2008.

Overgangen fra klassifiseringskriteriene i direktiv 67/548/EØF og direktiv 1999/45/EF bør avsluttes innen 1. juni 2015. Som produsent av kosmetikk, leketøy, maling, lakk, produkter til reparasjonslakkering for kjøretøy, kjøretøy og elektrisk og elektronisk utstyr regnes produsenter, importører eller etterfølgende brukere innenfor betydningen i forordning (EF) nr. 1272/2008 samt driftledere hvis aktiviteter er omfattet av direktiv 1999/13/EF. De bør alle få en mulighet til å utforme en overgangsstrategi i henhold til dette direktivet innenfor liknende tidsramme som i forordning (EF) nr. 1272/2008.

I artiklene 1 - 6 i direktiv 2008/112/EF oppstilles de konkrete endringer som må foretas i direktivene 76/768/EØF, 88/378/EØF, 1999/13/EF, 2000/53/EF, 2002/96/EF og 2004/42/EF slik at de omtalte

bestemmelsene om klassifisering og merking vil samsvare med bestemmelsene i forordning (EF) nr. 1272/2008.

Merknader

Direktiv 2008/112/EF er hjemlet i artikkel 95 og artikkel 175(1) i EF-traktaten. Gjennomføring av direktiv 2008/112/EF vil medføre behov for endringer i norsk rett i enkeltforskrifter/bestemmelser som gjennomfører bestemmelsene i de omtalte direktivene.

Norge deltar aktivt i EUs arbeid på de aktuelle områdene ved deltakelse på møter og faglige innspill, og myndighetene er også i kontakt med berørte parter. Direktiv 2008/112/EF omhandler nødvendige endringer i direktivene 76/768/EØF, 88/378/EØF, 1999/13/EF, 2000/53/EF, 2002/96/EF og 2004/42/EF for at de skal være oppdatert og samsvare med de aktuelle bestemmelsene i forordning (EF) nr. 1272/2008.

Det er kontakt og samarbeid mellom de berørte myndigheter på dette området. Det er viktig både for berørt industri og aktuelle norske myndigheter å ha tilsvarende forbedret og oppdatert regelverk på dette viktige området som resten av EU/EØS.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32008 R 1272 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger - endringer til direktiv 67/548/EØF, direktiv 1999/45/EF og forordning (EF) nr. 1907/2006 - REACH (vedlegg II kap XV MD gr2)

Sammendrag av innhold

Den 27. juni 2007 la Kommisjonen frem forslag til en ny forordning om klassifisering, merking og emballering av farlige kjemikalier - KOM(2007) 355. Den nye forordningen om klassifisering, merking og emballering av farlige kjemikalier vil, etter en overgangsperiode, erstatte direktiv 67/548/EØF om klassifisering og merking av farlige stoffer og direktiv 99/45/EF om klassifisering og merking av farlige stoffblandinger. Forordning (EF) nr. 1272/2008 ble vedtatt 16. desember 2008.

Bakgrunnen for ny forordning for klassifisering og merking av farlige kjemikalier er gjennomføring av FNs globale harmoniserte system (GHS) for klassifisering og merking av kjemikalier. Det nye globale klassifiseringssystemet er utviklet for å skape felles kriterier for klassifisering og merking av kjemikalier i alle sektorer i FNs medlemsland. Hensikten med et felles internasjonalt regelverk på området er å bedre beskyttelsen for helse og miljø og samtidig bedre betingelsen for internasjonal handel med kjemikalier.

En synlig endring i forhold til dagens regelverk er at de oransjefargede faresymbolene erstattes av symboler på hvit bakgrunn med rød ramme. For merking av helsefarlige produkter innføres også to helt nye symboler. De farebetegnelse som i dag inngår i merkingen, som for eksempel "helseskadelig" eller "irriterende" forsvinner, og i stedet vil symbolene kombineres med signalfarver ("farer" og "advarsel").

Kriterier og testmetoder for fysikalske/kjemiske egenskaper (brann, eksplosjon, oksiderende) endres slik at de vil bli i overensstemmelse med bestemmelsene i regelverket for transport av farlig gods. Andre endringer i klassifiseringskriteriene gjelder blant annet grenseverdier og metoder for å beregne klassifisering av stoffblandinger. Systemet for risiko- og sikkerhetssetninger vil være tilnærmet likt selv om det ikke blir helt identisk.

Det nye kjemikaliebyrået (ECHA) opprettet i tilknytning til REACH, har oppgaver i knyttet til dette nye regelverket. ECHA skal ha et offentlig register over klassifisering og merking som produsenter og importører skal rapportere sine stoffklassifiseringer til. Fra 1. desember 2010 var produsenter og importører forpliktet til å gi informasjon til registeret. Alle stoffer som registreres i henhold til REACH (dvs. mer enn 1 tonn per år per produsent/importør) samt alle stoffer som klassifiseres som farlige skal rapporteres.

De eksisterende reglene for klassifisering og merking av farlige kjemikalier vil i EU/EØS gjelde parallelt med den nye forordningen frem til 1. juni 2015. Den nye forordningen blir bindende for stoffer fra 1. desember 2010, og for stoffblandinger fra 1. juni 2015. Stoffer som slippes ut på markedet før 1. desember 2010, og stoffblandinger før 1. juni 2015, vil ikke måtte merkes om og emballeres om før 1. desember 2012, respektive 1. juni 2017 for stoffblandinger. Det legges opp til en overgangsperiode i forhold til både eksisterende og kommende regelverk for klassifisering og merking av kjemikalier:

Ved ikrafttredelse av den nye forordningen:

Eksisterende regelverk fortsetter å gjelde, men forordningen kan anvendes for stoffer og stoffblandinger. Stoffer og stoffblandinger skal i så fall klassifiseres både i henhold til det eksisterende regelverket og den nye forordningen, mens merking og emballering følger den nye forordningen.

Fra 1. desember 2010:

Stoffer skal fra 1. desember 2010 til 1. juni 2015 klassifiseres både i henhold til det eksisterende regelverket og den nye forordningen. Stoffer skal merkes og emballeres i henhold til den nye forordningen.

Fra 1. juni 2015

Stoffer og stoffblandinger skal klassifiseres, merkes og emballeres kun i henhold til den nye forordningen.

Merknader

Direktivene om klassifisering og merking av farlige stoffer (67/548/EØF) og stoffblandinger (99/45/EF) er en del av EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett ved forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier. En gjennomføring av ny forordning vil medføre behov for endringer i denne forskriften.

Norge deltar aktivt i dette arbeidet i de aktuelle arbeidsgruppene i EU. Norge ga blant annet skriftlig innspill i forbindelse med stakeholder-konsultasjonen som Kommisjonen hadde for dette forslaget (2006). Videre deltar Norge også i GHS-arbeidet i FNs regi.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32008 R 1336 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1336/2008 av 16. desember 2008 om endring av forordning (EF) nr. 648/2004 om tilpasning til forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (vedlegg II kap XV MD gr2)

Sammendrag av innhold

Forordning (EF) nr. 648/2004 var en oppdatering og modernisering av tidligere regler for vaskemidler. Det var behov for å samle alle kravene vedrørende vaskemidler i ett regelverk, inkludert krav til merking som kom i tillegg til krav om merking etter regelverket for klassifisering og merking av

kjemikalier. Forordning (EF) nr. 648/2004 ble innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 144/2005 av 2. desember 2005, og gjennomført i norsk rett ved endringer i produktforskriften 6. mars 2006.

Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering og merking av farlige kjemikalier (omtalt som CLP-forordningen) erstatter gradvis bestemmelsene i direktivene 67/548/EØF og 99/45/EF om klassifisering og merking av henholdsvis farlige stoffer og farlige stoffblandinger. Det er derfor behov for å gjennomføre noen endringer i andre forordninger/direktiver for å få samsvar mellom tilsvarende begreper i disse og den nye CLP-forordningen. I forordning (EF) nr. 648/2004 innføres tilsvarende begrepsbruk (gjelder definisjon av stoffblandinger) og overgangsordninger slik at disse skal samsvare med tilsvarende bestemmelser som i den nye CLP-forordningen.

Merknader

Forordning (EF) nr. 1336/2008 er av teknisk karakter gjort i den hensikt å få samsvar mellom aktuelle bestemmelser i vaskemiddelforordningen og den nye CLP-forordningen. Det er også behov for å gjennomføre tilsvarende endringer i det aktuelle norske regelverket.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32010 R 0453 Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2009 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier (REACH) (vedlegg II kap XV MD gr2)

Sammendrag av innhold

Vedlegg II til REACH gir detaljerte krav til innholdet i sikkerhetsdatablad. Ved kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 revideres vedlegg II til REACH. Forordning (EU) nr. 453/2010 ble vedtatt i EU 20. mai 2010 og trådte i kraft 20. juni 2010. Bestemmelsene gjelder i EU fra 1. desember 2010.

En av de mest sentrale endringene er at kravene til innholdet i sikkerhetsdatablad er bedre presisert i revidert REACH vedlegg II. En annen viktig endring er at merkingen av kjemikaliene er mer fremtredende på sikkerhetsdatabladene. Kravene til opplysninger om helseeffekter er dessuten mer omfattende og rettes mot bedriftshelsetjenesten og helsepersonell.

REACH vedlegg II er også revidert på grunn av det nye regelverket om klassifisering og merking av kjemikalier - forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). CLP trådte i kraft i EU 20. januar 2009. CLP om klassifisering og merking av stoffer gjelder fra 1. desember 2010, mens stoffblandinger skal klassifiseres og merkes i henhold til CLP fra 1. juni 2015. Forordning (EU) nr. 453/2010- som reviderer REACH vedlegg II - inneholder overgangsordninger som tar hensyn til disse fristene, samt til overgangsbestemmelser i CLP.

Merknader

Forordning (EF) nr. 1907/2006 REACH er hjemlet i artikkel 95 i EF-traktaten. REACH er gjennomført i norsk rett ved forskrift av 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften). Gjennomføring av kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 medfører behov for endringer i den eksisterende norske REACH-forskriften.

De nye kravene til sikkerhetsdatablad innebærer at alle eksisterende sikkerhetsdatablad må revideres og oppdateres i henhold til de nye kravene og erstattes av nye. De fleste av de som har plikt til å levere sikkerhetsdatablad velger å engasjere et konsulentfirma til å gjøre denne oppgaven. Det legges videre til grunn at merkostnadene for norske importører og leverandører som følge av at det må

skaffes mer informasjon i forhold til helsemessige aspekter i forordningen, oversettelse og omstrukturering av sikkerhetsdatabladene er inkludert i den prisen som er beregnet pr. sikkerhetsdatablad. Kostnaden ved revisjon av allerede eksisterende datablad er etter konsultasjon med bransjen anslått til å være gjennomsnitt 1500 kroner pr. datablad.

Basert på tidligere kostnadsberegninger for revisjon av forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier (2002) er det anslått at antall datablader i dag vil være av størrelsesorden 30 - 35 000, fordelt på ca 1200 leverandører. Ved en pris på 1500 kr per datablad vil kostnadene totalt utgjøre om lag 50 millioner kroner for alle norske virksomheter. Disse kostnadene vil være en engangskostnad og komme i forbindelse med endringen i 2010.

Som en direkte konsekvens av at sikkerhetsdatabladene skal være bedre strukturert, og inneholde mer informasjon om helsemessige aspekter og bedre informasjon for helsepersonell, vil de nye kravene legge til rette for en bedre forebygging av helseskader og ulykke ved en eventuell eksponering for stoffene og stoffblandingene. Det vil også være enklere å oppbevare og avfallsbehandle stoffene og stoffblandingene riktig. Dette vil føre til at arbeidsgiver og bruker vil få bedre forutsetninger for å iverksette tiltak for å sikre helse, miljø og sikkerhet. Dette vil kunne gi positive samfunnsøkonomiske virkninger på grunn av mindre sykdom, skader og dødsfall, og redusert risiko for miljøskade.

Norsk gjennomføring av forordning (EU) nr. 453/2010 innebærer at norske leverandører av stoffer og stoffblandinger stilles overfor samme krav som leverandører i EU når det gjelder arten og omfanget av denne type informasjon til kjøpere av farlige kjemikalier til yrkesmessig bruk. Norske virksomheter vil dermed være i samme situasjon som sine europeiske konkurrenter og det legges til grunn at det ikke skjer noen endring i konkurransesituasjonen. Ved å gjennomføre EUs krav i det norske regelverket får samtidig norske bedrifter adgang til de europeiske markedene, noe som er svært viktig for berørt norske industri.

Norge deltar aktivt i de aktuelle gruppene i tilknytning til arbeidet med gjennomføring og oppfølging av REACH-regelverket, herunder komiteene i ECHA (det europeiske kjemikaliebyrået), og bidrar med faglige innspill. Myndighetene er i kontakt med berørte parter, herunder aktuell/berørt industri.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32010 R 0440 Kommisjonsforordning (EU) nr. 440/2010 av 21. mai 2010 om de gebyrer som skal betales til Det europeiske kjemikaliebyrået i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (vedlegg II kap XV MD gr2)

Sammendrag av innhold

Rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) ble vedtatt 16. desember 2008 og trådte i kraft i EU 20. januar 2009. Kommisjonen fastsatte den 21. mai 2010 forordning (EU) nr. 440/2010 om gebyrer som skal betales til Det europeiske kjemikaliebyrået (ECHA) i henhold til bestemmelser i CLP-forordningen. Forordning (EU) nr. 440/2010 trådte i kraft i EU 25. mai 2010.

Forordning (EF) nr. 1272/2008 CLP harmoniserer regler for klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger. CLP-forordningen stiller bl.a. krav om at stoffer som bidrar til at en stoffblanding blir klassifisert som farlig, skal angis med entydig kjemisk navn. Artikkel 24 pkt. 1 i forordning (EF) nr. 1272/2008 CLP åpner for at fremstiller, importør eller etterfølgende bruker kan

søke ECHA (det europeiske kjemikaliebyrået) om bruk av alternativt kjemisk navn ut i fra konfidensialitetshensyn.

Vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008 CLP inneholder en liste over stoffer med harmonisert klassifisering og merking. I henhold til artikkel 37 pkt. 2 kan fremstiller og importører sende inn forslag til harmonisert klassifisering og merking av et stoff til ECHA. Søknad om bruk av alternativt navn og forslag om harmonisert klassifisering og merking er gebyrbelagt for visse fareklasser, jf artiklene 24 pkt. 2 og 37 pkt. 3 i forordning (EF) nr. 1272/2008 CLP.

Kommisjonsforordning (EU) nr. 440/2010 om gebyrer knyttet til CLP pålegger ikke næringslivet særskilte plikter. Forordning (EU) nr. 440/2010 fastsetter størrelsen på gebyrene som virksomhetene skal betale til ECHA i forbindelse med søknad om bruk av alternativt navn og visse forslag til harmonisert klassifisering og merking. Videre fastsettes det regler for hvordan betalingen skal foregå. Gebyrene skal dekke ECHAs kostnader ved behandling av henholdsvis søknader og forslag. Standardgebyret for søknad om bruk av alternativt navn er EUR 4000, og for forslag om harmonisert klassifisering EUR 12000. Gebyrene er differensiert i forhold til størrelsen på den aktuelle virksomhet med en reduksjon på 30 % for mellomstore bedrifter, 60 % for små bedrifter og 90 % for mikrobedrifter. Denne inndelingen av bedrifter er basert på Kommisjonens rekommandasjon 2003/361/EF om definisjon av mikrobedrifter, små bedrifter og mellomstore bedrifter.

Merknader

Forordningen (EF) nr. 1272/2008 CLP er hjemlet i artikkel 95 i EF-traktaten. Forordning (EF) nr. 1272/2008 CLP erstatter direktivene om klassifisering og merking av farlige stoffer (67/548/EØF) og klassifisering og merking av farlige stoffblandinger (1999/45/EF). Disse direktivene er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett ved forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier. En gjennomføring av forordningene om CLP medfører behov for endringer i det eksisterende norske regelverket på området. Forordning (EF) nr. 1272/2008 CLP var på høring i Norge i perioden oktober 2009 - januar 2010. Klima- og forurensningsdirektoratet (www.klif.no) sendte forordning (EU) nr. 440/2010 CLP/gebyrer på høring 1. juli 2010 med 1. september 2010 som frist for kommentarer. CA-myndighet (ansvarlig myndighet) i Norge for CLP er delt mellom Arbeidstilsynet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Klima- og forurensningsdirektoratet.

Eksisterende regelverk om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier inneholder også bestemmelser om at virksomheter kan søke om bruk av alternativt kjemisk navn. Slike søknader om unntak blir i dag behandlet av Klima- og forurensningsdirektoratet, Arbeidstilsynet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap eller Petroleurstilsynet. Myndighetenes saksbehandling er ikke gebyrbelagt. De siste årene har det kommet inn omlag fem søknader årlig. Det antas at søknader om bruk av alternativt navn ikke vil øke når virksomhetene må betale gebyrer for søknadene. EU har i sin vurdering anslått 300 søknader pr. år innen EU.

Ved å legge til grunn fem søknader pr. år fordelt på tre søknader fra middels store og to fra små aktører og en valutakurs på 8 kr/€ blir de årlige gebyrutgifter ca kr 93 000. Den forventede kostnaden knyttet til søknader om å bruke alternative kjemiske navn blir derfor ca kr 93 000. Dette anses som svært begrensede kostnader for norsk næringsliv.

Eksisterende regelverk om klassifisering og merking inneholder ingen særskilt bestemmelse om at virksomheter kan fremme forslag om harmonisert klassifisering. EU har anslått at det årlig vil komme inn ca ti forslag om harmonisert klassifisering og merking fra hele EU-området. Sett i forhold til befolkningstall tilsvarer dette om lag et forslag hver tiende år i Norge. Gebyret for forslaget vil ligge mellom kr 9 600 og kr 96 000 avhengig av størrelsen på virksomheten som fremmer forslaget. Det antas at en virksomhet som fremmer et slikt forslag har særlig interesse av at det innføres en harmonisert klassifisering og merking, og legger til grunn at virksomhetens gevinst ved dette oppveier kostnadene knyttet til å fremme forslaget.

Norge deltar aktivt i de aktuelle gruppene/fora i EU i tilknytning til regelverket om klassifisering og merking av kjemikalier. Blant annet ga Norge også innspill i forbindelse med stakeholder-konsultasjonen som Kommisjonen hadde for forslaget til nytt regelverk på området (i 2006).

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32011 L 0010 Kommisjonsdirektiv 2011/10/EU av 8. februar 2011 om endring av direktiv 98/8/EF om inkludering av bifenthrin som et aktivt stoff i vedlegg I (vedlegg II kap XV MD gr2)

Sammendrag av innhold

Direktiv 98/8/EF - biociddirektivet - innførte regler for godkjenning av aktive stoffer (biocider) og biocidprodukter på EU/EØS-markedet. Bakgrunnen for utvikling og gjennomføring av dette regelverket er at mange biocider har svært betenkelige egenskaper i forhold til effekter på miljø og helse. Godkjenning av denne typen stoffer og produkter, som er basert på svært grundige vurderinger, bidrar derfor til økt beskyttelse av miljøet og menneskers helse. Gjennom bestemmelser i forordning (EF) nr. 1451/2007 etableres det en liste over aktive stoffer som skal vurderes i forhold til inkludering i vedlegg I, IA eller IB til direktiv 98/8/EF.

Gjennom kommisjonsdirektiv 2011/10/EU godkjennes stoffet bifenthrin til bruk i trebeskyttelsesmidler (produkttype 8) og føres opp som et aktivt stoff i vedlegg I til direktiv 98/8/EF. Imidlertid knyttes det strenge betingelser til godkjenning.

Medlemsstatene skal sikre at godkjenning gis i henhold til følgende betingelser:

- Som følge av de forutsetninger som ble tatt i forbindelse med risikovurderingen skal det ved bruk av produktet, som er godkjent til industriell bruk og/eller bruk av fagfolk, alltid benyttes verneutstyr, med mindre det i søknaden fremgår at risikoen i forbindelse med industriell bruk kan reduseres til et akseptabelt nivå på andre måter.
- Som følge av identifisert risiko i forhold til jord og det akvatiske miljø skal det settes i verk passende tiltak for å beskytte disse miljøene. For produkter som er godkjent til industriell bruk skal det blant annet fremgå av etiketten og/eller sikkerhetsdatablad at nylig behandlet trevirke etter behandling skal lagres under dekke eller på ugjennomtrengelig underlag for å hindre avrenning til jord eller vann. Eventuell avrenning skal samles til gjenbruk eller destruksjon.
- Som følge av risiko identifisert i forhold til jord og det akvatiske miljø, er det ikke mulig å godkjenne produkter til insitu-behandling* av trevirke utenomhus eller til trevirke som vil utsettes for vær, med mindre det forelegges data som viser at produktet oppfyller kravene i artikkel 5 og vedlegg VI, om nødvendig med bruk av hensiktsmessige risikobegrensende tiltak.

*Insitu-behandling er behandling av materiale der disse alt er tatt i bruk (eks. på husveggen) i motsetning til bruk på trevirke (planker) i industrianlegg.

Merknader

Biociddirektivet (direktiv 98/8/EF) med senere endringer - er gjennomført i norsk rett gjennom forskrift 18. desember 2003 nr. 1848 om godkjenning av biocider og biocidprodukter (biocidforskriften) som trådte i kraft 1. januar 2004. Biociddirektivet er hjemlet i EF-traktatens artikkel 100 a.

Gjennom bestemmelser i direktiv 2011/10/EU inkluderes stoffet bifenthrin i vedlegg I til direktiv 98/8/EF og kan benyttes i produktgruppen trebeskyttelsesmidler. Imidlertid er det knyttet spesifikke og strenge betingelser til godkjenning av produkter som inneholder dette stoffet. Bruk er vurdert i forhold til risiko for helse og miljø. Dette betyr kontrollert bruk av det aktuelle stoffet, noe som er positivt i forhold til menneskers helse og beskyttelse av miljøet. Videre blir det et harmonisert marked med like rammebetingelser for både europeisk og norsk industri i forbindelse med ev søknader om å bruke det aktuelle stoffet i trebeskyttelsesmidler.

Gjennomføring av direktiv 2011/10/EU vil skje ved endringer i biocidforskriftens vedlegg 7, det vil si aktive stoffer som er vedtatt oppført i biociddirektivets vedlegg I, IA eller IB for bruk i angitt(e) produkttype(r). Gjennomføringen av biociddirektivet (98/8/EF) i norsk rett ble grundig konsekvensvurdert før biocidforskriften ble fastsatt (2003). Senere endringsforskrifter som gjerne omfatter flere forordninger, mange direktiver og beslutninger (både direktiver og beslutninger om inkludering og ikke-inkludering av stoffer i vedlegg I, IA eller IB) har vært på høring/publisert og konsekvensvurdert.

Høringsdokumentene legges ut på hjemmesidene til Klima- og forurensningsdirektoratet www.klif.no. Tilsvarende prosess følges i forbindelse med gjennomføring av nye rettsakter på området.

Norge ved Klima- og forurensningsdirektoratet deltar aktivt i arbeidet med utvikling og oppfølging av biocidregelverket gjennom deltakelse på møter i EU-regi (møter både i Competent Authority og Standing Committee), faglige innspill og som ansvarlig for vurdering av stoffer. Videre er myndighetene i kontakt med berørte parter, herunder aktuell norsk industri.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32011 L 0011 Kommisjonsdirektiv 2011/11/EU av 8. februar 2011 om endring av direktiv 98/8/EF om inkludering av (Z,E)-tetradeca-9, 12-dienylsacetat som et aktivt stoff i vedlegg I og vedlegg IA (vedlegg II kap XV MD gr2)

Sammendrag av innhold

Direktiv 98/8/EF (biociddirektivet) innførte regler for godkjenning av aktive stoffer (biocider) og biocidprodukter på EU/EØS-markedet. Bakgrunnen for utvikling og gjennomføring av dette regelverket er at mange biocider har svært betenkelige egenskaper i forhold til effekter på miljø og helse. Godkjenning av denne typen stoffer og produkter, som er basert på svært grundige vurderinger, bidrar derfor til økt beskyttelse av miljøet og menneskers helse. Gjennom bestemmelser i forordning (EF) nr. 1451/2007 etableres det en liste over aktive stoffer som skal vurderes i forhold til inkludering i vedlegg I, IA eller IB til direktiv 98/8/EF.

Gjennom kommisjonsdirektiv 2011/11/EU godkjennes stoffet (Z,E)-tetradeca-9, 12-dienylacetat til bruk i lokkestoff (produkttype 19) og føres opp som et aktivt stoff i vedleggene I og IA til biociddirektivet (direktiv 98/8/EF). Imidlertid knyttes det strenge betingelser til godkjenning.

Medlemsstatene skal sikre at godkjenning (etter Vedlegg I oppføring) skjer med følgende betingelser:

- Av etiketten på biocidholdige produkter som inneholder (Z,E)-tetradeca-9, 12-dienylacetat skal det fremgå at disse produktene ikke skal benyttes på steder hvor næringsmidler eller fôrvarer uten emballasje oppbevares.

Medlemsstatene skal sikre at registrering (etter Vedlegg IA oppføring) skjer med følgende betingelser:

- Kun til feller som inneholder maks 2 mg (Z,E)-tetradeca-9, 12-dienylacetat til innendørs bruk.
- Av etiketten på biocidholdige produkter som inneholder (Z,E)-tetradeca-9, 12-dienylacetat skal det fremgå at disse produktene kun kan benyttes innendørs og ikke skal benyttes på steder hvor næringsmidler eller fôrvarer uten emballasje oppbevares.

Merknader

Gjennom bestemmelser i direktiv 2011/11/EU inkluderes stoffet (Z,E)-tetradeca-9, 12-dienylacetat i vedleggene I og IA til direktiv 98/8/EF og kan benyttes i produktgruppen lokkestoff. Imidlertid er det

knyttet spesifikke og strenge betingelser til godkjenning av produkter som inneholder dette stoffet. Bruk er vurdert i forhold til risiko for helse og miljø. Dette betyr kontrollert bruk av det aktuelle stoffet, noe som er positivt i forhold til menneskers helse og beskyttelse av miljøet. Videre blir det et harmonisert marked med like rammebetingelser for både europeisk og norsk industri i forbindelse med ev søknader om å bruke det aktuelle stoffet i repellenter.

Gjennomføring av direktiv 2011/11/EU vil skje ved endringer i biocidforskriftens vedlegg 7, dvs. aktive stoffer som er vedtatt oppført i biociddirektivets vedlegg I, IA eller IB for bruk i angitt(e) produkttype(r). Gjennomføringen av biociddirektivet (98/8/EF) i norsk rett ble grundig konsekvensvurdert før biocidforskriften ble fastsatt (2003). Senere endringsforskrifter som gjerne omfatter flere forordninger, mange direktiver og beslutninger (både direktiver og beslutninger om inkludering og ikke-inkludering av stoffer i vedlegg I, IA eller IB) har vært på høring/publisert og konsekvensvurdert. Høringsdokumentene legges ut på hjemmesidene til Klima- og forurensningsdirektoratet www.klif.no. Tilsvarende prosess vil følges i forbindelse med gjennomføring av nye rettsakter på området.

Norge ved Klima- og forurensningsdirektoratet deltar aktivt i arbeidet med utvikling og oppfølging av biocidregelverket gjennom deltakelse på møter i EU-regi (møter både i Competent Authority og Standing Committee), faglige innspill og som ansvarlig for vurdering av stoffer. Videre er myndighetene i kontakt med berørte parter, herunder aktuell norsk industri.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32011 L 0012 Kommisjonsdirektiv 2011/12/EU av 8. februar 2011 om endring av direktiv 98/8/EF om inkludering av fenoxycarb som aktivt stoff i vedlegg I (vedlegg II kap XV MD gr2)

Sammendrag av innhold

Direktiv 98/8/EF biociddirektivet innførte regler for godkjenning av aktive stoffer (biocider) og biocidprodukter på EU/EØS-markedet. Bakgrunnen for utvikling og gjennomføring av dette regelverket er at mange biocider har svært betenkelige egenskaper i forhold til effekter på miljø og helse. Godkjenning av denne typen stoffer og produkter, som er basert på svært grundige vurderinger, bidrar derfor til økt beskyttelse av miljøet og menneskers helse. Gjennom bestemmelser i forordning (EF) nr. 1451/2007 etableres det en liste over aktive stoffer som skal vurderes i forhold til inkludering i vedlegg I, IA eller IB til direktiv 98/8/EF.

Gjennom Kommisjonsdirektiv 2011/12/EU godkjennes stoffet fenoxycarb til bruk i trebeskyttelsesmidler (produkttype 8) og føres opp som et aktivt stoff i vedlegg I til biociddirektivet (direktiv 98/8/EF). Imidlertid knyttes det strenge betingelser til godkjenning.

Medlemsstatene skal sikres at godkjenninger gis med følgende betingelser:

- I lys av identifisert risiko i forhold til jord og det akvatiske miljø skal det iverksettes passende tiltak for å beskytte disse miljøene. For godkjente produkter skal det blant annet fremgå av etiketten og/eller sikkerhetsdatablad at nylig behandlet trevirke etter behandling skal lagres under dekke eller på ugjennomtrengelig underlag for å hindre avrenning til jord eller vann. Eventuell avrenning skal samles til gjenbruk eller destruksjon.
- Det skal ikke godkjennes produkter til behandling av trevirke som benyttes i konstruksjoner utendørs nær eller over vann, med mindre det foreligger data til godkjenning av at produktet oppfyller kravene i artikkel 5 og vedlegg VI om nødvendig med bruk av hensiktsmessige risikobegrensende tiltak.

Merknader

Gjennom bestemmelser i Kommissjonsdirektiv 2011/12/EU inkluderes stoffet fenoxycarb i vedleggene I og IA til direktiv 98/8/EF og kan benyttes i produktgruppen trebeskyttelsesmidler (produktgruppe 8). Imidlertid er det knyttet spesifikke og strenge betingelser til godkjenning av produkter som inneholder dette stoffet. Bruk er vurdert i forhold til risiko for helse og miljø. Dette betyr kontrollert bruk av det aktuelle stoffet, noe som er positivt i forhold til menneskers helse og beskyttelse av miljøet. Videre blir det et harmonisert marked med like rammebetingelser for både europeisk og norsk industri i forbindelse med ev søknader om å bruke det aktuelle stoffet i repellenter.

Gjennomføring av direktiv 2011/12/EU vil skje ved endringer i biocidforskriftens vedlegg 7, dvs. aktive stoffer som er vedtatt oppført i biociddirektivets vedlegg I, IA eller IB for bruk i angitt(e) produkttype(r). Gjennomføringen av biociddirektivet (98/8/EF) i norsk rett ble grundig konsekvensvurdert før biocidforskriften ble fastsatt (2003). Senere endringsforskrifter som gjerne omfatter flere forordninger, mange direktiver og beslutninger (både direktiver og beslutninger om inkludering og ikke-inkludering av stoffer i vedlegg I, IA eller IB) har vært på høring/publisert og konsekvensvurdert. Høringsdokumentene legges ut på hjemmesidene til Klima- og forurensningsdirektoratet www.klif.no. Tilsvarende prosess vil følges i forbindelse med gjennomføring av nye rettsakter på området.

Norge ved Klima- og forurensningsdirektoratet deltar aktivt i arbeidet med utvikling og oppfølging av biocidregelverket gjennom deltakelse på møter i EU-regi (møter både i Competent Authority og Standing Committee), faglige innspill og som ansvarlig for vurdering av stoffer. Videre er myndighetene i kontakt med berørte parter, herunder aktuell norsk industri.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32011 L 0013 Kommissjonsdirektiv 2011/13/EU av 8. februar 2011 om endring av direktiv 98/8/EF om inkludering av nonansyre som et aktivt stoff i vedlegg I (vedlegg II kap XV MD gr2)

Sammendrag av innhold

Direktiv 98/8/EF (biociddirektivet) innførte regler for godkjenning av aktive stoffer (biocider) og biocidprodukter på EU/EØS-markedet. Bakgrunnen for utvikling og gjennomføring av dette regelverket er at mange biocider har svært betenkelige egenskaper i forhold til effekter på miljø og helse. Godkjenning av denne typen stoffer og produkter, som er basert på svært grundige vurderinger, bidrar derfor til økt beskyttelse av miljøet og menneskers helse. Gjennom bestemmelser i forordning (EF) nr. 1451/2007 etableres det en liste over aktive stoffer som skal vurderes i forhold til inkludering i vedlegg I, IA eller IB til direktiv 98/8/EF.

Gjennom Kommissjonsdirektiv 2011/13/EU godkjennes stoffet nonansyre til bruk i repellenter (avskrekningsmiddel), (produkttype 19) og føres opp som et aktivt stoff i vedleggene I og IA til biociddirektivet (direktiv 98/8/EF). Imidlertid knyttes det strenge betingelser til godkjenning.

Ved behandling av søknader om godkjenning av et produkt etter artikkel 5 og vedlegg VI skal medlemsstatene, der det er relevant for det aktuelle produktet, vurdere bruks- og eksponeringsscenarioer og de risikoer for delmiljø og befolkningsgrupper som ikke har vært representativt behandlet på fellesskapsnivå.

Merknader

Gjennom bestemmelser i direktiv 2011/13/EU inkluderes stoffet nonansyre i vedlegg I til direktiv 98/8/EF og kan benyttes i produktgruppen repellenter (19). Imidlertid er det knyttet spesifikke og strenge betingelser til godkjenning av produkter som inneholder dette stoffet. Bruk er vurdert i forhold til risiko for helse og miljø. Dette betyr kontrollert bruk av det aktuelle stoffet, noe som er positivt i

forhold til menneskers helse og beskyttelse av miljøet. Videre blir det et harmonisert marked med like rammebetingelser for både europeisk og norsk industri i forbindelse med ev søknader om å bruke det aktuelle stoffet i repellenter.

Gjennomføring av direktiv 2011/13/EU vil skje ved endringer i biocidforskriftens vedlegg 7, dvs. aktive stoffer som er vedtatt oppført i biociddirektivets vedlegg I, IA eller IB for bruk i angitt(e) produkttype(r). Gjennomføringen av biociddirektivet (98/8/EF) i norsk rett ble grundig konsekvensvurdert før biocidforskriften ble fastsatt (2003). Senere endringsforskrifter som gjerne omfatter flere forordninger, mange direktiver og beslutninger (både direktiver og beslutninger om inkludering og ikke-inkludering av stoffer i vedlegg I, IA eller IB) har vært på høring/publisert og konsekvensvurdert. Høringsdokumentene legges ut på hjemmesidene til Klima- og forurensningsdirektoratet www.klif.no. Tilsvarende prosess følges i forbindelse med gjennomføring av nye rettsakter på området.

Norge ved Klima- og forurensningsdirektoratet deltar aktivt i arbeidet med utvikling og oppfølging av biocidregelverket gjennom deltakelse på møter i EU-regi (møter både i Competent Authority og Standing Committee), faglige innspill og som ansvarlig for vurdering av stoffer. Videre er myndighetene i kontakt med berørte parter, herunder aktuell norsk industri.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

-NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg X Audiovisuelle tjenester

32010 D 0425 Kommisjonsbeslutning 2010/425/EU av 28. juli 2010 om endring av beslutning 2009/767/EF om etablering, vedlikehold og publisering av en liste over registrerte sertifikatutstedere som det føres tilsyn med (vedlegg X NHD gr3)

Sammendrag av innhold

Kommisjonsbeslutningen gjennomfører noen endringer i tidligere kommisjonsbeslutning 2009/767/EF, som skal bidra til den praktiske gjennomføringen av tjenstedirektivet (direktiv 2006/123/EF). Det skal bli enklere å gjennomføre elektroniske prosedyrer over landegrensene via kontaktpunktene gjennom at EØS-statene gjensidig kan godkjenne hverandres elektroniske fremgangsmåter. I henhold til beslutningen har EØS-statene, på grunnlag av egnede risikovurderinger, anledning til å kreve avanserte elektroniske signaturer basert på kvalifiserte sertifikater, med eller uten et sikkert signaturfremstillingssystem, når visse fremgangsmåter eller formaliteter skal fullføres gjennom kontaktpunktene. EØS-statene skal etablere, vedlikeholde og offentliggjøre en liste over sertifikatutstedere som de har akkreditert eller fører tilsyn med.

Denne endringsbeslutningen legger til at listen over sertifikatutstedere også skal publiseres på et maskinlesbart format for å stimulere til økt bruk av listen ved å tillate automatisk prosessering og dermed økt bruk i elektroniske tjenester. Det gjøres også obligatorisk at denne maskinlesbare listen signeres elektronisk av det ansvarlige organet for å opprette, vedlikeholde og publisere listen.

Merknader

Post- og teletilsynet som tilsynsorgan/ansvarlig organ har i tråd med kommisjonsbeslutning 2009/767/EF opprettet en liste ("Trusted List") over registrerte sertifikatutstedere som har sendt inn registreringsmelding etter e-signaturloven, og som de fører tilsyn med. Kommisjonsbeslutningen påla kun en liste som var lesbar for mennesker og distribuert via en sikker kanal. Endringsbeslutningen 2010/425/EU stiller opp et krav til også å opprette og publisere en maskinlesbar liste som skal signeres elektronisk. Det er et minimumskrav til at listen som er lesbar for mennesker skal publiseres via en sikker kanal. Dette er ikke til hinder for at denne listen også signeres elektronisk. Det er tilsynsorganet som skal signere den maskinlesbare listen, og listen som er lesbar for mennesker bør signeres av tilsynet.

Endringsbeslutningen pålegger videre medlemsstatene til ikke bare å meddele til Kommisjonen navnet på tilsynsorganet som har ansvar for å opprette, vedlikeholde og publisere listene og hvor listene er publisert. Endringsbeslutningen stiller også opp et krav til publisering av det elektroniske sertifikatet som enten er brukt for å etablere en sikker publiseringskanal eller for å lage en elektronisk signatur av listen som er lesbar for mennesker. Den pålegger også publisering av det elektroniske sertifikatet som er brukt for å signere den maskinlesbare listen over sertifikatutstedere.

Kommisjonens ekspertgruppe, der Norge deltar, har vært med å utforme endringsbeslutningen

Sakkyndige instansers merknader

Endringsbeslutningen retter seg mot staten og medfører kun endringer for Post- og teletilsynet som i tillegg til en liste som er lesbar for mennesker også må opprette og publisere en maskinlesbar liste sammen med de elektroniske sertifikatene som er brukt for å signere begge listene. Den medfører også at opprettelse av listene, navn på tilsynsorgan, hvor de finnes, hvilke elektroniske sertifikater som er brukt for signering av listene må meddeles av NHD til Kommisjonen på nytt.

Post- og teletilsynet har deltatt i ekspertgruppen som har arbeidet frem kommisjonsbeslutning 2010/425. Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI), Brønnøysundregistrene og Nærings- og handelsdepartementet har fortløpende blitt konsultert i prosessen.

Rettsakten er behandlet i Spesialutvalget for handelsforenkling, der Nærings- og handelsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Forsvarsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Miljøverndepartementet, Olje- og energidepartementet, Samferdselsdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

-SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER LOV- ELLER BUDSJETTENDRING SAMT RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM VURDERES Å GRIPE VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg XIII Transport

Kap VI Sivil luftfart

32008 R 0216 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 av 20. februar 2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet (EASA) (vedlegg XIII kap VI SD gr1)

Sammendrag av innhold

Formålet med forordningen er i først og fremst å utvide EASAs kompetanse til å omfatte luftfartsoperasjoner, sertifisering av flygebesetninger og forhold knyttet til tredjelands luftfartøyer, da EASA frem til nå kun har hatt kompetanse innenfor områdene teknisk sertifisering og vedlikehold av luftfartøyer.

Forordningen består av endringer til den opprinnelige EASA-forordningen (forordning nr. 1592/2002), nye annekser til forordningen med blant annet forslag til overordnede regler (såkalte "Essential Requirements") for sertifisering av flygebesetninger og luftfartsoperasjoner, samt endringer i Anneks II (sistnevnte er en liste over kategorier av luftfartøy som ikke omfattes av EASA-forordningen). Forsåvidt angår luftfartsoperasjoner Norge ble medlem av EASA 1. juni 2005. Fra samme tidspunkt trådte EASA-forskriften i kraft. Denne forskriften gjennomførte bl.a. EASA-forordningen i norsk rett. I tillegg ble ytterligere to forskrifter vedtatt. Disse to forskriftene gjennomfører IR innenfor områdene sertifisering og vedlikehold av luftfartøyer. Utvidelsen av EASAs kompetanse vil innebære at EASA-forskriften vil måtte endres. Luftfartsoperasjoner har ikke vært regulert av den tidligere EASA-forordningen (1592/2002), men reguleres av EU-OPS som er tatt inn i EØS-avtalen og er gjennomført som norsk forskrift. Følgelig må også denne forskriften endres.

Helikopteroperasjoner er pr. i dag regulert nasjonalt i BSL JAR-OPS 3 (lufttransport) og i BSL-D-forskriftene (aerial work). Ny EASA-forordning (216/2008) utvider EASAs kompetanseområde til å bla. omfatte luftfartsoperasjoner. Forordning 216 (og tilhørende IRer) regulerer luftfartsoperasjoner med alle typer luftfartøy, og uansett om fartøyene opereres ervervsmessig eller ikke. Det vil være nødvendig å endre luftfartsloven for å gjennomføre rettsakten i norsk rett. Dette har sammenheng med bestemmelsen i artikkel 25 om ilegging av tvangsmulkt eller overtredelsesgebyr. Sertifisering av flygebesetninger og tredjelands luftfartøy er det selve utvidelsen av EASAs kompetanse som er vedtatt i 216/2008. Forordningen vil senere bli fulgt opp gjennom mer detaljerte regler, der de detaljerte bestemmelsene på de omtalte områdene vil bli fastsatt (Implementing Rules – Her i notatet blir disse regelverkene omtalt som "IR").

Utfyllende regelverk (Implementing Rules - IR)

Det skal gis nærmere utfyllende regelverk innenfor saksområdene Flight Crew Licensing, Authority requirements, Organisation Requirements, Air Operations (OPS), Third country operators/aircraft og Operational suitability certificate. Det er EASA som utarbeider utkast til slike regelverk vha. en omfattende og formell konsultasjonsprosedyre. Deretter vil EASA oversende sitt forslag til Kommisjonen for videre behandling og bearbeiding. Kommisjonens formelle forslag til regelverk blir så forelagt EASA-komiteen for godkjenning. Deretter blir de formelt vedtatt som Kommisjonsforordninger. Høringsdokumentene (NPA = Notice of Proposed Amendment) for noen av de omtalte regelverkene har blitt lagt frem av EASA, men EASAs formelle forslag er ennå ikke blitt oversendt Kommisjonen.

En del av disse utfyllende regelverkene vil bygge på regler som i sin tid ble utarbeidet av JAA (JAR-FCL, EU-OPS og JAR-OPS) og gjennomført som nasjonalt regelverk i Norge. I tillegg vil regelverket videreføre bestemmelser fra gjeldende EU-regelverk (EU-OPS). NPA 2008/17 omhandler utkast til IR for sertifisering av personell (Flight Crew Licensing). Utkastet er basert på gjeldende JAR-FCL, men inneholder også enkelte nye elementer bla. leisure pilot license. NPA 2008/22 inneholder utkast til IR

for Authority requirements og Organisation requirements. Regelverket vil innføre spesifikke krav til de nasjonale luftfartsmyndigheters virksomhet, samt krav til luftfartsselskaper organisasjon og systemer. NPA 2009/01 inneholder utkast til bestemmelser om Operational Suitability Certificate. Denne sertifiseringen vil gjelde de enkelte luftfartøytyper, og vil inneholde operasjonelle krav til den enkelte fartøytype. Dette sertifikatet vil således komplementere den gjeldende typesertifisering av luftfartøyer. NPA 2009/02 inneholder utkast til bestemmelser om flyoperasjoner. Dette gjelder krav til selve utførelsen av operasjonene, og tilhørende Authority requirements og Organisation requirements. Bestemmelsene vil regulere flyoperasjoner med alle fartøytyper, og regulere både ervervsmessig og ikke-ervervsmessig virksomhet. NPA Third Country Operators er enda ikke utgitt. Dette utkast til regelverk vil inneholde krav til luftfartsoperatører hjemmehørende i land utenfor EU/EØS-området.

De regulerte kategorier av luftfartøyer

De regulerte kategorier av luftfartøyer som faller innenfor rettsaktens virkeområde fremgår av art. 4. De omfatter: Luftfartøyer registrert i medlemsstatene, leasede luftfartøyer fra tredjeland, luftfartøyer registrert i tredjeland og som opereres av tredjelandsoperatør som flyr til/fra/i/mellom EUs medlemsstater. Statsluftfartøyer omfattes ikke. (Dvs. luftfartøyer som er registrert som, og benyttes som sådan av hhv. militæret, politiet, tollvesen, mv.) Luftfartsoperasjoner har ikke vært regulert av den tidligere EASA-forordningen (1592/2002), men reguleres av EU-OPS. EU-OPS regulerer imidlertid bare ervervsmessig lufttransport med fly (fixed wing). Ny EASA-forordning (216/2008) utvider EASAs kompetanseområde til bl.a. å omfatte luftfartsoperasjoner. Forordning 216 (og tilhørende IRer) regulerer luftfartsoperasjoner med alle typer luftfartøy, inklusiv helikopter, og uansett om fartøyene opereres ervervsmessig eller ikke.

De regulerte personer

Piloter

Rettsakten omfatter pilotsertifisering, uansett om pilotene er involvert i ervervsmessig luftfartsvirksomhet eller ikke, jf. art. 7. Hva gjelder piloter i ervervsmessig luftfartsvirksomhet innføres det regler om kvalifikasjonskrav for sertifikat. Dette er i tråd med dagens regelverk. Nærmere regler om dette vil gis i form av IR. Det foreslås et nytt sertifikat (leisure pilot licence) for privatflyging. Hovedforskjellen, sammenlignet med et ordinært sertifikat (PPL), er i hovedsak mindre stringente krav til medisinsk godkjenning, og sertifikatet vil kun gi rettighet på fly under 2000 kg og med maksimalt 4 passasjer seter. Nærmere regler vil bli gitt i IR. Instruktører Krav til instruktører omfattes av rettsakten. Instruktører må ha et sertifikat, jfr. Art. 7 nr. 5. Dette er i tråd med dagens regelverk. Nærmere regler gis ved IR.

Kabinbesetninger

Krav til kabinbesetninger omfattes av rettsakten. Kabinbesetninger skal ha en attestasjon som dokumenterer at nærmere bestemte kvalifikasjonskrav er oppfylt, jfr. Art. 8 nr. 4. Nærmere regler gis ved IR. Dette er i tråd med eksisterende felleseuropeiske regler (EU-OPS). I dag har man i Norge også nasjonalt krav om sertifikat for kabinbesetning i BSL-C. Flymedisinere/leger Krav til flymedisinere/leger omfattes av rettsakten. Som utgangspunkt skal kun spesialister i flymedisin kunne utstede medisinsk godkjenning, jfr. Art. 7 nr. 2. For å kunne drive som flymedisinere må man ha en spesiell tillatelse, jfr. Art 7 nr. 5 Imidlertid åpnes det for at det i den enkelte nasjonalstat kan bestemmes at også en allmennpraktiker utsteder slik godkjenning for fritidsflygere. ("Leisure pilot licence".) Nærmere regler gis ved IR.

De regulerte organisasjoner

Sertifisering av operatører hjemmehørende i EU

Sertifisering av operatører omfattes av rettsakten. For operatører involvert i ervervsmessig luftfartsvirksomhet inneholder rettsakten regler om sertifisering (AOC) i tråd med dagens nasjonale regelverk som bygger på eksisterende felleseuropeiske regler (EU-OPS og JAR-OPS), jf. Art 8 nr. 2. Hva som skal anses som ervervsmessig luftfartsvirksomhet følger av Art. 3 bokstav i. Hva gjelder ikke-ervervsmessig luftfartsvirksomhet gjelder differensierte regler avhengig av luftfartøyenes kompleksitet. Slik luftfartsvirksomhet vil ikke kreve sertifikat, kun en form for egenerklæring om at virksomheten er i samsvar med regelverket dersom den utføres med komplekse luftfartøy. Nærmere regler gis ved IR.

Sertifisering av operatører hjemmehørende i tredjeland

Hva gjelder tredjelandsoperatører går det frem av rettsakten at disse skal overholde aktuelle ICAO-krav, jf. Art. 9 nr. 1. I den grad det ikke finnes relevante ICAO-krav skal disse operatørene overholde nærmere regler gitt i IR, såfremt disse kravene ikke strider mot tredjelands rettigheter etter

internasjonale konvensjoner/folkeretten. I den forbindelse foreslås det også at tredjelands operatører involvert i ervervsmessig luftfartsvirksomhet må kunne attestere etterlevelse av regelverket. Arbeidet med å sertifisere utenlandske operatører vil på sikt effektiviseres ved inngåelse av bilaterale avtaler med hjemlandet til vedkommende operatør om gjensidig anerkjennelse av sertifikater, godkjenninger mv. jfr. Art. 12. (Antagelig vil dette skje ved at det innarbeides nye annekser i de såkalte "BASA-avtalene" EU inngår med tredjeland som USA og Canada og som foreløpig omfatter det flytekniske området. BASA = Bilateral Aviation Safety Agreement.) Nærmere regler gis ved IR.

For øvrig legges ansvaret for EUs såkalte SAFA-direktiv (Direktiv nr. 2004/36) til EASA, og legges som en IR under 216/2008. (SAFA = Safety of foreign aircraft. Dette er et regelverk som pålegger Medlemslandene å kontrollere fly fra tredjeland under bakkeopphold på lufthavner i EU.) Det er i den forbindelse vedtatt to Kommisjonsrettsakter, forordning 351/2008 om prioritering av inspeksjoner og direktiv 49/2008 som omhandler hvilke kriterier som skal legges til grunn for inspeksjoner. Disse regelverkene vil være å anses som IRer under 216/2008, jf. forordningen som sier at regelverk gitt på konkrete angitte områder får "fortsatt levetid" som IRer under den nye basisforordningen. At EASA får kompetanse på SAFA-området innebærer at det nå er EASA, og ikke JAA som tidligere, som har ansvaret for driften av databasen angående inspeksjoner av luftfartøyer iht. SAFA-direktivet. I tillegg skal EASA oppfylle de forpliktelser som ligger i regelverket i forhold til Kommisjonen og medlemsstatene.

Flymedisinske sentre og treningsorganisasjoner

Slike organisasjoner må ha en godkjenning, jf. Art. 7 nr. 3. Slik godkjenning kreves også i dag (jf. JAR-FCL), nærmere regler gis i IR.

Overordnede endringer

Ansvarsfordelingen EASA / Nasjonale myndigheter

EASA har ansvaret for regelverksutvikling innenfor sine ansvarsområder. For øvrig vil EASA få ansvaret for inspeksjon (såkalt "standardisering") av nasjonale luftfartsmyndigheter, og ansvar for sertifisering av aktører hjemmehørende i tredjeland. Kommisjonen får mulighet til å sanksjonere tillatelser som EASA selv har gitt (dvs. illegge gebyrer for overtredelser av vilkårene fastsatt i fm. sertifisering og andre godkjenninger fra EASA) på sistnevntes initiativ. Nærmere om dette nedenfor. Nasjonale myndigheter vil håndheve/sanksjonere regelverket i respektive stater og sertifisere nasjonale aktører. Det åpnes for at bestemte sertifiseringsoppgaver kan settes ut til kvalifiserte enheter, såkalte "qualified entities", jf. Art. 13 jf. Anneks V. Det gis felles regler for akkrediteringen av slike enheter, som kan foretas både av EASA og nasjonale myndigheter. Nærmere regler gis ved IR. Det er sentralt å påpeke at ansvaret ikke kan delegeres bort.

Nærmere om forslaget om myndighet for Kommisjonen til å illegge gebyrer for overtredelse av tillatelser gitt av EASA

Kommisjonen gis i art. 25 mulighet til å illegge tvangsmulikt eller ovetredelsesgebyr for overtredelse av godkjenninger/tillatelser EASA har gitt etter anmodning fra EASA selv. Disse gebyrene er av ikke-strafferettlig natur, og kan ilegges både for forsettelig og uaktsom overtredelse. Slike gebyrer kan kun ilegges etter forslag fra EASA, og vil gi en mer tilpasset sanksjon til brudd på regelverket enn det som har vært mulig med hjemmel i den opprinnelige EASA-forordningen, der EASA kun har hatt mulighet til å trekke tillatelsen tilbake.

Merknader

Konsekvenser av mindre endringer på det flytekniske området som allerede omfattes av den opprinnelige EASA-forordningen (1592/2002).

Så lenge forordning 216/2008 ikke er tatt inn i EØS-avtalen kan det i teorien oppstå en situasjon der Norge brukes som inngangsbillett der små fly/lette fly, av ny kompleks kategori, tas inn bakveien i EASA-systemet, ettersom definisjonene i 1592/02 og 216/2008 ikke harmonerer. For øvrig er det noen mindre presiseringer på det flytekniske området. Grensene for hva som er "commercial" og "non commercial" luftfart er klarere i den nye teksten, jf. Art. 3 bokstav i, enn i forordning 1592/2002. Dette vil medføre at problematikken rundt spesielt mindre helikopteroperatørers bruk av argumenter om at de ikke omfattes av EASA's regelverk ("Part M"), men kun skal reguleres gjennom nasjonal driftstillatelse, blir borte.

Konsekvenser for norske luftfartsaktører

Forordning nr. 216/2008 i seg selv vil trolig innebære begrensede konsekvenser for norske luftfartsaktører, da det i første rekke vil være de mer detaljerte "implementing rules" som vil inneholde nye særskilte og til dels byrdefulle krav som aktørene må etterleve. Fra EU-Kommisjonen er det blitt presisert at disse kravene skal bygge på EU-OPS og JAAs regelverk, som Norge allerede har gjennomført med hjemmel i luftfartsloven. Samtidig er det grunn til å tro at JAA-reglene må tilpasses EU-regelverkets struktur og form, noe som ventelig vil føre til betydelige endringer og utfordringer for markedet. Dette er erfaringen ved overgangen til EASA-regelverk på det flytekniske området. (Forordning 1592/2002.)

Det vil gjennom IR bli innført felleseuropeiske driftsbestemmelser for det segmentet som omtales som corporate aviation, og de operasjoner som idag utføres på grunnlag av nasjonal driftstillatelse (eksempelvis aerial work).

Felleseuropeisk arbeidstids- og hviletidsbestemmelser jf. Art 22 nr. 2 vil bli introdusert for helikopteroperatører og selskaper som tidligere har drevet på driftstillatelse. Som nevnt ovenfor (jfr. omtale av Artikkel 25) vil EASA få muligheten til å utstede sanksjonsgebyr for tillatelser byrået selv har gitt. Det er i dag 6 norske selskaper som har DOA-godkjenning (Design Organisation Approval) som er utstedt direkte av EASA, og dermed omfattes av reglene om sanksjonsgebyr. Det er for tiden 3 søknader til behandling, hvorav 2 antas å føre frem til godkjenning i løpet av året. I europeisk målestokk er disse organisasjonene svært små, og på bakgrunn av de erfaringer man har hatt så langt regnes det som mindre sannsynlig at direkte sanksjoner fra EASA av denne karakter vil bli aktuelt. EASA har uansett mulighet for å trekke tilbake sin godkjenning om de anser at vilkårene ikke lenger oppfylles.

Art. 25 vil ikke være aktuell å anvende overfor norske aktører på de nye områder som faller inn under EASAs kompetanse gjennom forordning nr. 216/2008. (Dvs. luftfartsoperasjoner, sertifikater og tredjelandts luftfartøy.) Norske instanser og aktører vil iht. kompetansefordelingen mellom EASA og nasjonale luftfartsmyndigheter fortsatt forholde seg utelukkende til Luftfartstilsynet som håndhever regelverket på disse saksfeltene i Norge. Eventuelle overtredelser av vedtak fattet av Luftfartstilsynet vil føre til nasjonale sanksjoner hjemlet i Luftfartsloven.

Når det gjelder fremtidige utvidelser av EASAs kompetanse til å omfatte ATM og lufthavner er det i Kommisjonens forslag til regelverk, som ble fremlagt 25. juni 2008 (KOM(2008) 390) foreslått at EASA skal få som oppgave å sertifisere ytere av ATM-tjenester som leverer tjenester i mer enn tre medlemsstater og operatører av lufthavner i Fellesskapet når operatøren hører hjemme i et tredjeland. Det er foreløpig for tidlig å si noe definitivt om utfallet av behandlingen i EU, men slik forslaget ser ut fra KOM kan vi ikke se at det vil få noen praktisk betydning for norske foretak. Samlet betyr dette at artikkel 25 bare har betydning for norske foretak for så vidt gjelder typegodkjenninger gitt i henhold til de sertifiseringsreglene som allerede finnes i 1592/02. Amatørflygersertifikatet kan innebære større valgfrihet og lavere kostnader knyttet til en eventuell flygerutdanning. Dette kan kanskje igjen bidra til økt rekruttering til flygeryrket. På den annen side er det en viss bekymring for at amatørflygersertifikatet kan få negative sikkerhetsmessige konsekvenser. Nærmere vurdering av dette vil først være mulig når den aktuelle IR foreligger.

Konsekvenser for Luftfartstilsynet og andre offentlige instanser

Forordningen vil trolig innebære betydelige konsekvenser for Luftfartstilsynet, i form av overgangen til, og opplæring i nytt regelverk, samt behovet for å informere markedet om dette. I utgangspunktet legges det opp til den ansvarsfordeling som allerede eksisterer mellom EASA og de nasjonale luftfartsmyndighetene innenfor området sertifisering og vedlikehold, der de nasjonale myndighetene er ansvarlig for å utstede godkjenninger og sertifikater overfor nasjonale aktører og tar betalt for tjenestene iht. sitt nasjonale gebyrregelverk. Det forutsettes at regelverket skal håndheves likt i alle EASA-land, dette nødvendiggjør dekning av utgifter for at ansatte i Luftfartstilsynet kan delta på opplæring/faglige seminarer/workshops i EASA-regi eller hos andre luftfartsmyndigheter, samt delta i inspeksjoner av andre lands myndigheter for å lære regelverket mv. De økonomiske og administrative konsekvenser forutsettes dekket innenfor Luftfartstilsynets til enhver tid gjeldende budsjetttrammer. Samferdselsdepartementet vil eventuelt fremme satsingsforslag i den ordinære budsjettprosessen.

Siden gjennomføringen av forordning nr. 216/2008 i norsk rett krever lovendring, må det tas artikkel 103-forbehold ved innlemmelse av rettsakten i EØS-avtalen. Den relevante loven som må endres er luftfartsloven. I tillegg må den såkalte EASA-forskriften, som gjennomførte den opprinnelige EASA-

forordningen i norsk rett, endres eller erstattes, siden forordning nr. 216/2008 erstatter den opprinnelige EASA-forordningen.

Sakkyndige instansers merknader

EØS-notatet har vært behandlet i Spesialutvalget for transport, der Samferdselsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Miljøverndepartementet, Finansdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel. I tillegg er EØS-notatet forelagt for Arbeids- og integreringsdepartementet og Olje- og energidepartementet.

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg XIII Transport

Kapittel II Veitransport

32010 L 0040 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/40/EU av 7. juli 2010 om rammene for innføring av intelligente transportsystemer på vegtransportområdet og for grenseflater til andre transportformer (vedlegg XIII kap II SD gr2)

Sammendrag av innhold

Kommisjonen har gjennom lengre tid arbeidet for å akselerere og koordinere utnyttelse av ITS (Intelligente Transportsystemer). Arbeidet har resultert i 1) ITS Action Plan 2009-2014, som ble presentert i desember 2008 og 2) et direktiv om utrulling av ITS i vegtransportsektoren, som nå er vedtatt.

ITS er en samlebetegnelse for Intelligente transportsystemer og tjenester. ITS har fengst stor interesse i de fleste land og har blitt et viktig element for å tilføre og utnytte teknologi i transportinfrastruktur, i kjøretøyer/fartøyer og for transportbruker. ITS kan sies å være en operativ anvendelse av IKT i transportsektoren, men ITS er forankret i transport og trafikkteknikk, mer enn i IKT. ITS omfatter alle transportformer, men hovedfokus så langt har vært vegsektoren, og det aktuelle direktivet omhandler denne sektoren.

Bakgrunnen for planen og direktivet er at kommisjonen gjennom mange år bevilget store summer til forskning, utredning og innføring av ITS. På tross av at teknologi og kunnskap er modent nok til bredere anvendelse, så mener kommisjonen at utviklingen ikke har vært som ønsket, og at etablerte systemer og tjenester er ofte fragmentert og uten samordning og interoperabilitet. Dette har medført at potensialet ved bruk av ITS ikke har blitt utnyttet godt nok, og at ITS ikke har bidratt nok til å oppnå transportpolitiske mål eller håndterer de økende utfordringene for vegtransporten i Europa. Kommisjonen mener derfor at det er behov for nye virkemidler, og ønsker at løsninger basert på ITS i større grad tas i bruk. Ny teknologi og nye innovative løsninger for vegtransport, gir større mulighet for blant annet å flytte transport over fra bil til kollektivtrafikk og godstransport fra veg over til bane og sjø. ITS-direktivet er særlig rettet inn mot veg, men det er grunn til å tro at jernbaneområdet (i Europa særlig ERTMS) vil bli et svært viktig område etter hvert. Det samme vil trolig skje på sjøsiden. På luftfartssiden har det allerede vært et nært og tett samarbeid på dette feltet i mange år. ITS-direktivet er vurdert som relevant blant annet fordi et felles og ensartet transportsystem vil være en viktig faktor for å utvikle det indre markedet, og fordi det er ønskelig at det vokser frem sammenhengende systemer på hele det europeiske vegnettet. Videre vil felles retningslinjer, spesifikasjoner og standarder gjøre at det vokser frem et større og mer homogent marked for tjenester og utstyr i Europa. ITS er ikke rettslig regulert i Norge.

Om direktivet

Direktivet er en oppfølging av ITS Action Plan og trekker opp prioriteringer og satsingsområder på dette området. Norge har tidligere stilt seg positive til handlingsplanen. Direktivet skisserer et rammeverk, definerer prosesser og gir fullmakt til utvikling av spesifikasjoner som er nødvendig for å sikre koordinert innføring og sammenhengende ITS. Direktivet er derfor lite konkret, og det kan være vanskelig å se de praktiske og konkrete implikasjonene av direktivet. Dersom de enkelte land beslutter

å innføre løsninger på de områder ITS-direktivet dekker, vil imidlertid de enkelte land trolig være tvunget til å bruke de standarder og løsninger som kommisjonen bestemmer, slik at man får løsninger på tvers av landegrensene. Det nærmeste man kommer en konkretisering er de seks konkrete tiltak som skal prioriteres (se pkt 2.3).

Kort om ITS i Norge ITS vil være et viktig virkemiddel for å oppnå transportpolitiske mål i Norge, og representerer et nytt element i transportsystemet ved at transportmidler (kjøretøy med mer) "kommuniserer" med infrastrukturen. Den raske veksten i både persontransport og godstransport gir uønsket økning av ulykker, kødannelse, støy, forurensning og energibruk, noe som medfører økonomiske, sosiale og miljørelaterte problemer.

De viktigste ITS-områdene (med stikkord) vil være:

- **Trafikkstyring** (blant annet informasjon, kontroll og overvåking)
- **Offentlig transport** (blant annet informasjon, reservering og betaling)
- **Elektronisk betaling** (kanskje særlig bompenger)
- **Trafikkinformasjon** (sentral analyse og felles bruk av trafikkdata)
- **Informasjon for reisende** (både før og under reisen)
- **Sammenkopling** (kjøretøy ? infrastruktur og kjøretøy ? kjøretøy)
- **Operasjon av nyttekjøretøy** (økt effektivitet og sikkerhet)

På vegsiden – som direktivet dekker – er ITS-løsninger allerede tatt i bruk i stor grad i Norge. Noen eksempler er elektronisk bompengebetaling med Autopass, Ferjebetaling med Autopass, Vegtrafikksentraler, Vegvær-informasjon, Kollektivprioritering i signalanlegg Automatisk hendelsesdeteksjon, Felles rute- og trafikkportal, Reiseplanlegger kollektiv, automatisk trafikk kontroll med mer. Norske selskap og myndigheter har tradisjonelt vært flinke til å ta i bruk ny teknologi, også innen samferdsel. Norske selskap har eksempelvis hatt – og har - gode produkter og tjenester innen elektronisk bompengebetaling, trafikk-kontroll, tunnelovervåking på vegsiden og har vært internasjonalt ledende innen overvåking av sjøtrafikk (Kongsberg) og innen flykontroll.

Videre er kompetansen på området i Norge i dag også spredt på mange aktører med små fagmiljøer. Nettverksforeningen ITS Norge er en sammenslutning av offentlige og private virksomheter fra alle transportformer; sjø, bane, veg og luft. ITS Norge ble stiftet i 2004 som en ideell organisasjon og har ca. 70 medlemmer. ITS Norge gjør viktig arbeid for koordinering, samordning og internasjonal kontakt og har fokus på å få til sømløse grenseflater mellom informasjonssystemer i de ulike transportformene, og støttes også over Samferdselsdepartementets budsjettet (i 2011 med 1.4 mill kr).

Statens vegvesen har trolig størst kompetanse på dette området i Norge, og etaten har signalisert interesse for å delta i det videre arbeidet, og har i lengre tid jobbet med å forberede seg til direktivet.

Hovedinnretning i direktivet Direktivet (Artikkel 1) setter opp rammer for en koordinert og samordnet innføring og bruk av ITS i EU/EØS på tvers av landegrensene, og angir de generelle betingelsene for dette. Direktivet omhandler utvikling av spesifikasjoner for de prioriterte områdene som er angitt i artikkel 2, og utvikling av relevante standarder der det er relevant. Direktivet skal nyttes på ITS-applikasjoner og –tjenester på vegtransportområdet og disses grenseflater mot andre transportformer, med unntak for forsvarssaker og spørsmål knyttet til nasjonal sikkerhet.

Direktivets prioriterte områder

I direktivet (artikkel 2) er det definert seks prioriterte områder. Nedenfor er disse angitt med noen kommentarer vurdert ut fra norske forhold og målene i den norske transportpolitikken.

1. Optimere bruk av veg-, trafikk og reiseinformasjon.

Datagrunnlaget innenfor transport- og vegsektoren i Norge er fragmentert. Det er derfor behov en langt bedre organisering og systematisering av datagrunnlaget. Bedre datagrunnlag legger grunnlag for bedre oversikt og bedre utnyttelse av transportinfrastrukturen og dermed bedre fremkommelighet.

2. Kontinuitet i ITS-tjenester knyttet til gods- og trafikkstyring

For norsk næringsliv er det viktig for med en effektiv og sikker transport som er koblet sammen med våre handelspartnere på en god måte, og direktivet støtter derfor målene om fremkommelighet.

3. Trafikk- og samfunnssikkerhet

Bedret trafikkisikkerhet er et av de viktigste målene i norsk transportpolitikk, jf bl a nullvisjonen. ITS-direktivet har samme målsetting og vil bygge opp under denne politikken, og konkret er *eCall* spesielt nevnt i direktivet som et tiltak som snart bør realiseres.

4. Integrasjon mellom kjøretøyene og transportinfrastrukturen På sikt må det etableres heldekkende elektronisk infrastruktur for utvalgte strekninger som kan ivareta meldingsformidlingen på en sikker og effektiv måte, og som sikrer en smidigere og sikrere trafikkflyt. Konsekvensene på dette området vil trolig være størst for bil- og utstyrsprodusenter som må utstyre kjøretøyer og utstyr med innretninger som kan kommunisere med infrastrukturen.

Alle disse prioriterte områdene støtter opp under viktige deler av den norske transportpolitikken som fokuserer på fremkommelighet, miljø, sikkerhet og universell utforming.

I tillegg nevner direktivet at det skal legges vekt på: *5. Datasikkerhet, personvern og ansvarsrett*

Forholdet til datasikkerhet og personvern er svært viktig, og Norge vil følge dette opp i den videre behandlingen og utformingen. Spesielt er det viktig å unngå at personlig informasjon om forflytninger, bruk av tjenester, eventuelle begåtte overtredelser etc. kan misbrukes. Direktivet har ganske sterkt fokus på personvern.

6. Europeisk samarbeid og koordinering innen ITS

Organisering på nasjonalt nivå vil være viktig, særlig med henblikk på å få til en velfungerende implementering. Det blir viktig å sørge for norsk deltakelse i den/de gruppen(e) av eksperter som vil erstatte regelverkskomiteen, og også etablere et norsk, stabilt og robust sekretariat.

Direktivets prioriterte tiltak

I direktivet (artikkel 3) er det definert seks prioriterte tiltak:

- Tilgjengelighet av multimodal reiseinformasjon
- Tilgjengelighet av sanntids trafikkinformasjon
- Et minimum av trafikkisikkerhetsrelatert trafikkinformasjon uten vederlag for brukerne
- Harmoniserte regler for *eCall*
- Tilgjengelighet av informasjonssystemer for sikre og trygge parkeringsplasser for lastebiler og nyttekjøretøy
- Tilgjengelige bestillingstjenester for sikre og trygge parkeringsplasser for lastebiler og nyttekjøretøy

eCall har vært utredet i lengre tid og er en løsning som skal øke trafikkisikkerheten gjennom ny teknologi i kjøretøy og infrastruktur. *eCall* skal ved en ulykke automatisk varsle nærmeste nødsentral, som dermed raskt kan sende passende assistanse til riktig sted. Systemet er under innføring i deler av EU, og Norge undertegnet i 2006 en intensjonsavtale (Memorandum of Understanding) om å medvirke i arbeidet og legge til rette for innføring av *eCall* i Norge.

Direktivet og personvern

I direktivet (Artikkel 10) fremgår det personopplysninger ved bruk av ITS-applikasjoner og tjenester skal skje i overensstemmelse med regler for EUs regler for personvern. Videre heter det at personopplysninger må sikres mot misbruk, ulovlig tilgang, endring eller tap. Personvern er altså trukket fram i egen Artikkel (10) og er behandlet tydelig i direktivet og tilhørende dokumenter. Dette varsler en større vektlegging av og krav til datasikkerhet og personvern for ITS enn tidligere.

Videre arbeid med ITS-direktivet i Norge

I direktivet (artikkel 15) er det besluttet å opprette en European ITS Committee som skal bistå kommisjonen i det videre ITS-arbeidet. Her vises det også til rådsbeslutning 1999/468/EF. I denne rådsbeslutningen fremgår det blant annet at Kommisjonen skal bistås av et rådgivende utvalg der alle medlemsland skal delta, og uttalelser fra denne gruppen skal hensyntas av kommisjonen. I tillegg vises det til prosedyrer overfor Europaparlamentet og prinsipper for offentliggjøring. Norge har mottatt en formell invitasjon fra Kommisjonen vedr. deltakelse i ITS Committee. Samferdselsdepartementet vil representere Norge i komiteen. Norge vil formelt få status som observatør, men antas å kunne delta på lik linje med medlemsstatene i faglige diskusjoner i komiteen - men uten stemmerett. I direktivet

heter det videre (artikkel 16) at det skal opprettes en europeisk rådgivningsgruppe (ITS Advisory Group) for å gi råd om forretningsmessige og tekniske aspekter vedrørende utnyttelsen og bruken av ITS i Fellesskapet. Gruppen skal bestå av høynivå representanter fra relevante ITS tjenesteleverandører, brukerorganisasjoner, operatører av transporttjenester og innretninger (facilities), utstyrsindustri, "social partners", faglige organisasjoner, lokale myndigheter og andre relevante fora. Denne rådgivningsgruppen er ikke etablert, men vil ikke bli sammensatt på bakgrunn av geografi. I tillegg skal det etableres en ekspertgruppe for ITS i by (Urban ITS). Her er representanter fra Oslo kommune allerede invitert til å delta.

Merknader

Etter at direktivet trådte i kraft 28. august 2010 har Samferdselsdepartementet bedt Vegdirektoratet kartlegge konsekvensene av direktivet for Norge. Denne rapporten ble oversendt ultimo november 2010 og omtalen av rettsakten er i stor grad basert på denne rapporten.

Med bakgrunn i at ITS-direktivet er et rammedirektiv som i utgangspunktet ikke binder opp landene med hensyn til innføring av de aktuelle tiltakene, og siden det materielle innholdet i en kommende mer detaljert regulering fortsatt er uklart, har Samferdselsdepartementet konkludert med at direktivet i første omgang tas inn i EØS-avtalen uten lovendring. Eventuell nødvendig innarbeiding i norsk regelverk, herunder mulig utarbeiding av nytt lovgrunnlag, gjennomføres senere, når behovet er bedre klarlagt gjennom ITS-komiteens varslede utarbeiding av standarder og spesifikasjoner. Departementet deltar i ITS-komiteen. Videre har departementet tett kontakt med Vegdirektoratet og har bedt om at behovet for eventuelle endringer i norsk regelverk vurderes fortløpende.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert i Spesialutvalget for transport, der Samferdselsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Miljøverndepartementet, Finansdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Kapitel III Transport med jernbane

32010 D 0713 Kommisjonsvedtak 2010/713/EU av 9. november 2010 om moduler for vurdering av samsvar og bruksegnethet, samt EF-verifisering til bruk i tekniske spesifikasjoner for interoperabilitet vedtatt under direktiv 2008/57/EF (vedlegg XIII kap III SD gr2)

Sammendrag av innhold

EU-kommisjonen fastsatte 9. november 2010 vedtak 2010/713/EU om moduler for verifisering av vurderinger av samsvar og bruksegnethet, samt EF-verifisering til bruk for tekniske spesifikasjoner for interoperabilitet (TSler) vedtatt etter direktiv 2008/57/EF. Formålet med vedtaket er å fastsette de modulene som tekniske kontrollorgan skal bruke når de undersøker om TSlene blir fulgt for de enkelte samtrafikkkomponenter eller delsystemer. Det er i vedtak 768/2008/EF angitt moduler som teknisk kontrollorgan skal bruke, men det er ansett nødvendig å gi egne moduler for jernbanesektoren spesielt.

Vedtaket består av fortale, ni artikler og tre vedlegg.

Artikkel 1 går ut på at de modulene som er nærmere spesifisert i vedlegg I til vedtaket skal gjelde for tekniske kontrollorgans vurderinger av samsvar og bruksegnethet av samtrafikkkomponenter og EF-verifiseringer av delsystemer i henhold til krav i TSler (tekniske spesifikasjoner). Det vises videre til at det for sammenligningens skyld er satt opp en tabell der de jernbanespesifikke begrepene i vedtaket er holdt sammen med de tilsvarende begrepene i vedtak 768/2008/EF i vedlegg II. Det vises også til vedlegg III, der en tabell som sammenligner modulene etter vedtaket og vedtak 768/2008/EF er satt opp.

Det fremgår av artikkel 2 og 8 at modulene som er angitt i vedlegg I til vedtaket skal gjelde for alle TSlene som trer i kraft på eller etter 1. januar 2011. Vedtaket får derfor anvendelse ved revisjon av de nåværende TSlene eller de TSlene som ennå ikke har blitt vedtatt. TSler som gjelder i dag inneholder

egne bestemmelser for hvilke moduler som skal gjelde for vurderinger av samsvar og bruksegnethet for samtrafikkkomponenter og EF-verifiseringer av delsystemer.

Artikkel 3 inneholder en del relevante definisjoner. Artikkel 4, 5 og 6 angir hvilke føringer som gjelder for valg mellom de enkelte modulene i vedlegg I til vedtaket.

Artikkel 7 åpner for at teknisk kontrollorgan kan sette ut enkelte oppgaver til underleverandører, men presiserer at det må foreligge et uttrykkelig samtykke til dette fra den som søker om verifiseringene, og at ansvaret for det utførte arbeidet bæres av det tekniske kontrollorganet selv.

Merknader

Vedtaket kan gjennomføres i norsk rett gjennom forskrift som fastsettes av Statens jernbanetilsyn med hjemmel i samtrafikkforskriften § 3 sjette ledd.

Sakkyndige instansers merknader

Statens jernbanetilsyn har sendt vedtaket til informasjon til berørte aktører med oppfordring om å fremme eventuelle merknader. Av de som har svart er det ingen som har noen merknader til rettsakten. Statens jernbanetilsyn har ikke innvendinger mot innføringen av modulene som vedtaket medfører.

Rettsakten er vurdert i Spesialutvalget for transport, der Samferdselsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Miljøverndepartementet, Finansdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32010 D 0017 Kommisjonsvedtak 2010/17/EF av 29. oktober 2009 om vedtakelse av grunnleggende parametre for registre over førerbevis og supplerende sertifikater til lokomotivførere, jf. europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/59/EF (vedlegg XIII kap III SD gr2)

Sammendrag av innhold

Vedtaket er fastsatt i henhold til artikkel 22 nr. 4 i direktiv 2007/59/EF (lokomotivførerdirektivet), som ble implementert i norsk rett i 2009. Artikkel 1 slår fast at de grunnleggende parametrene for nasjonale registre for førerbevis fremgår av vedlegg I. Artikkel 2 slår fast at de grunnleggende parametrene for registre for sertifikater fremgår av vedlegg II. Artikkel 3 krever at Det europeiske jernbanebyrået (ERA) innen to år etter at vedtaket trer i kraft skal gjennomføre en analyse av hensiktsmessigheten i å innføre et felles verktøy for å gjøre det enklere å utveksle opplysninger mellom ansvarlige myndigheter, jernbaneforetak og infrastrukturforvaltere i EØS. Artikkel 4 krever at medlemsstatene innen ett år etter at vedtaket trer i kraft skal underrette Kommisjonen og øvrige medlemsstater om hvilket organ som skal utstede førerbevis i henhold til artikkel 19 nr. 1 bokstav a) og hvilket organ som skal føre og oppdatere førerbevisregisteret i henhold til artikkel 19 nr. 1 bokstav f) i lokomotivføreregisteret. Vedtaket er rettet mot medlemsstatene, jf. artikkel 5. Lokomotivførerdirektivet ble vedtatt for å påse at det i utgangspunktet blir satt felles minimumssikkerhetskrav til lokomotivførere i hele Europa, noe som er viktig i et liberalisert jernbanemarked med transport over landegrensene.

Merknader

Artikkel 22 nr. 4 i lokomotivførerdirektivet krever at Kommisjonen skulle vedta disse grunnleggende parametrene innen 4. desember 2008. Flere av bestemmelsene som knyttet seg til ikrafttreddelsen av og overgangsordninger i lokomotivførerdirektivet var avhengig av datoen for når disse parametrene ble vedtatt. Dette går igjen i forskrift 27. november 2009 nr. 1414 om sertifisering av førere av trekraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet (førerforskriften), se § 31 annet ledd. De bestemmelsene i førerforskriften som er avhengig av vedtagelsen av parametrene det her snakk om, må endres for å gjennomføre vedtaket. Videre må vedlegg VII og VIII til forskriften endres.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert i Spesialutvalget for transport, der Samferdselsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Miljøverndepartementet, Finansdepartementet,

Justisdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32010 R 0036 Kommisjonsforordning (EU) nr. 36/2010 av 3. desember 2009 om felles modeller for førerbevis, sertifikater, bekreftede kopier av sertifikater og søknadsskjemaer til førerbevis, jf. europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/59/EF (vedlegg XIII kap III SD gr2)

Sammendrag av innhold

Forordningen er vedtatt av Kommisjonen for å gjennomføre artikkel 4 nr. 4 i direktiv 2007/57/EF (lokomotivførerdirektivet, som ble implementert i norsk rett i 2009), der det fremgår at det skal utarbeides og vedtas felles maler for førerbevis og sertifikater, samt gjennomføre artikkel 17 om at fører skal få en bekreftet kopi av sertifikatet ved opphør av ansettelsesforhold hos en jernbanevirksomhet og gjennomføre artikkel 14 om søknad om førerbevis. Artikkel 1 i forordningen slår fast at førerbevis skal utstedes, fornyes, oppdateres, endres og tilbakekalles i henhold til vedlegg I til forordningen. Artikkel 2 krever at sertifikater skal utstedes, fornyes, oppdateres, endres og tilbakekalles i henhold til vedlegg II. Artikkel 3 krever at bekreftede kopier av sertifikatet som skal utstedes i henhold til artikkel 17 i lokomotivførerdirektivet skal følge vedlegg III. Artikkel 4 viser til en modell for søknadsskjema som kan brukes ved søknad om ny, fornyet, oppdatert eller et duplikat av et førerbevis. Denne modellen og retningslinjer for utfylling følger av vedlegg IV. Etter artikkel 5 trer forordningen i kraft 20 dager etter publisering i EU-tidende, dvs. 8. februar 2010.

Merknader

Forskrift 27. november 2009 nr. 1414 om sertifisering av førere av trekraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet (førerforskriften) vedlegg I angir allerede i dag krav til førerbevis og sertifikater. Forordningen vil kreve en endring av førerforskriften hvis den tas inn i EØS-avtalen, da kravene i forordningen er noe endret i forhold til dagens krav.

Det følger av lokomotivførerdirektivet, som er implementert i norsk rett, at førerbevis og sertifikater skal utstedes i henhold til en felles modell som skal spesifiseres nærmere, jf. artikkel 4 nr. 4. Det følger videre av vedlegg I til direktivet hvordan førerbevis og sertifikater skal utformes. Selv om disse føringene nå er endret gjennom vedleggene til forordningen, er det forholdsvis små endringer som er foretatt. Det vil derfor i hovedsak ikke medføre noen vesentlige økte kostnader fra det som opprinnelig følger av lokomotivførerdirektivet å gjennomføre kravene i forordningen.

Sertifikater kan utstedes på vanlig papir og uten spesielle sikkerhetselementer på en alminnelig skriver, og dette vil ikke medføre noen særlige kostnader for jernbaneforetak eller infrastrukturforvaltning. Autorisasjonsforskriften krever i dag at det utstedes autorisasjonsbevis for førerne som er tilknyttet en jernbanevirksomhet.

Det antas at den største kostnaden i forbindelse med gjennomføring av forordningen vil være knyttet til utstedelse av førerbevis. Kravene til førerbeviset som nå følger av forordningen er endret i noen grad fra den opprinnelige spesifikasjonen i lokomotivførerdirektivet. Dette gjelder særlig bruken av sikkerhetselementer i førerbeviset for å unngå forfalskning, uberettiget kopiering osv. Dette antas å medføre noe økte produksjonskostnader. Førerbeviset kan på mange måter sammenlignes med førerkort for motorvogn, men førerkort produseres i et antall som gjør det vanskelig å sammenligne kostnadene med førerbevis. Et annet kort det kan være mer relevant å sammenligne med er fartsriverkort som brukes i henhold til forskrift om kjøre- og hviletider ved transport i EØS. Gebyr for disse kortene er kr. 550. Dette dekker kostnadene ved produksjon. Det kan være realistisk å anta at et førerbevis kan ha en produksjonskostnad i nærheten av det som gjelder for fartsriverkort.

Statens jernbanetilsyn vurderer for tiden ulike alternativer for produksjon av førerbeviset. Retningslinjene i Finansdepartementets rundskriv N-112/2006 må da følges. Imidlertid kan tilsynet selv stå for kostnadene, og da må dette dekkes gjennom de årlige budsjettene. Uansett kan det vise seg at det pga det begrensede antallet utstedte førerbevis ikke vil svare seg kostnadmessig for Statens jernbanetilsyn å bruke ressurser på innkreving av produksjonsgebyr. Det kan dermed bli gratis for førere å få utstedt førerbeviset. Hvis føreren selv må bekoste førerbeviset, vil den årlige kostnaden antas å være lav, da det normalt går ti år mellom hver fornyelse av førerbeviset. Det finnes i dag ca 1300 -1400 lokførere i Norge.

Det anses ikke nødvendig med artikkel 103-forbehold, da forordningen kan gjennomføres i norsk rett uten lovendringer.

Fordelene med en felles europeisk ordning for førersertifisering er at det blir et mer åpent arbeidsmarked for førere, og at det blir enklere for jernbaneforetakene å sertifisere førere som kjører på tvers av landegrensene i EØS. Dette vil ha positive virkninger som kan veie opp for de budsjettmessige kostnadene eller de konkrete utgiftene det får. Det er videre viktig å sikre seg mot forfalskning eller uberettiget kopiering av førerbevisene for å sikre seg at førerne innehar gyldig sertifisering i form av et førerbevis.

I høringen som Statens jernbanetilsyn gjennomførte i forbindelse med utarbeidelsen av førerforskriften kom det ikke inn noen merknader fra høringsinstansene vedrørende kravet til format på førerbevis og sertifikater.

Finansdepartementet legger til grunn at kostnader i Norge knyttet til utvikling av nytt førerkortregister dekkes innenfor gjeldende budsjettammer for Statens jernbanetilsyn, og viser i den forbindelse til omtalen i Ot.prp. nr. 63 (2008-2009).

Sakkyndige instansers merknader

Statens jernbanetilsyn deltar i en arbeidsgruppe i Det europeiske jernbanebyrå (ERA) som har bidratt til å utarbeide modellene forordningen omhandler. Her har det også deltatt representanter for de europeiske interesseorganisasjonene for jernbaneforetak og førere. Statens jernbanetilsyn har konsultert referansegruppen som ble nedsatt i forbindelse med implementeringen av lokomotivførerdirektivet og utarbeidelsen av førerforskriften underveis i prosessen med at modellene det her er snakk om ble utarbeidet. Høring av selve forordningen anses på denne bakgrunn unødvendig.

Rettsakten er vurdert i Spesialutvalget for transport, der Samferdselsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Miljøverndepartementet, Finansdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Kapittel VI Sivil luftfart

32009 R 1108 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1108/2009 av 21. oktober 2009 om endring av forordning (EF) nr. 216/2008 angående lufthavner, lufttrafikkstyring og flynavigasjonstjenester og om opphevelse av rådsdirektiv 2006/23/EF (vedlegg XIII kap VI SD gr2)

Sammendrag av innhold

Da EASA forordningen, Rådforordning nr 1592/02 (senere 216/2008) ble fastsatt i 2002, var det en forutsetning at EASA på sikt skulle utvikles og utvides til å dekke alle områder av flysikkerheten. Dette standpunktet om en helhetlig og harmonisert tilnærming til flysikkerhet ble stadfestet av Kommisjonen i dens rapport COM (2005) 578 final "Extending the tasks of the European Aviation Safety Agency: an agenda for 2010". Dette ble også understreket i den såkalte høynivågruppens sluttrapport som kom i 2007. EASA hadde opprinnelig kompetanse kun på det flytekniske området, og i forbindelse med vedtakelsen av forordning 216/2008 fikk EASA kompetanse også på områdene luftfartsoperasjoner, sertifikater og tredjelands luftfartøy.

Kommisjonen la sommeren 2008 frem forslag til ytterligere utvidelse av EASAs kompetanse ved å foreslå endring av forordning 216/2008 til å omfatte flysikringstjenester og flyplasser, jf 2008/0128 (COD) av 25. juni 2008. Forslaget omfattet også to nye vedlegg til Basisforordningen - ett for landingsplasser og ett for ATM/ANS - med grunnleggende regler (Essential requirements) for disse områdene. Kommisjonens forslag bygget på to forslag fra EASA, jf. Opinion 3/2007 (landingsplasser) og Opinion 1/2008 (ATM/ANS). EASAs forslag var bygget på en bred høringsprosess.

Et mål med endringsforordningen er på en klar og detaljert måte å spesifisere nærmere målsettingene i reguleringen av landingsplasser og ATM/ANS. Videre gir endringsforordningen det nødvendige

rettslige grunnlag for å gi EASA kompetanse på de to områdene og nødvendig hjemmel for å regulere aktuelle personer, foretak, organisasjoner, utstyr m.v. Det forutsettes at detaljene senere skal spesifiseres i utfyllende regelverk (implementing rules - gjennomføringsregler).

Landingsplasser

Forordningens definisjon av landingsplasser innebærer at regelverket vil få et virkeområde som er nokså sammenfallende med virkeområdet for gjeldende norske bestemmelser på dette området, dvs forskrift av 6. juli 2006 nr. 968 om utforming av store flyplasser (BSL E 3-2). Omfattet av forordningen vil derfor i utgangspunktet være samtlige norske flyplasser som har rutetrafikk. Reglene omfatter ikke landingsplasser eller deler av landingsplasser som bare brukes til militære formål, politi, toll, søk- og redningstjeneste, brannbekjempelse, kystvakt eller liknende. Forordningens krever imidlertid at militære landingsplasser som har sivil trafikk skal opprettholde et tilsvarende sikkerhetsnivå og det vil derfor være nødvendig å utarbeide nasjonalt regelverk parallellt med EASA regelverket.

De grunnleggende reglene er relativt generelle og overordnede og vil bli supplert med mer detaljerte gjennomføringsregler (Implementing rules), som Kommisjonen vil fastsette, etter forslag utformet av EASA. Kommisjonens intensjon er at gjennomføringsreglene for landingsplassene med utstyr, organisasjoner, personell og drift skal baseres på ICAOs krav og anbefalinger i Annex 14 til Chicago-konvensjonen, som i stor grad er gjennomført som norsk rett allerede gjennom ulike forskrifter. Grovt sett omfatter de grunnleggende bestemmelsene i forordning 1108/2009 tre hovedtemaer:

- Utforming (fysiske karakteristikk, infrastruktur og utstyr)
- Drift, vedlikehold og styring
- Beskyttelse av landingsplassens omgivelser (kontroll over hindersituasjonen)

EASAs rolle når det gjelder landingsplasser vil blant annet omfatte utarbeiding av forslag til gjennomføringsregler (Implementing Rules), utarbeidelse av sertifiseringsspesifikasjoner, sikkerhetsanalyser og til å foreta standardiserings-inspeksjoner av nasjonale tilsyn. Sertifiseringsspesifikasjonene skal gi mulighet for en fleksibel implementering av de grunnleggende reglene og et ensartet sikkerhetsnivå. Ansvar for sertifisering, inspeksjoner etc. skal ellers ligge hos de nasjonale myndigheter. Utforming av landingsplassen på den ene siden og driften/operatøren av den på den andre siden skal sertifiseres separat, men et felles sertifikat kan utstedes dersom eier og operatør er samme person. En operatør av flere landingsplasser som har etablert passende sentrale funksjoner, kan få utstedt ett sertifikat som skal dekke drift og administrasjon på alle landingsplasser som operatøren driver. Sikkerhetskritisk utstyr kan underlegges spesifikke sertifiseringsordninger der det eventuelt kreves at konstruktør og fabrikant godtgjør sin kompetanse.

ATM/ANS

Forordning 1108/2009 gjelder ATM (Air Traffic Management) og ATS (Air Traffic Services) som ytes i luftrommet til et territorium som traktaten får anvendelse på, samt i alle andre luftrom der medlemsstatene anvender europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 551/2004 om organisering og bruk av det felles europeiske luftrom. Forordning 1108/2009 omfatter både kontrollert og ukontrollert luftrom.

Forordningen får også anvendelse på systemer og komponenter, personell og organisasjoner som er involvert i ATM eller ATS. De grunnleggende bestemmelsene i forordning 1108/2009 (Anneks VB) inneholder krav blant annet til bruk av luftrommet, ulike typer lufttrafikkjenester, systemer og komponenter, kvalifikasjonskrav- og medisinske krav for flygeledere, samt krav til tjenesteytere og utdanningsorganisasjoner. På samme måte som for landingsplasser er de grunnleggende bestemmelsene av generell og overordnet karakter, og vil bli supplert av mer detaljerte gjennomføringsbestemmelser.

EASA får ansvaret for å utarbeide og utvikle gjennomføringsregelverk på området ATM/ANS, som vedtas formelt av Kommisjonen. EASA vil også i tilknytning til dette utarbeide veiledende materiale. Videre får EASA ansvaret for standardiseringsinspeksjoner av nasjonale tilsyn.

Merknader

Regelverket er hjemlet i EU-traktatens artikkel 80.2, på samme måte som både den opprinnelige EASA-forordningen og den nye EASA-forordningen (216/2008).

Spesielt om landingsplasser

Utforming og drift av norske landingsplasser reguleres i dag nasjonalt av regler i luftfartsloven og tilhørende forskrifter (først og fremst den såkalte BSL E-serien som samler bestemmelser om landingsplasser med videre). I Norge har vi mange landingsplasser som har vanskelige vær- og terrengmessige forhold. I nasjonalt regelverk er det derfor åpnet opp for å kunne benytte alternative kompenserende tiltak der hvor det ikke er mulig å oppfylle krav til f.eks. dimensjoner på sikkerhetsområder osv. Det er derfor fra norsk side spilt inn i ulike sammenhenger at det er viktig at det felles europeiske regelverket er tilstrekkelig fleksibelt. EASA har gitt uttrykk for at det er ønskelig med fleksibilitet og man håper at dette vil komme til uttrykk i gjennomføringsregelverket som er under utvikling.

Sakkyndige instansers merknader

Strategien med å gi EASA ansvar for sikkerheten innenfor alle saksområder av luftfarten har som utgangspunkt og i prinsipp bred støtte i det europeiske luftfartsmiljøet, noe som også kom klart til uttrykk i EASAs høring av berørte parter.

Spesielt om landingsplasser

EASA gjennomførte i 2006 høring av NPA 6/2006 som inneholdt et første utkast til felles EU-regelverk for landingsplasser. Kommisjonens forslag inneholdt ikke noen store endringer i forhold til NPA 6/2006 og EASAs etterfølgende Opinion 3/2007. Luftfartstilsynet/SD avga uttalelse til EASA og hadde ikke vesentlige innvendinger til NPA 6/2006. Det kom likevel kommentarer om at det bør være forskjeller mellom store og små lufthavner, noe det også er i bestemmelsene om hvilke flyplasser som er omfattet. Det vil være behov for tett markedskontakt i den videre prosessen, blant annet med tanke på EASA workshops osv.

Spesielt om ATM/ANS

EASA-regelverket skal som forordninger gjennomføres likt i alle EASA-medlemsland, og Luftfartstilsynet har uttalt at de ser positivt på at alle europeiske aktører må forholde seg til likelydende regelverk i fremtiden. En slik harmonisering gjør regelverket enklere å administrere og mer forutsigbart for brukerne. Luftfartstilsynet ser det også som positivt at mange av de forslag som blant andre tilsynet fremmet i EASAs høringsprosess ser ut til å ha blitt tatt i betraktning i Kommisjonens forslag. Det gjelder viktigheten av å bygge videre på arbeidet i Single European Sky (SES), og særlig ESSAR-regelverket og behovet for smidige overgangsordninger. Videre er en del punkter i EASAs opprinnelige forslag som lett kunne misforstås søkt forklart og presisert. Dette gjelder behovet for å skille mellom regulering av flysikkerhet og andre hensyn slik som økonomisk ytelse/effektivitet og kapasitet. Arbeidsfordelingen mellom EASA og nasjonale myndigheter ved sertifisering av tjenesteytere er konkretisert. Det oppfattes også som positivt at EASA skal kunne bistå nasjonale myndigheter ved sertifisering av simulatorer.

Kommisjonens forslag av 25. juni 2008 bygget på et omfattende forarbeid fra EASA. EASAs forslag vedrørende landingsplasser (NPA 6/2006) ble sendt ut på høring med frist 16. oktober 2006. I høringsrunden kom det inn 3010 kommentarer fra ca 1850 høringsinstanser. EASAs forslag vedrørende ATM/ANS (NPA 16/07) ble sendt ut på høring med frist 21. januar 2008. Det kom inn 1860 kommentarer i høringen fra nasjonale myndigheter, berørte organisasjoner og foretak. EASAs endelige forslag vedrørende landingsplasser (Opinion 3/2007) ble publisert og oversendt Kommisjonen 6. desember 2007, mens forslaget vedrørende ATM/ANS (Opinion 1/2008) ble publisert og oversendt Kommisjonen 15. april 2008. Kommisjonens forslag (endringsforordning) til utvidelse av forordning 216/2008 ble vedtatt av Europaparlamentet etter første lesning 25. mars 2009. Deretter ble forslaget vedtatt av Rådet 7. september 2009, og tatt inn i EU-lovgivningen ved forordning 1108/2009 av 21. oktober 2009.

Forordning 1108/2009 fastsetter generelle og overordnede krav, og gjennomføringsreglene (implementing rules) vil som nevnt forberedes i EASA-systemet, enten av sekretariatet eller ved bruk av ekspertgrupper, og vedtas av Kommisjonen etter komitologibehandling. Gjennomføringsregelverk for ATM/ANS og landingsplasser skal etter planen være vedtatt av Kommisjonen innen hhv. utgangen av 2012 og 2013. Etter det Samferdselsdepartementet er kjent med, vil regelverkets hierarkiske struktur, både for landingsplasser og ATM, trolig se slik ut: - Essential requirements - Implementing Rules - Certification Specifications og Acceptable means of Compliance - Guidance material.

Fra norsk side har man vært opptatt av at det er viktig å sikre at regelverket gir muligheter for fleksibilitet, og Norge har spilt inn viktigheten av dette i flere ulike sammenhenger. Dette hensynet er særlig fremtredende for landingsplasser hvor krav til f eks sikkerhetsområder og hinderfrihet kan være krevende å overholde. Den viktige prosessen på dette området vil imidlertid finne sted ved utarbeidelsen av Implementing Rules da det er her dimensjoner osv på sikkerhetsområdene vil bli foreslått. Her deltar Norge i to arbeidsgrupper med representanter fra hhv Luftfartstilsynet og Avinor. For ATM/ANS kan det understrekes at gjennomføringsregelverk skal bygge på SES-rammeverket, og at det skal utvikles smidige overgangsordninger.

Spesielt om landingsplasser

Kravene i forordning 1108/2009 er som nevnt på et overordnet og generelt nivå. Inntil gjennomføringsregelverket er vedtatt er det vanskelig å se i hvilket omfang EU-regelverket eventuelt vil innebære konsekvenser form av nye og kostnadskrevede krav. Av det man har sett så langt av utkast til gjennomføringsregelverk kan det imidlertid ikke utelukkes at det kan komme strengere krav på enkelte områder som vil kunne ha økonomiske konsekvenser. Det legges imidlertid opp til mulighet for fleksibilitet i regelverket, og EASA har gitt uttrykk for at gjeldende norsk regime for fleksibilitet ved bruk av kompenserende tiltak kan være en interessant modell. Luftfartstilsynet har også gitt uttrykk for at det vil være nødvendig å utvide Flyplassseksjonen med flere årsverk for å kunne ivareta økte krav til inspeksjoner, rapportering osv. Utviklingen av gjennomføringsregelverket har imidlertid ikke kommet så langt at det foreløpig er mulig å gi noen sikre estimater for økonomiske konsekvenser.

Spesielt om ATM/ANS

Også for ATM/ANS er kravene i forordning 1108/2009 på et generelt og overordnet nivå. Vi har nasjonale forskrifter som krever sertifisering av de grupper av organisasjoner og personer som er regulert i forordning 1108/2009. Det vil imidlertid sannsynligvis bli strengere krav til hyppighet for inspeksjoner og krav til risikobasert tilsyn, men Luftfartstilsynet har i lengre tid arbeidet med å utvikle risikobasert tilsynsmetodikk for all tilsynsaktivitet.

Det antas at gjennomføringsregelverk som vil komme på dette området ikke vil medføre økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning, men også her må man avvente utviklingen av gjennomføringsregelverk før man kan gi sike estimater.

Forholdet til Grunnloven

Forholdet til Grunnloven ble vurdert i St. prp. nr. 44 (2004-2005), om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 179/2004 av 9. desember 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1592/2002 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk byrå for flysikkerhet (EASA). I St. prp. pkt. 8 går det frem at " Det forventes at ansvarsområdet til EASA vil bli utvidet til å gjelde virksomheten på lufthavnene og i lufttrafikkjentesten, luftfartsoperasjoner og sertifisering av flybesetninger. Ved en tilsvarende utvidelse av EØS-regelverket vil de eventuelle konstitusjonelle spørsmål en slik utvidet myndighet reiser, også bli vurdert." Etter Samferdselsdepartementets oppfatning innebærer ikke utvidelsen av EASA til å omfatte lufthavner og ATM/ANS i seg selv konstitusjonelle virkninger av en slik karakter at det synes nødvendig å forelegge utvidelsen for Stortinget. Departementet vil imidlertid legge frem gjennomføring av forordning 216/2008 for Stortinget og forordning 1108/2009 vil også bli omtalt i den forbindelse i og med at den endrer forordning 216/2008.

Behov for endring av regelverk

Forordning 1108/2009 innebærer ikke i seg selv behov for endring av lov eller forskrifter. Forordningen endrer imidlertid forordning 216/2008 og denne forordningen krever endringer både i luftfartsloven og i forskrifter gitt i medhold av denne. Det vil også bli nødvendig å foreta endringer i enkelte forskrifter når gjennomføringsregelverket (Implementing Rules) etter hvert vedtas og innlemmes i norsk rett.

Ettersom økonomiske og administrative konsekvenser av utfyllende regelverk er uklart, tas det ikke art. 103-forbehold for denne rettsakten. Denne vurderingen vil bli gjort for hver enkelt rettsakt vedrørende det utfyllende regelverket til forordning 1108/2009.

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for transport, der Samferdselsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Miljøverndepartementet, Finansdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32010 R 0255 Kommisjonsforordning (EF) nr. 255/2010 av 25. mars 2010 om trafikkflytledelse (vedlegg XIII kap VI SD gr2)

Sammendrag av innhold:

Luftromsforordningen (EF) nr. 551/2004 krever at Kommisjonen skal fastsette regler for trafikkflytledelse (Air Traffic Flow Management, ATFM) med det formål å optimalisere tilgjengelig kapasitet i luftrommet og å forbedre prosesser for trafikkflytledelse. Trafikkflytledelse er tiltak som settes inn for at lufttrafikkjenesten ikke skal overbelastes. Hva disse tiltakene går ut på vil variere med hvilken situasjon man har i luftrommet/lufttrafikken, men formålet er å tilpasse/begrense trafikken til den kapasiteten lufttrafikkjenesten har til enhver tid.

I samsvar med rammeforordning (EF) nr. 549/2004 ble Eurocontrol gitt i mandat å utarbeide en rapport om trafikkflytledelse. På grunn av motstand fra en rekke stater og brukere mot artikkel 9 angående sammenheng mellom flyplasslots og ATFM-slots, trakk Kommisjonen forslaget og ba landene som hadde merknader til forslaget om å sende inn skriftlige kommentarer. På bakgrunn av innkomne merknader vedtok Kommisjonen 25. mars 2010 Kommisjonsforordning (EF) nr 255/2010 om trafikkflytledelse.

En ATFM-slot er et kalkulert tidsvindu som angir når et luftfartøy som er gjenstand for trafikkflytledelse skal være klar til å entre rullebanen for avgang. ATFM slots fastsettes av Central Flow Management Unit (CFMU) i EUROCONTROL som koordinerer hele trafikkflyten i Europa.

En flyplasslot er en rettighet en operatør har til en tidsluke fastsatt av en lufthavn eller slotkoordinator. Tidsluken gir en rett til å planlegge landinger eller avganger i et gitt tidsrom. Alle lufthavner er kategoriserte som enten nivå 1 (ikke-koordinerte), nivå 2 (fasiliterte) og nivå 3 (koordinerte). Det er nivå 3-lufthavnene, hvor etterspørselen etter tidsluker overstiger tilbudet, at det er behov for å fastsette og tildele flyplassloter.

Forordningen har til hensikt å optimalisere kapasiteten i luftrommet. Den skal gjelde innenfor det felles europeiske luftrom (Single European Sky-området) og angår alle flyginger som opererer som General Air Traffic (GAT) helt eller delvis etter instrumentflygereglene.

Forordningen gjøres også gjeldende for aktører som er involvert i en trafikkflytledelse-prosess, som:

- a) luftfartøyoperatører,
- b) lufttrafikkjenesteenheter inkludert meldekontorer og tårnkontrolltjenester,
- c) luftfartsinformasjonstjenester,
- d) etater involvert i luftromsstyring (Air Space Management, ASM),
- e) flyplassens styrende organer,
- f) den sentrale enhet for ATFM (CFMU)
- g) lokale ATFM enheter,
- h) slot-koordinatører på koordinerte flyplasser

Et viktig prinsipp i trafikkflytledelse er at tiltak skal settes i verk for å hindre overbelastning av flygekontrollsektorer og flyplasser med trafikk som overstiger den fastsatte kapasiteten.

Forordningen pålegger ulike aktører en rekke forpliktelser:

Statene:

Statene forplikter seg til å ha en trafikkflytledelse-funksjon 24 timer i døgnet, og trafikkflytledelse-tiltak skal være tilpasset security- og forsvarskrav for å effektivisere luftromsplanlegging, luftromstildeling og luftromsbruk. Det er etablert Flow Management Positions (FMP), som er en funksjon i de nasjonale kontrollsentralene som utøves av Supervisor. FMP har kontakt med det enkelte kontrolltårn, og kommuniserer med CFMU med hensyn til kapasiteten i luftrommet til enhver tid.

Statene må også sørge for at regler for trafikkflytledelse er etablert og at rutetildeling blir gjort i samsvar med regelverket. Det skal også publiseres regler som er koordinert med CFMU for søknad om dispensasjon fra avgangsslot.

Videre skal statene også føre tilsyn med at CFMU utfører pålagte oppgaver som for eksempel optimalisering, konsultasjoner, gjennomføring av trafikkflytledelse-tiltak osv.

Artikkel 9 omhandler samsvar mellom ATFM-slots og flyplassslots, og pålegger statene å sikre at flyplassens styrende organ eller flyplassens slotkoordinator får tilgang til den godkjente reiseplanen før flygingen starter. Artikkelen nr. 2 sier også at operatørene skal sørge for at avgangs- og ankomstflyplasser får nødvendig informasjon til å sammenholde flyidentitet på reiseplan med den samsvarende identitet i flyplassslot. I nr. 3 åpnes det for at operatører, flyplassens styrende organ og lufttrafikkjenesteenheter har rett til å rapportere til slotkoordinatoren tilfeller der flyselskaper opererer gjentatt og med hensikt utenfor tildelte slots. Medlemsstatene må også påse at CFMU rapporterer tilsvarende brudd til slotkoordinatoren.

Når det gjelder kritiske hendelser skal statene sikre at CFMU har på plass prosedyrer som håndterer kritiske hendelser for å unngå avbrudd i det europeiske trafikkstyringsnettverket. Lufttrafikkjenesteenheter og flyplassens styrende organer skal forberede seg på kritiske hendelser ved å koordinere relevans og innhold i kriseplaner inkludert eventuelle justerte prioriteringsregler med berørte operatører. Kriseplanene skal bl.a. inneholde organisasjons- og koordineringsarrangementer, trafikkflytledelse-tiltak for å kunne styre adgangen til berørte områder for å unngå overbelastning i erklært kapasitet i området eller på berørte flyplasser, samt normaliseringstiltak.

I tillegg skal medlemsstatene påse at CFMU lager årsrapporter som omhandle kvaliteten på trafikkflytstyringen og som inneholder oversikt over årsak til flyttiltak, virkning av tiltak, hvordan tiltakene følges og hvordan aktørene bidrar til optimalisering av nettverket. Statene skal også sikre at CFMU oppbevarer data som er listet opp i artikkel 6 nr. 5 i minimum 15 måneder og at slike data er tilgjengelige for slotkoordinatorer og flyplassoperatører.

Medlemsstatene må også påse at det før endringer i trafikkflytledelse-systemet gjøres risikovurderinger i samsvar med sikkerhetsstyringsystemet.

Videre kreves det at statene sikrer at alle som er involvert i trafikkflytledelse, som nevnt i artikkel 1 nr. 3, har nødvendig opplæring, at det finnes veiledning og håndbøker, at håndbøkene er oppdatert og at innholdet samsvarer med de kravene som er nedfelt i forordningen.

Lufttrafikkjenesteenheter:

Forordningen pålegger *lufttrafikkjenesteenheter* (ATS enheter) plikt til å koordinere med CFMU gjennom lokal trafikkflytledelse-enhet for å sikre at tiltakene som velges oppfyller krav til optimalisering av effektene. De plikter også å koordinere trafikkflytledelse-tiltak med flyplassens styrende organer.

Lufttrafikkjenesteenheter skal informere CFMU om en rekke data, som:

- a) luftrom og rutestrukturer,
- b) taxetider for flyplassen,
- c) sektor og flyplasskapasitet, osv.

Flyoperatørene:

Artikkel 7 definerer *flyoperatørenes* plikter. Hver flyging skal bare ha en reiseplan og oppdatere denne når det er nødvendig. Trafikkflytledelse-tiltak skal tas med i planlegging av operasjonene.

Merknader

I hovedsak innebærer forordningen kun en nærmere detaljering av de forpliktelser som påhviler statene i dag. Dette innebærer at forordningen ikke medfører betydelige administrative og økonomiske konsekvenser ut over de regler som gjelder i dag.

Artikkel 11 nr. 3 (a) i forordningen sier at medlemsstatene skal sikre at CFMU underretter en medlemsstat som innvilger unntak for mer enn 0,6 % av landets årlige avganger. Medlemsstaten skal så i følge nr. 3 (b) utarbeide en rapport til Kommisjonen som redegjør i detalj for de innvilgede unntakene. For Norges del vil det bety rapportering til ESA. På grunn stort omfang på ambulanseflyginger gis det i Norge et relativt høyt antall dispensasjoner. Det kan derfor tenkes at nr. 3 (b) vil slå inn her.

Forordningens artikkel 15 fastslår at medlemsstatene må selv fastsette bestemmelser som sanksjonerer overtredelse av forordningen. Sanksjonene må være effektive, preventive og forholdsmessige til overtredelsens grovhet. Statene har en frist til 26.september 2011 med å rapportere til Kommisjonen hvilke sanksjonshjemler som er fastsatt i henhold til denne bestemmelsen.

For Norges del må det gjøres en vurdering av behovet for nye og mer effektive hjemler for å sanksjonere brudd på forordningen. Dette kan medføre administrative konsekvenser for blant annet Luftfartstilsynet, men trolig ikke i noe stort omfang da det er Luftfartstilsynet som vil få disse sanksjonshjemlene.

Sakkyndige instansers merknader

Samferdselsdepartementet finner rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32009 L 0012 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/12/EF av 13. mars 2009 om lufthavnavgifter (vedlegg XIII kap VI SD gr2)

Sammendrag av innhold

EU vedtok 13. mars 2009 nytt direktiv om lufthavnavgifter, COD/2007/0013. Formålet var å fastsette felles prinsipper for avgiftslegging på lufthavner i EU-området. Direktivet redefinerer forholdet mellom lufthavnoperatør og lufthavnbrukere ved å kreve økt åpenhet (transparens), høring av brukerne og ikke-diskriminering når avgiftsnivået skal beregnes. Videre medfører direktivet etablering eller utpeking av en uavhengig nasjonal myndighet som skal avgjøre uoverensstemmelser for å frambringe løsninger raskt. Direktivet definerer en rekke grunnleggende prinsipper som må legges til grunn av lufthavnoperatørene når lufthavnavgiftene skal fastsettes. I tillegg til de nevnte prinsippene knyttet til høring, åpenhet og ikke-diskriminering, fastsetter direktivet prinsipper relatert til kvalitetsstandarder, differensiering av avgifter og securityavgifter.

Ikke-diskriminering: Avgiftssystemer skal ikke diskriminere mellom selskaper eller passasjerer. Forskjellsbehandling skal være basert på faktiske kostnader.

Høring: Det skal være dialog mellom flyplassoperatør og selskapene som benytter lufthavnen eller organisasjoner som representerer disse når avgiftssystemer og satser fastsettes og/eller justeres.

Transparens: For å gjøre høringsprosessen meningsfull, må lufthavnoperatør framskaffe tilstrekkelig mengde informasjon til selskapene. Direktivet fastlegger hvilken type informasjon som bør være tilgjengelig. Samtidig bør selskapene til gjengjeld oppgi informasjon om sine trafikkprognoser, planer om flåtebruk, framtidige krav til lufthavnen mv. slik at det blir mulig for lufthavnoperatør å tilpasse seg dette optimalt.

Kvalitetsstandard: Begge sider kan ha nytte av gjennom en avtale å sikre et visst kvalitetsnivå på tjenestene på terminalene. Begge parter skal gis muligheten til å be om intervensjon fra en uavhengig tilsynsmyndighet om man ikke kommer fram til enighet.

Differensiering av avgifter: Avgifter fastsettes ut fra faste kriterier. Passasjeravgifter er imidlertid relatert til bruken av terminalen. På en og samme lufthavn kan en terminal skille seg betydelig fra en annen. Det skal være mulig å differensiere passasjeravgiften ut fra kvaliteten på tjenestene som tilbys på terminalene. Dette kan f.eks. gjelde for selskaper som ønsker en lavere standard og hvor dette kan tilbys på en ikke-diskriminerende måte.

Security-avgift: Etablert regelverk for security-tiltak, jf. forordning 2320/2002 samt diverse oppfølgingstiltak, omhandler ikke finansiering. Det gjøres klart i direktivet at security-avgifter skal underlegges reglene i dette direktivet.

Tilsynsmyndighet: Direktivet fastsetter prinsipper som kan gi grunnlag for situasjoner hvor lufthavnoperatør og flyselskaper kan ha motstridende interesser, situasjoner som må håndteres på en ryddig måte på medlemsstatsnivå. I direktivet kreves det at medlemsstatene skal utpeke eller opprette en myndighet som får ansvaret for å sikre korrekt bruk av direktivet - som en garanti for at reglene blir respektert av de ulike aktørene i næringen.

Merknader

Hovedprinsippene i direktivet knytter seg til ikke-diskriminering, transparens og konsultasjon. For Norge er det særlig viktig å kunne videreføre dagens system med bruk av lufthavnavgiftene som et politisk styringsinstrument særlig for å opprettholde et tilfredsstillende flytilbud i distriktene. Muligheter

for fortsatt politisk styring er derfor viktig. Direktivet vil ikke gjøre det vanskeligere å videreføre dagens praksis med krysssubsidierting. Dette løses ved at man kan benytte seg av et nettverk av flyplasser som i avgiftssammenheng defineres som et system.

De økonomiske konsekvensene av direktivet anses å bli marginale ettersom direktivet ikke vil påvirke nivået på lufthavnavgiftene. Administrativt vil direktivet innebære noe endrede rutiner for lufthavnoperatørene i tillegg til at Luftfartstilsynet vil få nye oppgaver. Kostnader knyttet til de nye administrative oppgavene vil dekkes innenfor virksomhetenes eksisterende rammer.

Direktivet vil bli gjennomført ved forskriftsendring.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert i Spesialutvalget for transport, der Samferdselsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Miljøverndepartementet, Finansdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32009 R 0690 Kommisjonsforordning (EF) nr. 690/2009 av 30. juli 2009 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå, og om oppheving av rådsdirektiv 91/670/EF, forordning (EF) nr. 1592/2002 og direktiv 2004/36/EF (vedlegg XIII kap VI SD gr2)

Sammendrag av innhold

Kommisjonsforordning 690/2009 endrer artikkel 6(1) i forordning 216/2008 (EASA basisforordning). Artikkel 6(1) i forordning 216/2008 gjelder miljøkrav for produkter, deler og innretninger som omfattes av forordningens virkeområde (dvs. til bruk i sivil luftfart). Artikkelen fastsetter at de nevnte produkter, deler og innretninger skal følge miljøkravene som er nedfelt i ICAO Annex 16 til Chicagokonvensjonen, volum I endringsutgave (amendment) 8, og volum II endringsutgave 5. Forordning 216/2008 ble vedtatt 20. februar 2008. I tiden etter vedtakelsen av forordning 216/2008, har Annex 16 volum I blitt oppdatert med endringsutgave 9, og volum II blitt oppdatert med endringsutgave 6. Disse endringsutgavene ble gjeldende fra 20. november 2008.

Forordning 690/2009 gjennomfører denne oppdateringen av ICAO Annex 16 i fellesskapsretten ved å endre artikkel 6(1) i forordning 216/2008, slik at denne nå viser til Annex 16 til Chicagokonvensjonen, volume I endringsutgave 9 og volume II endringsutgave 6.

Merknader

Gjennom å ha tiltrådt Chicagokonvensjonen, anses Norge folkerettslig forpliktet til å gjennomføre regelverket nedfelt i anneksene til Chicagokonvensjonen, herunder de siste endringsutgavene. Norge anses videre forpliktet gjennom EØS-avtalen til å gjennomføre forordning 216/2009 (EASA basisforordning). Kommisjonsforordning 690/2009, som endrer artikkel 6(1) i forordning 216/2008, anses følgelig også omfattet av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

Endringene som følge av forordning 690/2009 vil per i dag ikke direkte berøre norske interesser, ettersom hverken norske luftfartsmyndigheter eller norske produsenter av deler og utstyr til sivil luftfart er involvert i de sertifiseringsprosesser som reguleres gjennom forordning 216/2008, artikkel 6(1). I et større perspektiv antas imidlertid de økonomiske konsekvensene av forordning 690/2009 å være positive, ettersom produkter og luftfartøyer som er sertifisert i henhold til ICAOs standarder lettere vil kunne aksepteres i et globalt marked. Forordning 690/2009 antas også å medføre positive miljøeffekter, ettersom forordningen innfører bestemmelser som oppdater regelverket i forhold til den nyeste teknologiske utviklingen på området, og innfører terminologi og spesifikasjoner som klargjør og effektiviserer prosessene med å sertifisere produkter og luftfartøyer til bruk i sivil luftfart. Tiltakene som gjennomføres ved forordning 690/2009 anses heller ikke å ha negative sikkerhetsmessige konsekvenser. Luftfartstilsynet har derfor uttalt seg positivt til ICAO, i forbindelse med at de endringene som nå gjennomføres ved forordning 690/2009 var gjenstand for høring fra ICAO.

Sakkyndige instansers merknader

Saken har vært behandlet av Samferdselsdepartementet og Luftfartstilsynet som fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

EØS-komiteébeslutning om endring av tilpasningstekster til EØS-komiteébeslutning om forordning europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for driften av lufttransporttjenester i Fellesskapet (vedlegg XIII kap VI SD gr2)

Sammendrag av innhold

Dette dreier seg om et tillegg (supplement) til EØS-komiteébeslutningen om europaparlaments- og rådsforordning 1008/2008 om felles regler for utøvelse av flytransport i EU. Hensikten er å sikre at luftfartsselskaper hjemmehørende i et EFTA-land kan utføre trafikk mellom et EU-land og Sveits, og tilsvarende at et luftfartsselskap hjemmehørende i EU kan utføre trafikk mellom et EFTA-land og Sveits, samt at et luftfartsselskap hjemmehørende i Sveits kan utføre trafikk mellom EFTA-land og EU-land. Denne bestemmelsen vil først tre i kraft når den både er tatt inn i transportvedlegget i EØS-avtalen, i den bilaterale luftfartsavtalen mellom EU og Sveits, samt i luftfartsvedlegget i EFTA-konvensjonen. Denne forutsetningen fremgår eksplisitt av teksten i utkastet til EØS-komiteébeslutning. Bestemmelsen innebærer at man fjerner begrensningene på grensekryssende trafikk for luftfartsselskaper hjemmehørende i alle land innenfor det geografiske området som omfattes av EU og alle EFTA-landene inklusiv Sveits. Dette vil gi en noe større markedsadgang for luftfartsselskapene i dette geografiske området.

Merknader

Den reviderte EFTA-konvensjonen (avtalen mellom alle de fire EFTA-statene) forutsettes å bli oppdatert med EU-lovgiving som både er tatt inn i EØS-avtalen og i den bilaterale luftfartsavtalen mellom EU og Sveits. Den bestemmelsen som her omtales supplerer denne mekanismen for så vidt angår adgang til å drive grensekryssende lufttrafikk. For så vidt angår EØS-avtalen blir tillegget tatt inn i norsk rett som et ledd i forskriften om implementering av forordning 1008/2008. For så vidt angår EFTA-konvensjonen blir tillegget tatt inn i norsk rett som et ledd i forskriften om implementering av neste vedtak om endring av EFTA-konvensjonen. Det er ikke identifisert økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Sakkyndige instansers merknader

Saken har vært behandlet i Spesialutvalget for transport sammen med forordning 1008/2008. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg XI Elektronisk kommunikasjon, audiovisuelle tjenester og informasjonssamfunnstjenester

32009 D 0343 Kommisjonsbeslutning 2009/343/EF av 21. april 2009 om endring av beslutning 2007/131/EF av 21. februar 2007 om harmonisering av frekvensressurser til utstyr som benytter ultrabredbåndsteknologi (UWB) (vedlegg XI SD gr3)

Sammendrag av innhold

Formålet med UWB-beslutningen er å tillate bruk av radiofrekvenser for utstyr som benytter ultrabredbåndsteknologi, samt å harmonisere vilkårene for slik bruk. Beslutningen skal anvendes uten at anvendelsen av direktiv 1999/5/EF (R&TTE direktivet) og andre felleskapsbestemmelser som tillater bruk av radiofrekvenser til bestemte typer utstyr som benytter ultrabredbåndsteknologi, innskrenkes. Medlemsstatene skal tillate at utstyr som benytter ultrabredbåndsteknologi bruker radiofrekvenser på et ikke-interferensskapende og ikke beskyttet grunnlag under forutsetning at utstyret oppfyller bestemmelsene i vedlegget til beslutningen og at bruken skjer innendørs. Det forutsettes at utstyr som brukes utendørs ikke er tilsluttet en fast installasjon, fast infrastruktur, fast utendørs antenne, et motorkjøretøy eller et jernbanekjøretøy.

Ultrabredbåndsteknologi kan karakteriseres ved en meget svak effektutstråling over et meget bredt frekvensbånd. Teknologien kan tenkes å åpne for en mengde anvendelser innen kommunikasjon, måling, stedbestemmelse, medisin, overvåking og bildedannelse på en rekke av Felleskapets politikkområder, deriblant informasjonssamfunnet og det indre marked. Målsettingen i denne forbindelse er at gjeldende rettsregler fremmer oppbygning av økonomisk levedyktige markeder for bruk av ultrabredbåndsteknologi i takt med at kommersielle muligheter oppstår.

Endringene i beslutningen er at maksimal tillatt spektraltetthet for noen bånd er økt, det er gitt tillatelse til bruk av UWB-utstyr på kjøretøy og tog på visse vilkår, grensene for utstråling er økt dersom en bruker forskjellige teknikker som reduserer faren for interferens, og det er gitt tillatelse til Building Material Analysis (BMA)-utstyr.

Beslutningen er basert på de tekniske studier som CEPT har gjennomført i henhold til mandat fra EU kommisjonen.

Medlemsstatene skal nøye følge bruken av de i vedlegget anførte frekvensbånd for utstyr som benytter ultrabredbåndsteknologi. Resultatene skal innrapporteres til Kommisjonen med sikte på nyvurdering av beslutningen.

Merknader

Kommisjonens beslutning om harmonisert bruk av frekvensressurser til utstyr som benytter ultrabredbåndsteknologi – heretter UWB-beslutningen – er gitt med rettsgrunnlag i EF-traktaten og frekvensvedtaket (Radio Spectrum Decision) 676/2002/EF, og da særlig art. 4 (3). Gjeldende norsk rett på området fremgår av ekomloven § 6-2, kapittel 8 og fribruksforskriften. Når det gjelder håndhevelse av bestemmelsene tas det også hensyn til forpliktelser som følger av internasjonale overenskomster som Norge har sluttet seg til, herunder forpliktelser etter EØS-avtalen. Den nye fribruksforskriften som trådte i kraft 1. juli 2009 er i henhold til endringene i UWB-beslutningen. Det vil derfor ikke være behov for ytterligere tilpasninger i norsk regelverk.

UWB-beslutningens innhold er i samsvar med norske interesser på området. Mye av laveffektsutstyret som for eksempel utstyr for overvåking, alarmering og fjernstyring er mobilt utstyr som enkelt kan tas med over landegrensene. Ved den strategiske planleggingen og harmoniseringen av frekvenser i det elektromagnetiske frekvensspekteret er det derfor viktig å følge utviklingen i harmoniseringsarbeidet i EU. Endringene i UWB-beslutningen utgjør en viktig del av kommende regulering av elektronisk kommunikasjon. Beslutningen medfører ikke behov for å gjøre tilpasninger i gjeldende regulering.

Det er ikke identifisert økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for kommunikasjoner, der Samferdselsdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, Kulturdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet, Justisdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32009 D 0884 Kommisjonsbeslutning 2009/884/EF av 30. november 2009 som endrer beslutning 2007/116/EF vedrørende innføring av flere reserverte nummer som begynner med "116" (vedlegg XI SD gr3)

Sammendrag av innhold

Endringen medfører en tilføyelse av to nye nummer til annekset til beslutning 2007/116/EF. Beslutningen innebærer at annekset må oppdateres og de to nye tjenestene må få et nummer hver i 116-serien. Tjenestene vil være henholdsvis hjelpelinje for ofre for kriminalitet, og medisinsk hjelpetjeneste som ikke er av akutt karakter. Den sistnevnte tjenesten og nummeret skal ikke erstatte den medisinske tjenesten på 112 (i Norge er det i ambulansetjeneste på 113). Tjenestene er foreslått tilordnet hhv. nr 116 006 og 116 117.

I Norge er det ialt fire nødnummer, hhv. 110 for brann, 112 for politi og 113 for ambulanse, i tillegg til særskilt nødnummer 1412 for døve og hørselshemmede.

Merknader

Nummerserien 116 ble innført i nummerforskriften §§ 20a-e med ikrafttredelse 1. januar 2009. Post- og teletilsynet kunngjorde 116 006 (hjelpelinje for ofre for kriminalitet) og 116 117 (medisinske tjenester som ikke er av akutt karakter) 7. juli 2010 med søknadsfrist 27. august 2010. Per i dag er kun det sistnevnte nummeret tildelt. For det førstnevnte nummeret hadde det ved søknadsfristens utløp ikke meldt seg interessenter.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av Samferdselsdepartementet, som fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32009 D 0381 Kommisjonsbeslutning 2009/381/EF av 13. mai 2009 om endring av beslutning 2006/771/EF om harmonisering av frekvensressurser til utstyr for kortholdskommunikasjon (vedlegg XI SD gr3)

Sammendrag av innhold

Kommisjonsbeslutning 2009/381/EF om harmonisering av frekvensressurser til utstyr for kortholdskommunikasjon – heretter SRD-beslutningen – er gitt med rettsgrunnlag i EF-traktaten og frekvensvedtaket (Radio Spectrum Decision) 676/2002/EF, og da særlig art. 4(3). Dette er den andre endringen av SRD-beslutningen.

Formålet med SRD-beslutningen er å etablere et politisk og rettslig grunnlag for harmonisering av frekvensbånd og tilhørende tekniske parametere med henblikk på adgang til og effektiv utnyttelse av frekvensressurser til utstyr for kortholdskommunikasjon på en slik måte at utstyret kan klassifiseres i "klasse 1", jf. beslutning 2000/299/EF.

Utstyr for kortholdskommunikasjon, for eksempel alarmer, utstyr til lokal kommunikasjon, døråpnere og medisinske implantater må på bakgrunn av dets allestedsnærvær i EU og i verden generelt tilkjennes en stadig viktigere rolle i økonomien og i hverdagen.

Kortdistanseutstyr er typisk massemarkedsprodukter og/eller bærbare produkter som lett kan tas med og anvendes på tvers av grenser. Forskjellige frekvensadgangskrav utgjør en begrensning av den frie bevegelse, øker produksjonskostnadene og skaper risiko for skadelig interferens vis-a-vis andre radioapplikasjoner og tjenester. Målsettingen med beslutningen er et felles regelverk for utstyr for kortholdskommunikasjon slik at utstyret kan markedsføres og tas i bruk uten begrensninger i hele Fellesskapet.

Denne type utstyr anvender frekvenser med lav utstråleffekt og har en kort rekkevidde. Dette begrenser normalt utstyrets evne til å skape interferens for andre frekvensbrukere, og det er grunnen til at denne type utstyr kan dele frekvensbånd med andre tjenester enten de krever tillatelse eller ikke, uten å forårsake skadelig interferens. Utstyret kan også anvendes sammen med annet kortholdskommunikasjonsutstyr.

Kommisjonen har anbefalt at frekvensbruken for slikt utstyr ikke bør gjøres til gjenstand for individuell tillatelsesprosedyre i henhold til Europaparlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF (autorisasjonsdirektivet).

Radiokommunikasjonstjenester som definert i ITUs radioreglement har fortrinnsrett foran kortholdskommunikasjonsutstyr, og det er ikke noe krav om at bestemte typer kortholdskommunikasjonsutstyr skal beskyttes mot interferens fra slike tjenester. Det vil være opp til fabrikanten av utstyret å beskytte det mot skadelig interferens både fra radiokommunikasjonstjenester og fra andre systemer for kortholdskommunikasjonsutstyr som drives i overensstemmelse med gjeldende fellesskapsregler eller nasjonale regler.

De tekniske parametrene for SRD-utstyr er angitt i vedlegget til endringsbeslutningen som erstatter vedlegget til den opprinnelige beslutningen. Endringene i SRD-beslutningen består i at en rekke nye

frekvensbånd er inntatt i vedlegget. Disse båndene er avsatt til fjernmåling av nivået i tanker, og fjernstyring av modell- biler, båter eller fly. Endringene skjer på bakgrunn av en rapport fra CEPT, som har et stående mandat fra Kommisjonen om å oppdatere SRD-beslutningen på bakgrunn av den teknologiske og markedsmessige utviklingen for kortholdskommunikasjon. Medlemsstatene skal nøye følge bruken av de berørte frekvensbånd og innberette resultatene til Kommisjonen med sikte på en rettidig nyvurdering av beslutningen.

Merknader

Norge har ligget i forkant og har allerede implementert mer liberale bestemmelser på dette området i fribruksforskriften. Gjeldende norsk rett på området fremgår av ekomloven § 6-2 og fribruksforskriften. Når det gjelder håndhevelse av bestemmelsene tas det også hensyn til forpliktelser etter internasjonale overenskomster som Norge har sluttet seg til, herunder forpliktelser etter EØS-avtalen. Innholdet i beslutningen gjenspeiles i fribruksforskriften av 2. juni 2009, som trådte i kraft 1. juli 2009. De nye båndene er inntatt i §§ 21 og 22.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for kommunikasjoner, der Samferdselsdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, Kulturdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet, Justisdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptable

32010 D 0166 Kommisjonsbeslutning 2010/166/EU av 19. mars 2010 om harmoniserte vilkår for bruk av mobile kommunikasjonstjenester ombord på skip i Den europeiske union (vedlegg XI SD gr3)

Sammendrag av innhold

Kommisjonens beslutning om harmonisering av frekvensressurser til mobilkommunikasjon ombord på skip – heretter MCV-beslutningen – er gitt med rettsgrunnlag i EU-traktaten og frekvensvedtaket (Radio Spectrum Decision) 676/2002/EC, og da særlig art. 4 (3).

Formålet med MCV-beslutningen er å gi harmoniserte vilkår for bruk av MCV i EUs territorialfarvann. MCV benyttes f.eks. til å gi passasjerer ombord på ferjer mobildekning. Systemet består av en eller flere basestasjoner ombord og en satellittlink til kommunikasjon med omverden.

Etter beslutningens artikkel 3 skal medlemslandene gjøre minst 2x2 MHz i 900 og/eller 1800 MHz båndet tilgjengelig for MCV i deres territorialfarvann. I fortalens punkt 11 uttrykkes det et ønske om at begge båndene i sin helhet gjøres tilgjengelig for MCV, men pga. motstand fra enkelte medlemsstater er det kun satt et minstekrav om at 2x2 MHz skal gjøres tilgjengelig.

I vedlegget til beslutningen er det tatt inn vilkår til MCV-systemet. Det er bl.a. ikke tillatt å bruke systemet innenfor to nautiske mil fra grunnlinjen.

Merknader

MCV-beslutningen er i samsvar med norske frekvensinteresser på området og Norge har vært blant pådriverne for å få gjennomført dette. Innholdet i beslutningen er i samsvar med innholdet i fribruksforskriften § 26, der hele 900 og 1800 MHz båndet gjøres tilgjengelig for MCV i norsk territorialfarvann utenfor to nautiske mil fra grunnlinjen.

Det harmoniserte regelverket er viktig for norske næringsinteresser på området, og spesielt for det norske selskapet Maritime Communications Partner AS som er en av de ledende MCV-operatørene i verden. Samferdselsdepartementet og Post- og teletilsynet har vært i dialog med selskapet under arbeidet med MCV-beslutningen.

Beslutningen er sentral i oppfølgingen av EUs generelle frekvenspolitikk.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for kommunikasjoner, der Samferdselsdepartementet, Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Kulturdepartementet, Finansdepartementet, Utenriksdepartementet, Justisdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Vedlegg XIII Transport

Kapittel II Veitransport

32010 D 0661 Europaparlaments- og rådsbeslutning 2010/661/EU av 7. juli 2010 om Unionens retningslinjer for utviklingen av det transeuropeiske transportnettverket (vedlegg XIII kap II SD gr3)

Sammendrag av innhold

Ved europaparlaments- og rådsbeslutning av 07.07.2010 ble retningslinjer for utvikling av transeuropeiske transportnettverk (TEN-T) vedtatt. Beslutningen er gitt for å sammenstille og klargjøre tidligere gitte rettsakter om disse retningslinjene, som en forberedelse til forutsatte kommende materielle endringer som følge av den høringsprosessen som nå pågår i EU om fremtidig politikk på TEN-T-området. Det vises i denne forbindelse til Kommisjonens arbeidsdokument COM(2010)212 med høringsfrist 15.9.2010. Det er avgitt uttalelse til denne høringen fra norsk side, både i form av eget brev til Kommisjonen og ved deltakelse i felles erklæring fra det nordisk-baltiske ministermøtet som ble gjennomført i september 2010.

Den foreliggende beslutningen inneholder ikke noe nytt materielt, og viderefører i artiklene tilnærmet ordrett innholdet i Decision No 1692/96/EC, som sist endret ved Decision No 884/2004/EC, og som ble innlemmet i EØS-avtalen 02.06.2006. Beslutningen er oppdatert i sine henvisninger til andre berørte rettsakter, herunder på miljøområdet, og noe revidert i de enkelte artiklers inndeling. EØS-gjennomføringsnotat av 10.11.2009 om beslutning 884/2004 kan imidlertid fullt ut legges til grunn som redegjørelse for materielt innhold. Fra dette siteres enkelte hovedpunkter:

"Beslutningen legger rammer for en fullføring av nettverket, og inneholder generelle prinsipper for hele nettet, en nærmere gjennomgang av hver enkelt transportform og kart og oppstillinger over nettet. Det er angitt prosjekter av felles interesse.

TEN omfatter på transportsiden infrastruktur (veger, jernbaner, indre vannveger, havner, lufthavner) og nødvendig tjenesteytelse for infrastrukturen (bl.a. trafikkstyrings- og kontroll- systemer). TEN omfatter også tele- og energinettverk, som omhandles i egne retningslinjer. Målet med utvikling av TEN er å fremme bærekraftig transport under best mulige miljø- og samfunnsmessige forhold for å bidra til EUs mål spesielt for miljø og konkurransevne. Opprinnelig plan var at nettverket skal innføres gradvis innen 2010.

Nettverket skal omfatte infrastruktur av høy kvalitet og alle transportformer. Eksisterende kapasitet skal utnyttes optimalt, og nettverket skal så langt det lar seg gjøre være interoperabelt innen hver transportsektor og fremme intermodalitet mellom ulike transportsektorer (vekselvirkning mellom transportsektorer). Nettverket skal omfatte hele EU, og forbinde sentrale og mindre sentrale deler av fellesskapet med hverandre. Videre skal nettverket være mulig å kople til nettverk i EFTA-land, land i Sentral- og Øst-Europa og Middelhavslandene, og samtidig fremme interoperabilitet og tilgang til disse nettverkene så lenge dette er i fellesskapets interesse. Konkrete prosjekter som omfatter tredjeland, vil det bli tatt stilling til i hvert enkelt tilfelle. Det legges opp til samarbeid med tredjeland, herunder eventuelt inngåelse av avtaler med dem.

I 2004 ble det gjennomført en mer grunnleggende revisjon, blant annet basert på reaksjonene på hvitboken. Dette er forordning nr. 884/2004/EC. Hovedpunktene i endringen er gitt under. Særlig vil dette gjelde begrepet "motorways of the sea", og å inkludere de delene av Pan-Europeiske korridorer som er i søkerlandene. Nye planer fram til 2020 vil bli bestemt, med vekt på et begrenset antall

høykapasitets ruter og knutepunkt. Formålet er å kanalisere trafikken på en effektiv måte innen en utvidet union.

Den fysiske planleggingen av infrastruktur i transportsystemet foregår i henhold til bestemmelsene i Plan- og bygningsloven.

Retningslinjene for TEN ble innlemmet i EØS-avtalen ved EØS komitéens beslutning 38/1999 26. mars 1999. Innlemmelse av retningslinjene for TEN i EØS-avtalen har ikke følger for nasjonal lovgivning. Oppdateringen av retningslinjene ved KOM (2001) 544 har heller ikke følger for nasjonal lovgivning."

Den foreliggende beslutningens fortale er bygget noe ut ift tidligere, jf. nye pkt. 1, 4, 7, 8, 11, 12 14-17 og 20:

1. angir grunnlaget for den nye rettsakten med at Decision 1692/96/EF har vært endret en rekke ganger og at det av hensyn til kommende materielle endringer er behov for en klargjørende revidering.

4. viser til at særlig veksten i godstransport på veg har medført økte fremkommelighetsproblemer og at det derfor er påkrevet å optimalisere kapasiteten i TEN-T.

7. viser til at forbindelsespunkter, inklusive havner og intermodale terminaler er en forutsetning for integrasjon av de ulike transportformene i et multimodalt nettverk.

8. omtaler behovet for et overordnet perspektiv i TEN-T-sammenheng og unionens rolle, rettigheter og begrensninger overfor de enkelte medlemsstater i denne sammenheng.

11. viser til behovet for å samordne retningslinjene og relevante finansielle virkemidler i unionen.

12. viser til behovet for å analysere gjennomførte prioriterte prosjekter for å avdekke behov for endringer i både retningslinjer og prioriteringslisten, samt for å bidra til å forbedre de føranalysemethodene som praktiseres i de ulike medlemsstatene.

14. viser til behovet for å integrere miljøhensyn i både krav og gjennomføring av politikken på TEN-T-området, hvilket innebærer å fremme mer miljøvennlige transportformer som jernbane, nærsjøfart og bruk av innenlands vannveier.

15. viser til at vurderinger av miljøkonsekvenser skal utføres ved all planlegging som fører til TEN-T-prosjekter av allmenn interesse og at finansiering av transportinfrastruktur bør være avhengig av at prosjektet oppfyller unionens miljølovgivning.

16. viser til behovet for å etablere ordninger som underbygger utviklingen av MOS (motorways of the seas) for å sikre bærekraftig mobilitet i person- og godstransporten.

17. viser til behov for sterkere og bedre samordning mellom medlemsstater med felles interesser i en strekning, da slik samordning kan gjøre det enklere å oppnå finansiering og øke avkastningen på prosjektet.

20. viser til at tidligere rettsakt oppheves og at også kart gitt i Annex 1 til denne blir erstattet av et nytt annex med oppdaterte kart. Vises videre til at ny tidshorisont for gjennomføring er 2020. Norsk infrastruktur i TEN-nettet er ikke med på kartene i Annex 1. Årsaken til dette er ikke avklart, og bør følges opp. Norske hovedelementer i TEN-T vil imidlertid bli omtalt og inntegnet i vedlegg til den felles erklæringen fra det nordisk-baltiske ministermøtet som nevnt over.

Merknader

Rettsakten har ikke konsekvenser for norsk lovgivning. Rettsakten medfører heller ingen administrative eller budsjettmessige konsekvenser.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for transport, der Samferdselsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Miljøverndepartementet, Finansdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.